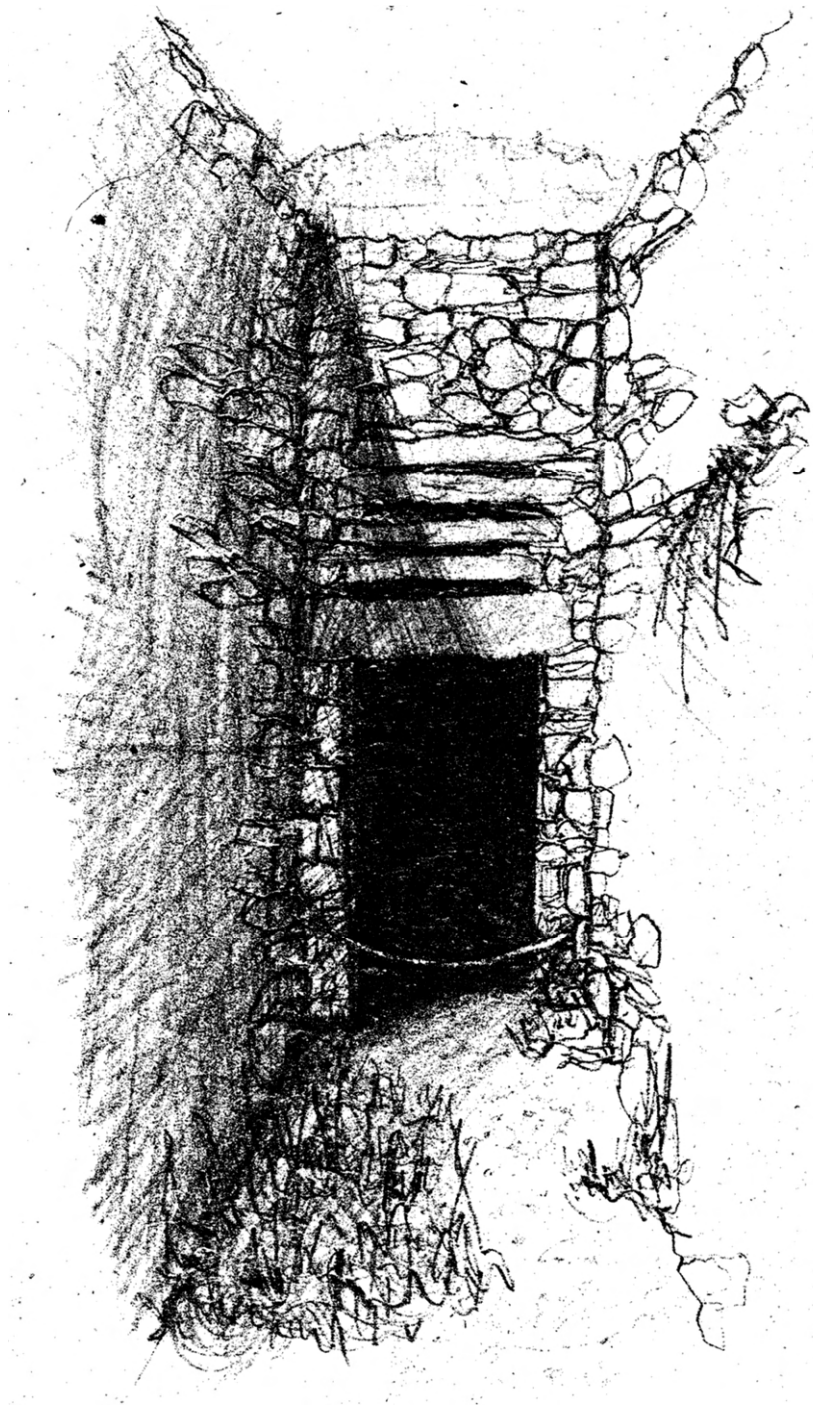

ΚΩΣΤΗΣ ΜΠΟΥΛΟΥΓΟΥΡΗΣ | ΕΡΡΙΚΟΣ-ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΙΡΟΥΛΑ-ΓΟΔΟΥΪ | ΜΑΡΙΑ ΧΑΛΟΥΤΣΗ

Ο ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΣ ΑΝΑΞ

ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΠΑΥΣΗ ΣΤΙΣ ΑΧΑΡΝΕΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΣ ΑΝΑΞ ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΠΑΥΣΗ ΣΤΙΣ ΑΧΑΡΝΕΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Κωστής Μπουλουγούρης | Ερρίκος-Στέφανος Πίρουλα-Γοδού | Μαρία Χαλούτση

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Αριάδνη Βοζάνη | Μανόλης Σταυρακάκης

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ανδρονίκη Μιλτιάδου | Φλώρα-Μαρία Μπουγιατιώτη

ΑΘΗΝΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2023

Για την πολύτιμη βοήθεια ευχαριστούμε θερμά τους επιβλέποντες καθηγητές μας, κυρία Αριάδνη Βοζάνη και κύριο Μανόλη Σταυρακάκη, τους συμβούλους μας, κυρία Ανδρονίκη Μιλτιάδου και κυρία Φλώρα – Μαρία Μπουγιατιώτη, τον κύριο Επαμεινώνδα Τσίγκα για την παροχή χαρτογραφικού υλικού και άλλων δεδομένων, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής για την άδεια χρήσης φωτογραφικού υλικού, το τμήμα Αρχαιολογίας και Ιστορικής Έρευνας του δήμου Αχαρνών για την παροχή υποστηρικτικού βιβλιογραφικού υλικού και την κυρία Έλενα Κασσωτάκη, προϊσταμένη του τμήματος, για τις πληροφορίες και τη βοήθεια. Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τις οικογένειες και τους φίλους μας για όλη την υποστήριξη και τη βοήθεια που μας πρόσφεραν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

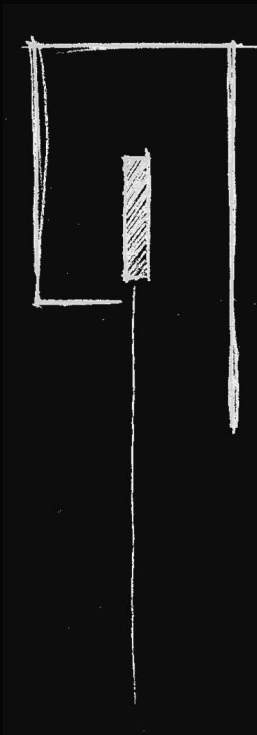
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	09
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	12
ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ.....	18
ΑΡΧΙΚΗ ΙΔΕΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ.....	28
ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	40
ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΔΟΜΕΣ.....	48
ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΞΟΓΛΙΣΜΟΣ.....	64
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	68
ΠΡΟΠΤΙΚΑ ΚΟΛΛΑΖ.....	82
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΡΟΓΛΑΣΜΑΤΟΣ.....	90
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	98

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία αφορά τον Μυκηναϊκό Θολωτό Τάφο των Αχαρνών, τον επιβλητικότερο και καλύτερα διατηρημένο θολωτό τάφο σε όλη την Αττική. Βασικός σκοπός αποτελεί ο σχεδιασμός του περιβάλλοντα χώρου και η ένταξη του τύμβου σε έναν νέο ενεργό δημόσιο χώρο, ο οποίος συνδυάζει τις υπάρχουσες λειτουργίες που είναι αναγκαίες για την περιοχή. Παράλληλα, ο νέος σχεδιασμός στοχεύει στη δημιουργία μιας παύσης μέσα στον αστικό ιστό του Κόκκινου Μύλου, μιας συνοικίας των Αχαρνών με τοπικό χαρακτήρα, στην οποία βρέθηκε ο θολωτός τάφος, στοιχείο που αποδίδει ιστορική σημασία στην περιοχή. Επιπλέον, η πρότασή μας έρχεται να οργανώσει και να ενώσει τα δύο τμήματα της συνοικίας που διχοτομούνται, λόγω του ρέματος που τη διασχίζει κατά μήκος, και να συνδυάσει τις φαινομενικά ασύμβατες λειτουργίες της βιομηχανίας και της κατοικίας που εντοπίζονται στην περιοχή. Ο σχεδιασμός εκκινεί από τον αυστηρό προσανατολισμό του τάφου, οδηγώντας σε έναν νέο κánaβο που έρχεται να συνομιλήσει με τον υπάρχοντα αστικό ιστό της πόλης. Με αυτόν τον τρόπο το παλιό όριο χάνεται και ο επισκέπτης αντιλαμβάνεται σταδιακά τη μετάβαση, μέχρι την προσέγγιση του κεντρικού κενού χώρου που σχεδιάζεται εξ αρχής ως η καρδιά της πρότασης και το στοιχείο που ενώνει όλα τα υπόλοιπα. Σε ανάμνηση της ταφικής τελετής, δύο βασικοί άξονες της πλατείας λειτουργούν ως κομμάτι της τελετουργίας, τιμώντας έτσι με τον δικό μας τρόπο έναν τοπικό άνακτα που δεν αφήσαμε να λησμονηθεί.

ABSTRACT

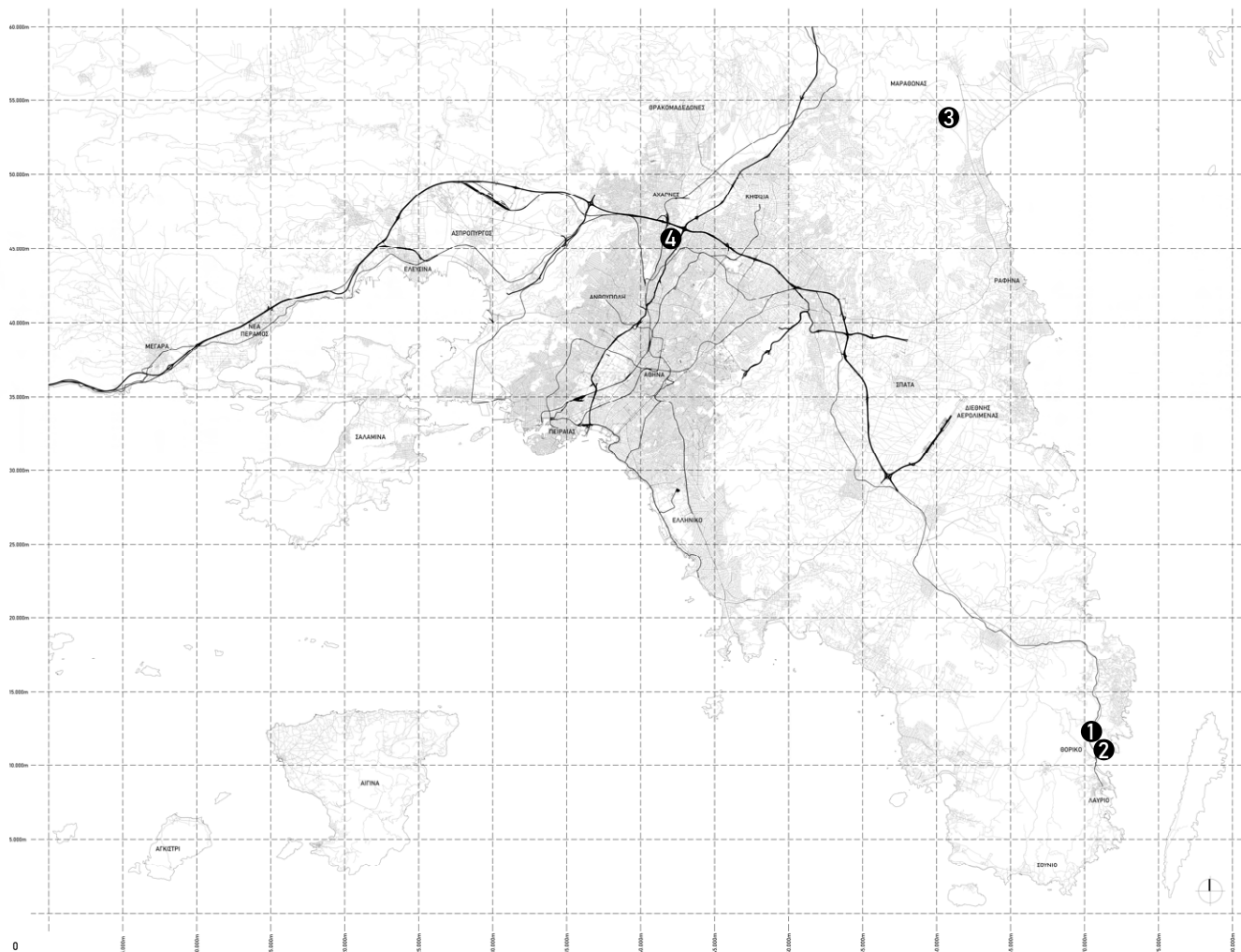
This thesis is about the Mycenaean Tholos Tomb of Acharnes, the most imposing and well-preserved tholos tomb in all of Attica. The main purpose is the design of the surrounding area and the integration of the tomb in a new active communal space, which combines the necessary functions of the area. Furthermore, this new view aims towards a designed interval in the urban space of Kokinos Milos, a residential district of Acharnes, where the archeological site of the tholos tomb is located. This monument marks the district as an important historical area. Our design strives to organize and unify the two parts of the district that are divided by a river. In addition, it combines the seemingly incompatible industrial and residential functions of the area. The clear orientation of the tomb dictates the design, leading to a new layout that interacts with the existing urban space. In this way, the previous boundary disappears, and the visitor gradually realizes the transition from the city to the central open space, which is designed from the beginning as the key that unites the composition. In memory of the burying customs, two axes in the square represent the burial and the following honors, acting as part of a ritual. In this manner, we honor a local lord as to not be forgotten.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο θολωτός τάφος που μελετάμε, βρίσκεται στην πόλη των Αχαρνών (βλ. Χ1.: 4) και είναι ο επιβλητικότερος και καλύτερα διατηρημένος θολωτός τάφος της Αττικής. Ανασκάφηκε το 1879 από αρχαιολόγους του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αθηνών, χρονολογείται στην Υστεροελλαδική ΙΙΙ εποχή, δηλαδή μεταξύ του 14^{ου} και 13^{ου} αιώνα π.Χ. και κατασκευάστηκε για τα μέλη της οικογένειας ενός τοπικού άνακτα, καθώς βρέθηκαν οστά από έξι διαφορετικά άτομα. Στην Αττική, υπάρχουν ακόμα δύο θολωτοί τάφοι στην περιοχή του Θορικού (βλ. Χ1.: 1 & 2), κοντά στο Λαύριο, κι ένας στον Αρνό Μαραθώνος (βλ. Χ1.: 3), που δεν βρίσκονται δυστυχώς σε παρόμοια καλή κατάσταση, παρ' όλ' αυτά είναι επισκέψιμοι.

Χ1. Οι Μυκηναϊκοί Θολωτοί Τάφοι της Αττικής.

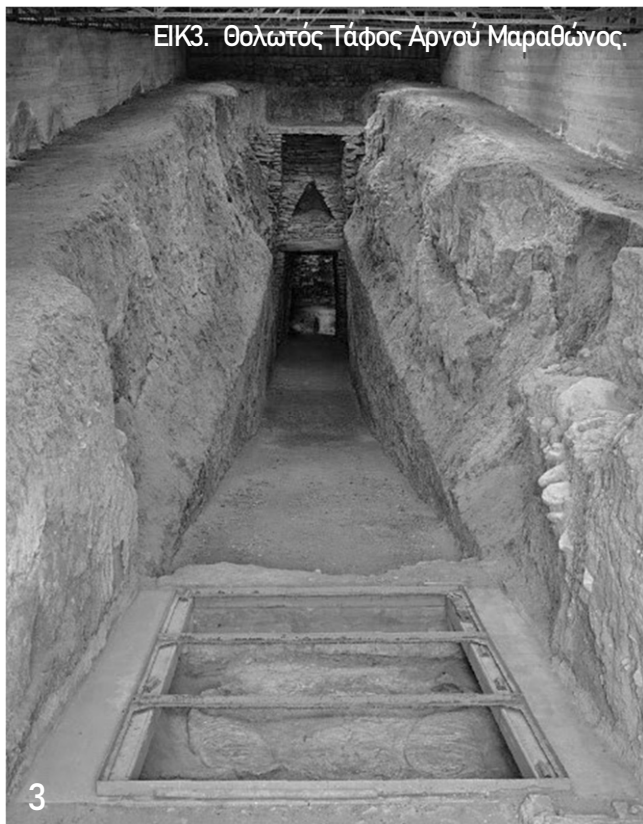
ΕΙΚ1. Ελλειψοειδής θολωτός Τάφος Θορικού.

ΕΙΚ2. Κυκλικός θολωτός Τάφος Θορικού.

ΕΙΚ3. Θολωτός Τάφος Αρνού Μαραθώνος.

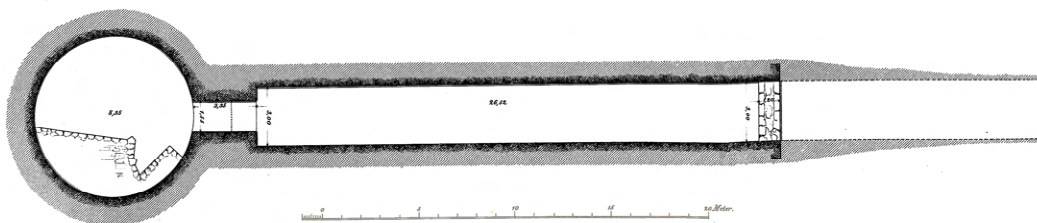
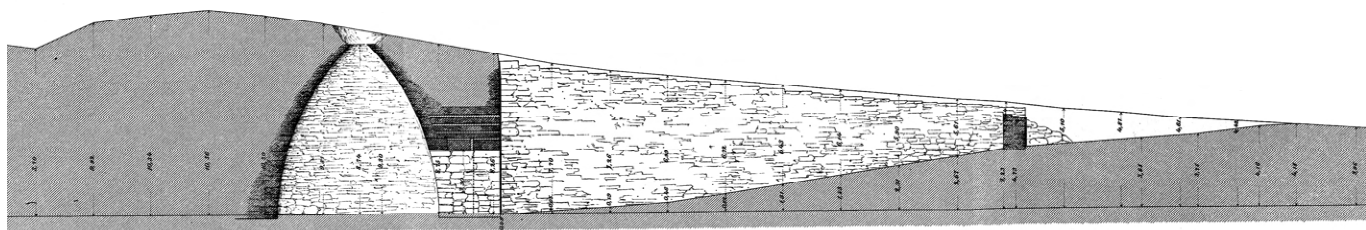
ΕΙΚ4. Θολωτός Τάφος Αχαρνών.

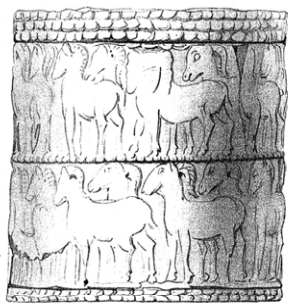
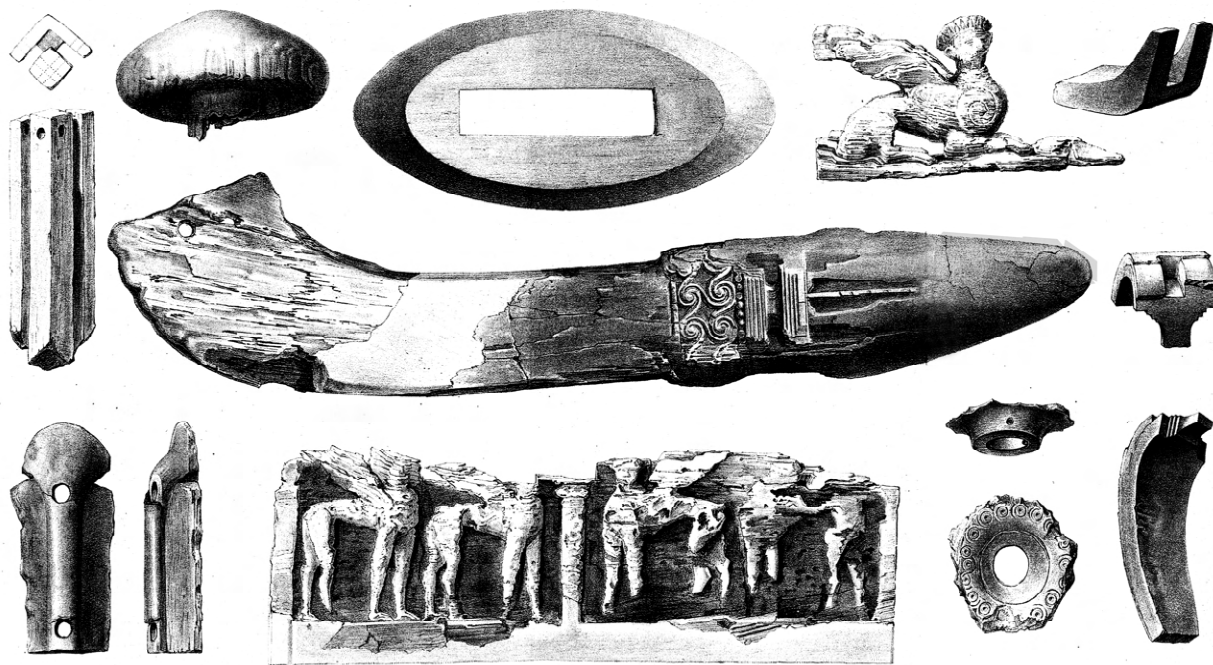
Ο τάφος είναι χτισμένος στην πλαγιά τεχνητού λόφου, είναι υπόγειος και αποτελείται από τρία μέρη: από έναν μακρύ κατηφορικό διάδρομο, τον «δρόμο» με μήκος 27 μέτρα και πλάτος 3 μέτρα, από το «στόμιο» που αποτελεί και την κύρια είσοδο του τάφου και από τον κυρίως ταφικό θάλαμο με διάμετρο 8,35 μέτρα και ύψος 8,74 μέτρα. Μέσα στον τάφο βρέθηκαν πολυάριθμα αντικείμενα της μυκηναϊκής περιόδου: πήλινα και λίθινα αγγεία, χάλκινα όπλα, ελεφαντοστέινα αντικείμενα, σφραγιδολίθοι από ημιπολύτιμους λίθους, καθώς και κοσμήματα από χρυσό, άργυρο, χαλκό, υαλόμαζα και φαγεντιανή. Από τα πιο αξιόλογα ευρήματα του τάφου είναι μια ελεφαντοστέινη λύρα (βλ. ΕΙΚ7.) και μια ελεφαντοστέινη κυλινδρική πυξίδα (βλ. ΕΙΚ8.). Τέλος, στον θάλαμο βρέθηκαν πολλοί χαυλιόδοντες κάπρου, που θα συνέθεταν ένα μυκηναϊκό οδοντόφρακτο κράνος, ενώ η ύπαρξη τεσσάρων αμφορέων από τη Χαναάν της Παλαιστίνης μαρτυρεί τις εμπορικές επαφές που είχαν αναπτύξει οι κάτοχοι του τάφου με την Ανατολή. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον δρόμο του θολωτού τάφου βρέθηκαν ευρήματα που μαρτυρούν τη λατρεία αφηρωσισμένων νεκρών που φτάνουν μέχρι και την Κλασική Εποχή, οπότε και η προσφορά τους διακόπτεται απότομα λόγω του Πελοποννησιακού πολέμου στα 431 π.Χ., όταν ο βασιλιάς των Σπαρτιατών Αρχίδαμος εισέβαλε στην Αττική, εγκαταστάθηκε με το στρατό του στις Αχαρνές και έκαψε όλα τα κτήματα των κατοίκων.

ΕΙΚ5. Μέρος από τα ευρήματα.

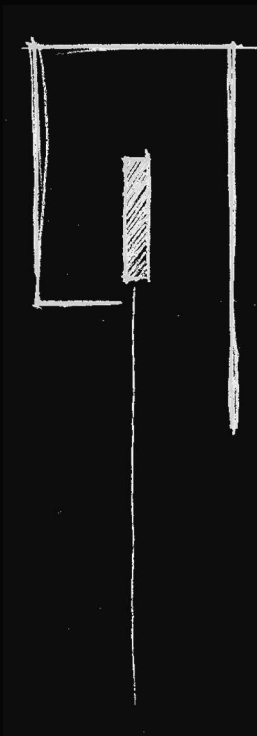

ΕΙΚ6. Αποτύπωση Θολωτού Τάφου Αχαρνών.

ΕΙΚ7. Κομμάτια από την
ελεφαντοστέινη λύρα
(πάνω).

ΕΙΚ8. Κομμάτια από την
ελεφαντοστέινη
κυλινδρική πυξίδα
(κάτω).

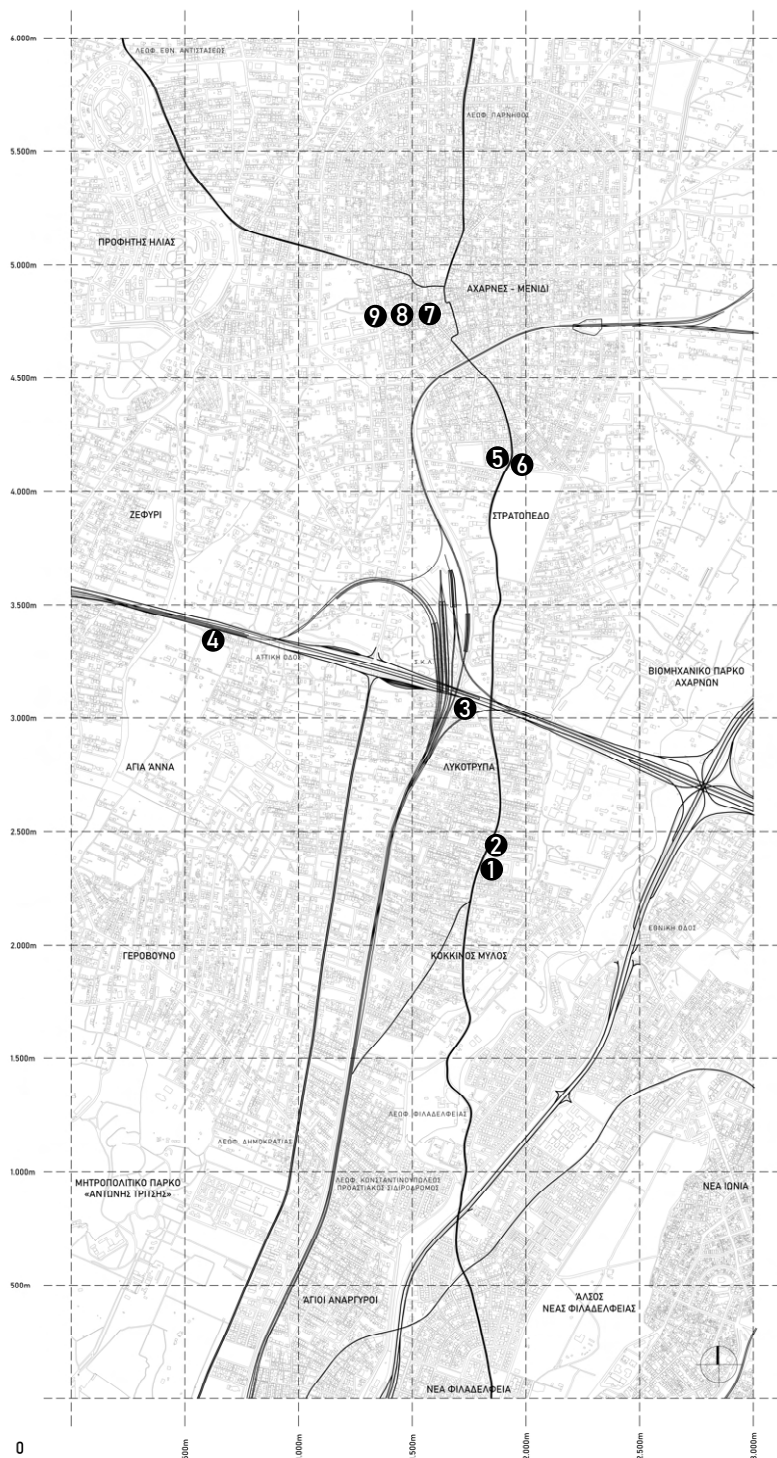
ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

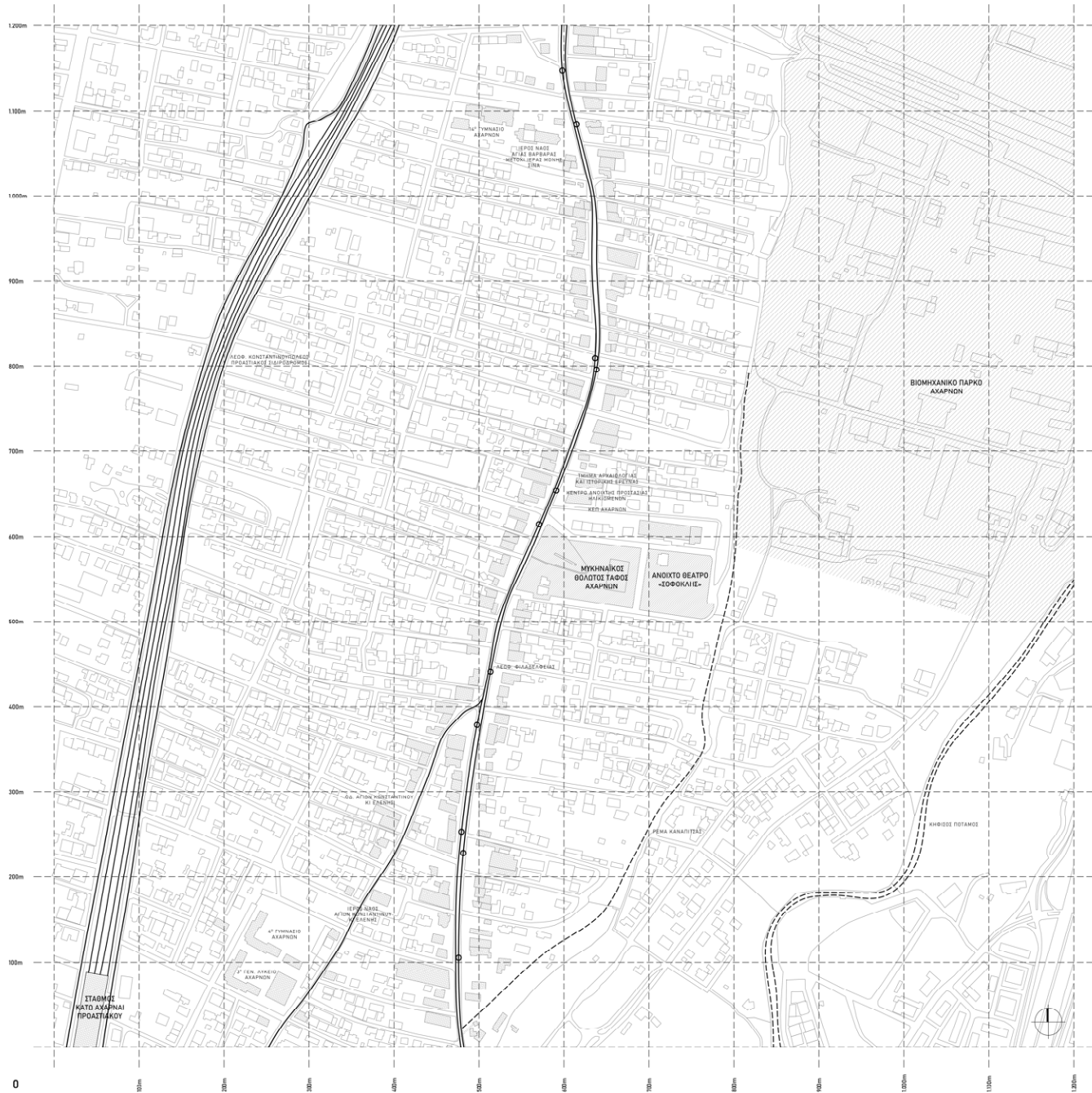
Η θέση του τάφου τοποθετείται τρία χιλιόμετρα νοτιότερα από το κέντρο της σημερινής πόλης, στη συνοικία του Κόκκινου Μύλου, μια περιοχή με καθαρά τοπικό χαρακτήρα. Παρ' όλ' αυτά, σε κοντινή απόσταση βρίσκεται το Μητροπολιτικό Πάρκο «Αντώνης Τρίτσης», το Άλσος της Νέας Φιλαδέλφειας και ένα δίκτυο αρχαιολογικών χώρων και σημείων ενδιαφέροντος, κοντά στο κέντρο του Μενιδίου, που τροφοδοτούν με επισκέπτες την ευρύτερη περιοχή, καθώς έχουν υπερτοπικό χαρακτήρα (βλ. Χ2). Οι κυριότερες προσβάσεις πραγματοποιούνται οδικώς με την Εθνική και την Αττική οδό, μέσω των αντίστοιχων εξόδων που βρίσκονται κοντά στην περιοχή, αλλά και με Μ.Μ.Μ. με κυρίαρχα τον προαστιακό σιδηρόδρομο κι ένα τοπικό λεωφορείο που συνδέουν την περιοχή με την Αθήνα και τον Πειραιά.

Χ2. Αρχαιολογικοί χώροι και σημεία ενδιαφέροντος της ευρύτερης περιοχής:

1. Μυκηναϊκός θολωτός Τάφος Αχαρνών.
2. Τμήμα Αρχαιολογίας και Ιστορικής Έρευνας Αχαρνών.
3. Μικρό Τμήμα Αρχαίας Οδού.
4. Δεξαμενή Ύστερων Ρωμαϊκών Χρόνων.
5. Αρχαιολογική Συλλογή Αχαρνών.
6. Δημαρχείο Αχαρνών.
7. Ιστορική και Λαογραφική Εταιρία Αχαρνών.
8. Όμιλος Φίλων Δημοτικής Πινακοθήκης Αχαρνών «Χρήστος Τσεββάς».
9. Αρχαίο Θέατρο Αχαρνών.

Ο αρχαιολογικός χώρος του τάφου στα δυτικά συνορεύει με την κεντρική οδική αρτηρία της περιοχής, την λεωφόρο Φιλαδελφείας, από την οποία προέρχεται και η μεγαλύτερη εισροή επισκεπτών. Κατά μήκος της λεωφόρου παρατηρούνται οι εμπορικές και διοικητικές λειτουργίες της συνοικίας, καθώς και χρήσεις εστίασης και εκπαίδευσης. Στα ανατολικά της περιοχής αναπτύσσεται το Βιομηχανικό Πάρκο των Αχαρνών και μια μεγάλη περιοχή αγροτικών εκτάσεων. Η λειτουργία που κυριαρχεί στο υπόλοιπο τμήμα της περιοχής είναι η αμιγής κατοικία, ενώ σε βασικές εγκάρσιες οδούς παρατηρούνται μερικά εμπορικά καταστήματα τοπικού χαρακτήρα. Σημαντικό όριο αποτελεί το ρέμα της Καναπίτσας, παρακλάδι του ποταμού Κηφισού, με ψηλή και πυκνή φύτευση, το οποίο χωρίζει τη συνοικία σε δύο μέρη. Στη δυτική μεριά κυριαρχεί ο αστικός ιστός, ενώ στην ανατολική μεριά κυριαρχεί το φυσικό τοπίο, το οποίο βρίσκει τρόπο και αναδύεται ανάμεσα από τα αραιοκατοικημένα οικόπεδα. Χαρακτηριστικές είναι οι καλαμιές που βρίσκονται στις όχθες του ρέματος, αλλά και σε κατά τόπους κενούς χώρους, οι οποίες άλλοτε δημιουργούν ένα ψηλό όριο προς το ρέμα και άλλοτε διαμορφώνουν μικρούς καλαμιώνες διάσπαρτους στον παραρεμάτιο αστικό ιστό. Επίσης, κοντά στην περιοχή βρίσκεται σταθμός του προαστιακού σιδηρόδρομου, σε απόσταση περίπου δεκαπέντε λεπτών με τα πόδια από το οικόπεδο μελέτης, ενώ ακριβώς δίπλα από τον αρχαιολογικό χώρο, στην κεντρική αρτηρία, υπάρχει στάση λεωφορείου (βλ. Χ3.).

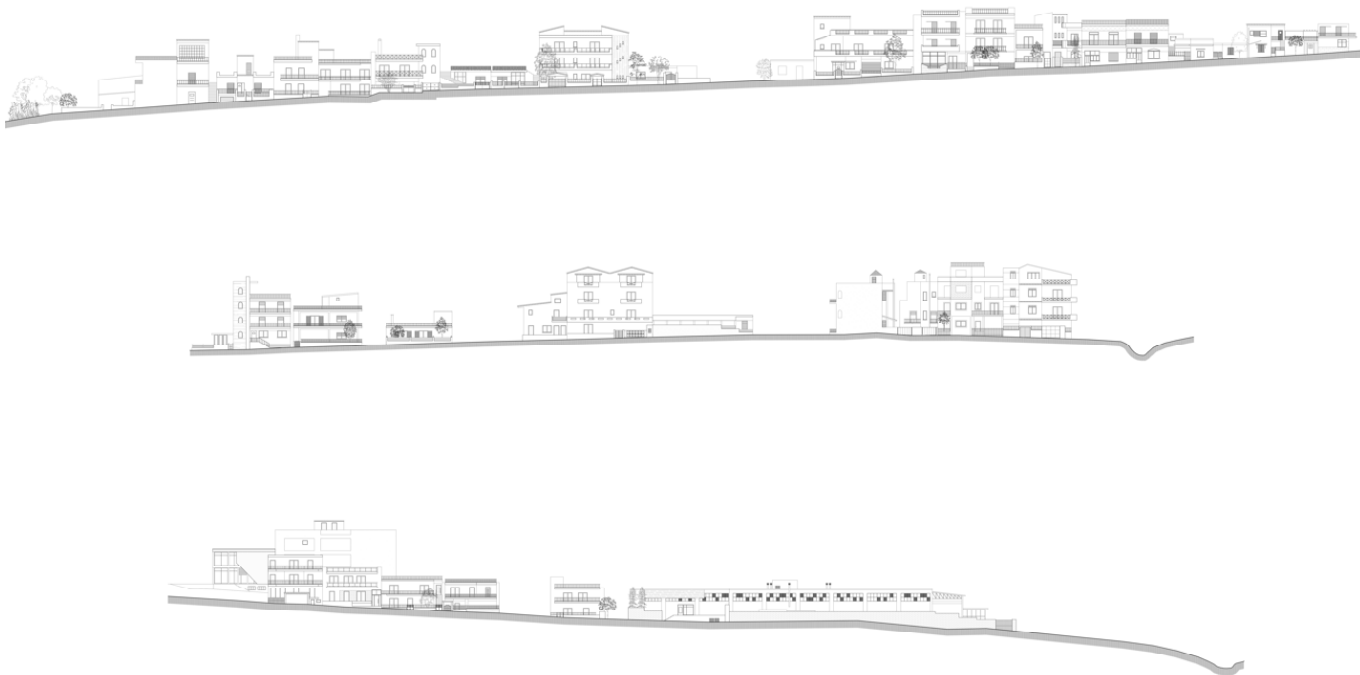
X3. Η συνοικία του Κόκκινου Μύλου και οι βασικές οδικές αρτηρίες.

Το οικόπεδο οριοθετείται στα βόρεια και στα νότια από τρεις δρόμους, την οδό Ποσειδώνος και τις οδούς Αλαμάνας (δυτικά του ρέματος) και Καστελίου (ανατολικά του ρέματος) αντίστοιχα. Εκτός από τον αρχαιολογικό χώρο του τάφου, στην περιοχή μελέτης, βρίσκεται ένα γήπεδο μπάσκετ κι ένα μικρό υπαίθριο θέατρο, γνωστό και ως «Ανοιχτό Θέατρο Σοφοκλής», στο οποίο πραγματοποιούνται παραστάσεις και διάφορες εκδηλώσεις από πολιτιστικούς συλλόγους και ερασιτεχνικές θεατρικές ομάδες της περιοχής, κυρίως τους θερινούς μήνες (βλ. Χ4.). Κάθε ξεχωριστή λειτουργία οριοθετείται από μεταλλική περίφραξη, η οποία δυσκολεύει την πρόσβαση στους επιμέρους χώρους του πάρκου, ενώ η πρόσβαση στον μεγάλο ανοιχτό χώρο γύρω από το ανοιχτό θέατρο είναι δυνατή μόνο τις περιόδους λειτουργίας του. Επίσης, εντός της περιοχής μελέτης, δίπλα στον αρχαιολογικό χώρο, βρίσκεται το Πολιτιστικό Κέντρο του Κόκκινου Μύλου (ΠΟ.ΚΕΝ), ένα κτήριο που στεγάζει διάφορες λειτουργίες (βλ. Χ3.). Στον υπόγειο χώρο βρίσκεται μια μεγάλη κλειστή αίθουσα εκδηλώσεων, στο ισόγειο λειτουργούν το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και το Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.), ενώ στον όροφο στεγάζεται το Τμήμα Αρχαιολογίας και Ιστορικής Έρευνας του Δήμου Αχαρνών και η δημοτική βιβλιοθήκη του Τμήματος, το οποίο είναι υπεύθυνο για την ανάδειξη, προβολή και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς των Αχαρνών. Αυτό πραγματοποιείται μέσω ποικίλων δράσεων, εκ των οποίων η διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, διαλέξεων, ημερίδων και οργανωμένων επισκέψεων, που πραγματοποιούνται είτε στους αρχαιολογικούς χώρους και τις συλλογές του δήμου, είτε στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο του τμήματος. Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η είσοδος στον αρχαιολογικό χώρο είναι ελεύθερη, ωστόσο οι περισσότερες επισκέψεις πραγματοποιούνται από παιδιά μέσω σχολικών εκδρομών. Επίσης, κατά περιόδους φοιτητές αρχαιολογίας και συγγενών σχολών, από Ελλάδα κι εξωτερικό, επισκέπτονται την περιοχή για να μελετήσουν τον τύμβο, καθώς πραγματοποιούνται εργαστήρια σε ξεχωριστό περιφραγμένο χώρο, εξωτερικά του τάφου.

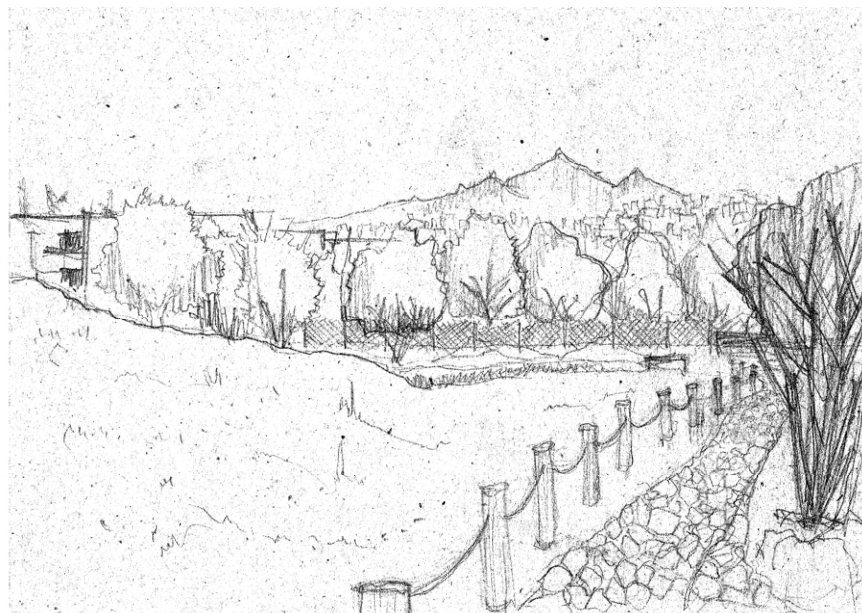

Χ4. Το οικόπεδο μελέτης και το γύρω περιβάλλον.

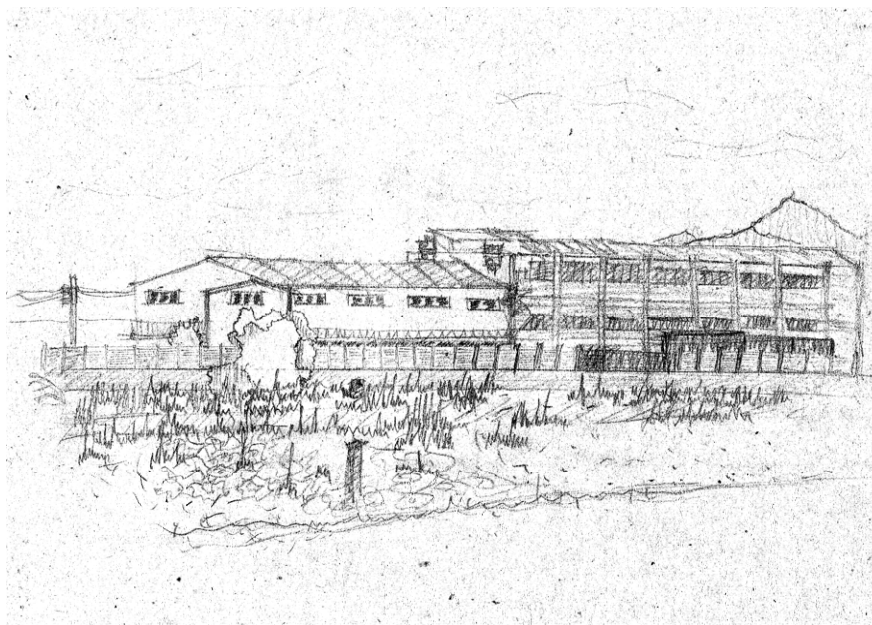
Ολοκληρώνοντας την ανάλυση της περιοχής μελέτης, ήταν σημαντικό να αποτυπωθούν τα βασικά αναπτύγματα των όψεων των κτηρίων που συνορεύουν με το οικόπεδό μας. Αυτό που μπορούμε να διαπιστώσουμε είναι, ότι η δόμηση κοντά στην κεντρική αρτηρία και το πολεοδομικό κέντρο είναι πιο πυκνή, ενώ όσο κινούμαστε προς τα ανατολικά και το ρέμα συναντάμε περισσότερα κενά οικόπεδα. Οι όψεις παρουσιάζουν ποικιλία στα ύψη, χωρίς κάποιον εμφανή κανόνα, κάνοντας μια ενδιαφέρουσα κορυφογραμμή που άλλοτε προσφέρει οπτικές φυγές και άλλοτε λειτουργεί ως όριο. Όλα τα αναπτύγματα αποτελούνται από όψεις κατοικιών, με εξαίρεση το βιομηχανικό κτήριο της οδού Ποσειδώνος το οποίο αποτελεί τη βασική σύνδεση του οικοπέδου με το Βιομηχανικό Πάρκο των Αχαρνών, καθώς οι υπόλοιπες βιομηχανίες βρίσκονται οπτικά αρκετά πιο μακριά.

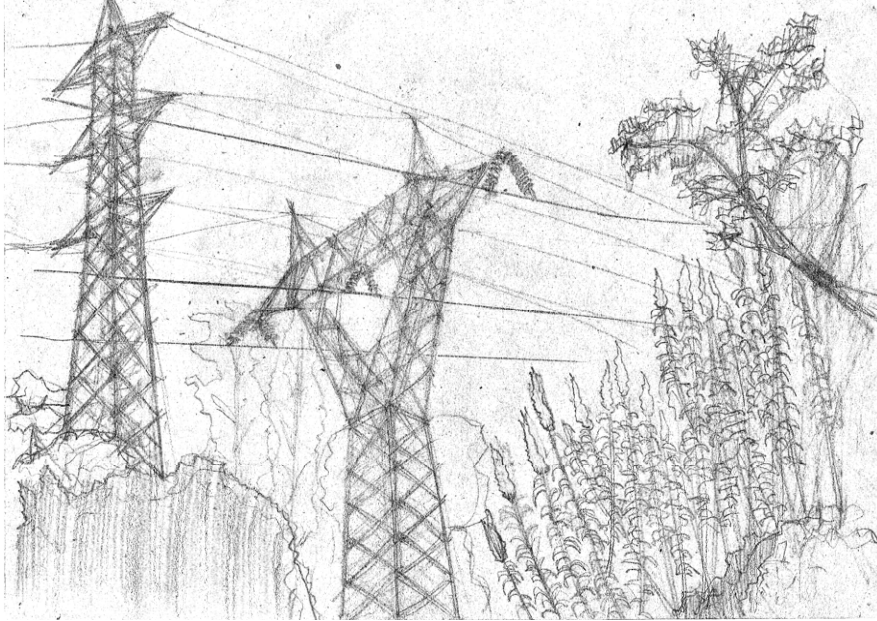
ΕΙΚ9. Τα αναπτύγματα των οδών γύρω από το οικόπεδο μελέτης:
οδός Αλαμάνας, οδός Καστελίου και οδός Ποσειδώνος (από πάνω προς τα κάτω).

ΕΙΚ10. Μονοπάτι από την κεντρική είσοδο.

ΕΙΚ11. Βιομηχανική ζώνη.

ΕΙΚ12. Πυλώνες ΔΕΗ.

ΕΙΚ13. Γέφυρα.

Απόψεις Θολωτού Τάφου (σύνθεση εικόνων):

EIK14. Προσέγγιση (πρώτη εντύπωση).

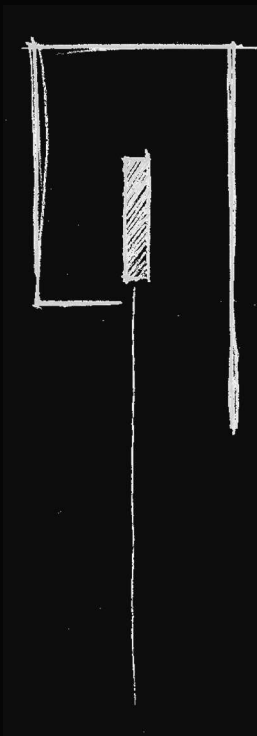
EIK15. Στενωπός (κατεύθυνση - καθοδήγηση).

EIK16. Θόλος (κατασκευή).

EIK17. Λιθοδομή (υφή).

EIK18. Είσοδος (φως - σκιά).

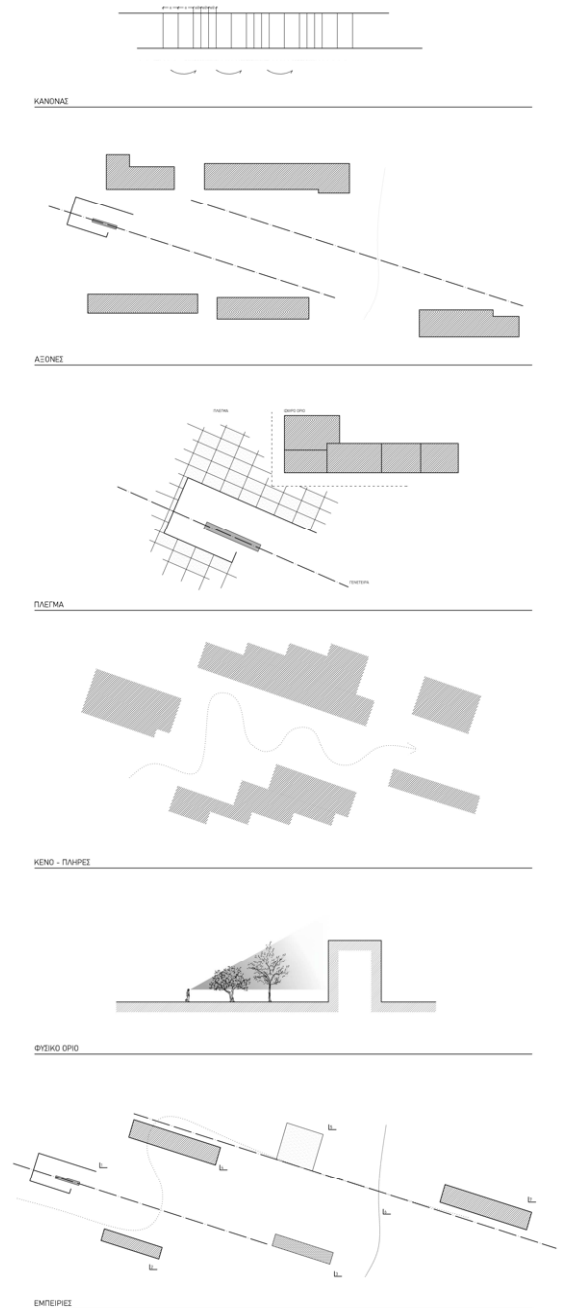

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΑΡΧΙΚΗ ΙΔΕΑ & ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Προχωρώντας στη συνθετική προσέγγιση της πρότασής μας, από νωρίς έγινε συνειδητή η ανάγκη να αντιμετωπιστούν παράλληλα πολλαπλοί τομείς, όπως ο άμεσος συσχετισμός με τις αντικρουόμενες λειτουργικές ενότητες, τα μεγάλα και σκληρά όρια, καθώς και η αναγκαιότητα διατήρησης και αναβάθμισης ορισμένων υφιστάμενων λειτουργιών. Ως αποτέλεσμα, μια από τις πρώτες μας προθέσεις ήταν η δημιουργία ενός σταθερού ρυθμού που θα βοηθούσε στον διαχωρισμό και την οργάνωση του χώρου. Με αυτόν τον τρόπο, καταλήξαμε στον σχεδιασμό ενός ορθοκανονικού κανάβου, που είχε ως βάση πολλαπλάσια του τρία. Αυτός ο αριθμός δεν επιλέχθηκε τυχαία, αλλά έπειτα από παρατήρηση, πως οι διαστάσεις του «δρόμου» του τάφου προέκυπταν επίσης από πολλαπλάσια των τριών μέτρων.

Παράλληλα, θέλοντας να τονιστεί ακόμα περισσότερο η σημασία του αρχαιολογικού χώρου και επιδιώκοντας τη δημιουργία μιας όδευσης που θα ξεκινούσε και θα κατέληγε σε αυτόν, προέκυψε ο σχεδιασμός ενός βασικού άξονα κίνησης, που ακολουθούσε την κατεύθυνση του «δρόμου» του τάφου. Επιπλέον, επιθυμώντας την ένωση των δύο τμημάτων της συνοικίας, τα οποία διαχωρίζονταν από το ρέμα της Καναπίτσας, θεωρήσαμε απαραίτητη τη δημιουργία ενός δεύτερου άξονα κίνησης ο οποίος θα λειτουργούσε σαν το βασικό μέσο μετάβασης από τη μια όχθη του ρέματος στην άλλη.

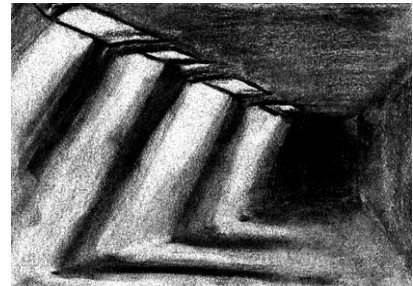
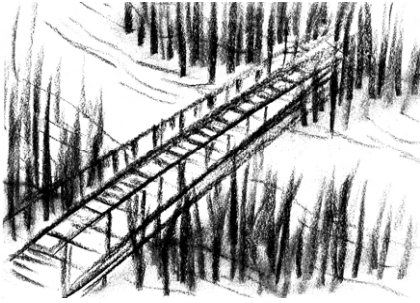
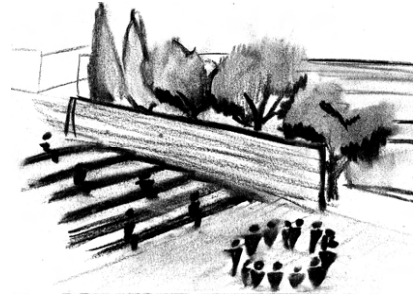
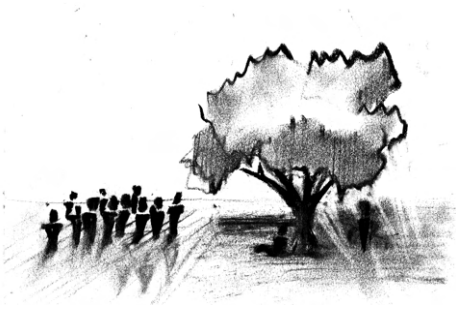

ΕΙΚ19. Ιδιογράμματα.

Στη συνέχεια, θεωρήθηκε απαραίτητη η δημιουργία ενός πλέγματος που θα λειτουργούσε σαν οδηγός για ολόκληρη τη συνθετική διαδικασία, το οποίο δημιουργήθηκε με βάση την κατεύθυνση των αξόνων και τον κανόνα που αναφέρθηκε προηγουμένως. Αυτό το πλέγμα είχε σαν βασικό στόχο να προσθέσει το στοιχείο της κλίμακας στον σχεδιασμό, ενώ έγινε εμφανές σε τμήματα της σύνθεσης χάρις στις εναλλαγές των υλικών στο δάπεδο της πλατείας. Το τμήμα της πλατείας στο οποίο το πλέγμα είναι εμφανές λειτουργεί σαν μεταβατική ζώνη ανάμεσα στον αστικό ιστό και τον πυρήνα της πλατείας που επιθυμούσαμε να σχεδιαστεί. Παράλληλα με το μεταβατικό τμήμα που δημιουργείται, εμφανίζεται και το αρνητικό του, που το χαρακτηρίζουμε ως το «κενό» της πρότασής μας, και δημιουργεί τον βασικό πυρήνα της σύνθεσης, αφού αποτελεί μια ήσυχη ζώνη που πλέον έχει απομακρυνθεί από την ένταση του περιβάλλοντα πολεοδομικού ιστού.

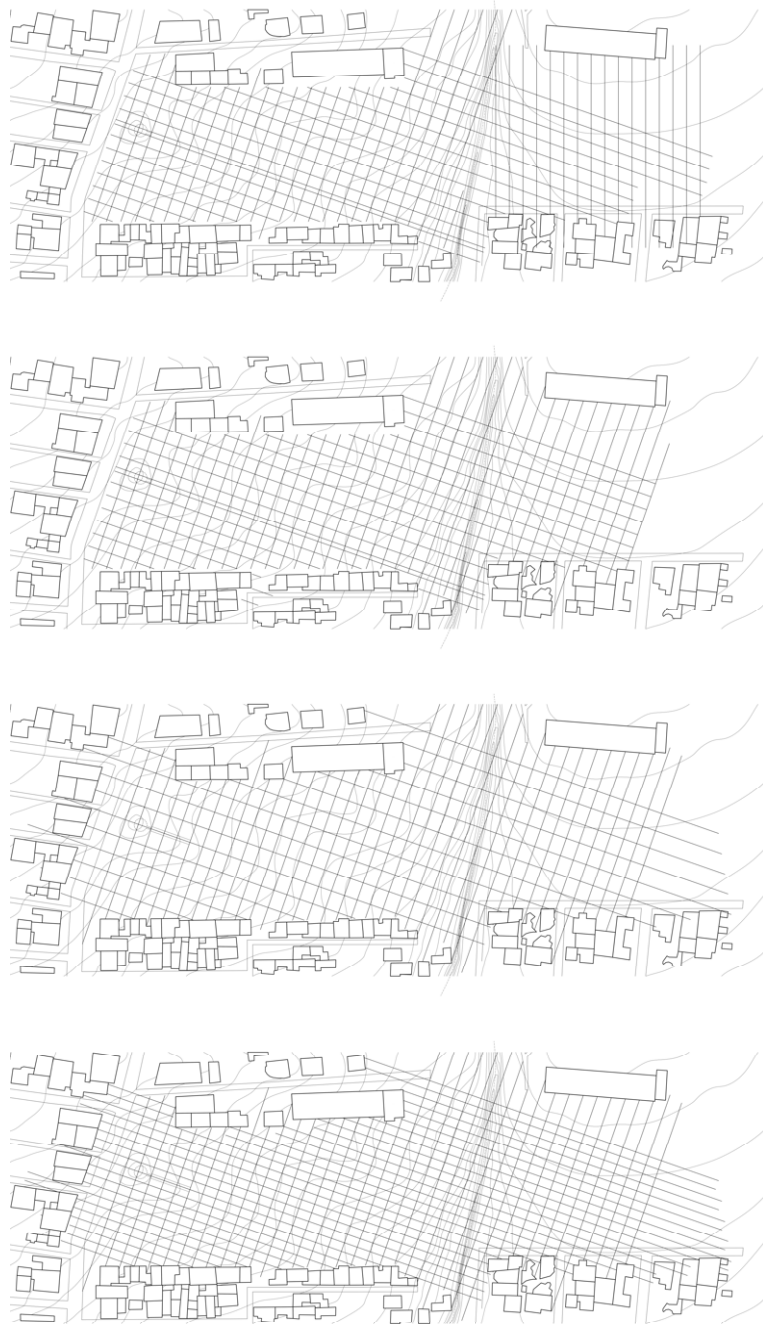
Η μεταβατική ζώνη που σχεδιάστηκε περιμετρικά του κεντρικού κενού δεν καθορίστηκε μόνο από το πλέγμα, αλλά επιλέχθηκε να προστεθεί και το στοιχείο της φύτευσης για να παρουσιαστεί ένα ακόμα οπτικό και ηχητικό φίλτρο ανάμεσα στην πόλη και την πλατεία. Η φύτευση έδωσε επιπλέον τη δυνατότητα σκίασης μεγάλου τμήματος της πλατείας.

Τέλος, θελήσαμε την ένταξη ορισμένων λειτουργιών στον σχεδιασμό της πλατείας, που θεωρήσαμε πως ήταν απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των σύγχρονων αναγκών του αρχαιολογικού χώρου αλλά και της συνοικίας γενικότερα. Ωστόσο, αντιλαμβανόμαστε αυτές τις λειτουργίες όχι σαν κάτι ανεξάρτητο, αλλά σαν εμπειρίες που συνεργάζονται με όλα τα υπόλοιπα βιώματα που προσφέρουν οι διαφορετικές πτυχές του σχεδιασμού μας. Ο λόγος που θελήσαμε όλα τα τμήματα της πλατείας να γίνονται αντιληπτά σαν βιώματα και εμπειρίες ήταν γιατί, κατά την επίσκεψη μας στην περιοχή μελέτης, ήδη υπήρχαν στοιχεία του χώρου που μας άφηναν αυτή την αίσθηση. Πιο συγκεκριμένα, ο ίδιος ο θολωτός τάφος με το δραματικό φως που εισερχόταν από την είσοδο μέσα στον σκοτεινό ταφικό θάλαμο, αλλά και η μετάβαση από την μια όχθη του ρέματος στην άλλη μέσω μιας μικρής υφιστάμενης μεταλλικής γέφυρας, αφού βρεθήκαμε περιτριγυρισμένοι από ψηλές καλαμιές οι οποίες με το θρόισμα και την παρουσία τους δημιουργούσαν ένα δικό τους μικρόκοσμο.

ΕΙΚ20. Σκίτσα εμπειριών.

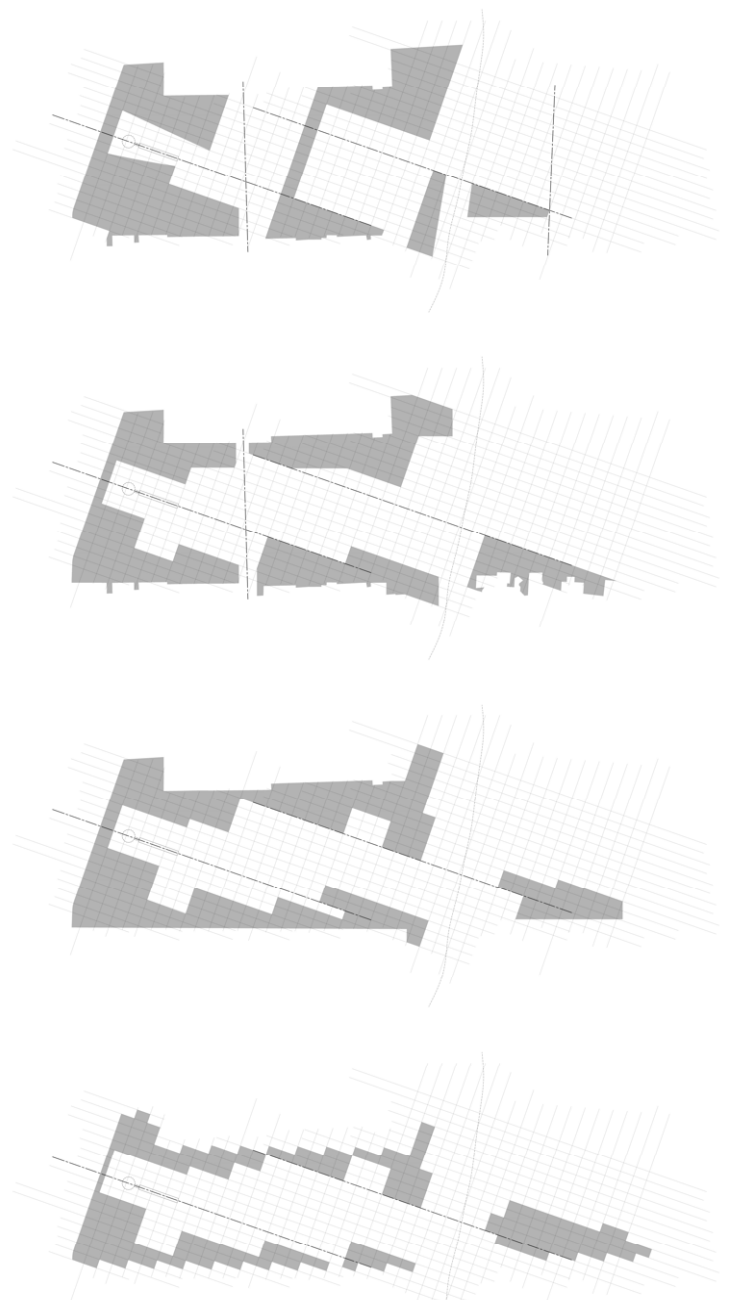
Αναλύοντας περισσότερο τη συνθετική διαδικασία, πραγματοποιήθηκαν διάφορες δοκιμές μέχρι την επιλογή του κατάλληλου πλέγματος που θα χρησιμοποιούσαμε ως οδηγό. Αρχικά, αντιλαμβανόμασταν τη ζώνη από την ανατολική μεριά του ρέματος σαν κάτι ανεξάρτητο, και ως αποτέλεσμα αυτού, μελετήθηκαν μερικές περιπτώσεις στις οποίες ο κάναβος διαφοροποιούταν ως προς την κατεύθυνση και αξιοποιούσε σαν καινούρια βάση τον προσανατολισμό της ροής του ρέματος. Ωστόσο, αποφασίστηκε πως θα ήταν προτιμότερο να υπάρχει μια συνέχεια στο πλέγμα ανεξαρτήτως των φυσικών ορίων. Για ένα διάστημα το πλέγμα μας ήταν αρκετά αραιό, όμως μετά από μερικές προσπάθειες καταλήξαμε πως το καλύτερο υπόβαθρο ήταν ένα πλέγμα διαστάσεων 6×9 μέτρα.

ΕΙΚ21. Εξέλιξη πλέγματος.

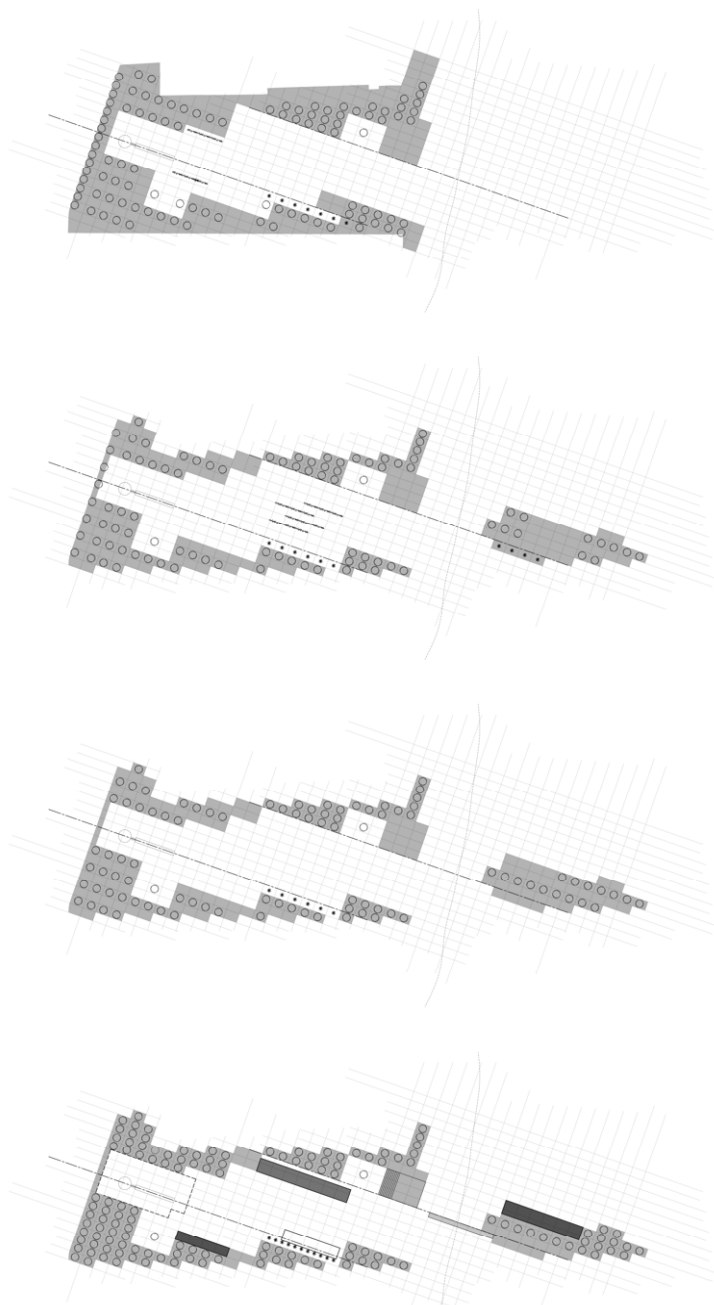
Με βάση το πλέγμα, έγιναν διάφορες δοκιμές για να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε τη μεταβατική ζώνη της πλατείας με την πόλη. Αρχικά, δεν ήταν σίγουρη η ιδέα του απόλυτου κεντρικού κενού και προσπαθήσαμε να σχεδιάσουμε κάποιες ζώνες που θα ενοποιούσαν τις πιο απομακρυσμένες μεταβατικές περιοχές. Ωστόσο, αυτή η ιδέα εγκαταλείφθηκε σχετικά γρήγορα, καθώς τέτοιες χειρονομίες είχαν σαν αποτέλεσμα τη διάσπαση της πλατείας αντί της σύνδεσης των χώρων. Ένας άλλος πειραματισμός στον οποίο σταθήκαμε αρκετά ήταν να δοκιμάσουμε να επέμβουμε στο ορθοκανονικό πλέγμα σε ορισμένα σημεία και να εντάξουμε παραλληλίες με το περιμετρικό πολεοδομικό σύστημα. Τέλος, ένας άλλος προβληματισμός προς αντιμετώπιση ήταν η ένταξη και ο συσχετισμός της «δαντέλας», που σιγά σιγά διαμορφωνόταν περιμετρικά, με τα όρια των γύρω κτηρίων.

Όσον αφορά τη φύτευση, οι βασικοί μας προβληματισμοί αφορούσαν την πυκνότητα των δένδρων, τα διαφορετικά ήδη υψηλής φύτευσης που θα μπορούσαν να ενταχθούν στον σχεδιασμό, καθώς επίσης και τη γενικότερη παρουσία χαμηλής φύτευσης. Ως αποτέλεσμα, οι πρώτοι μας πειραματισμοί συμπεριελάμβαναν θαμνοειδή στοιχεία στο κεντρικό τμήμα της πλατείας, ενώ συγχρόνως έγιναν αρκετές δοκιμές για την τοποθέτηση των δένδρων. Αρχικά, θεωρήθηκε προτιμότερο να γίνεται μια πύκνωση της υψηλής φύτευσης κοντά στο κτήριο της βιομηχανίας, από την μεριά της οδού Ποσειδώνος, έτσι ώστε να υπάρχει ένα πιο αυστηρό όριο ανάμεσα σε αυτήν τη λειτουργία και την πλατεία μας.

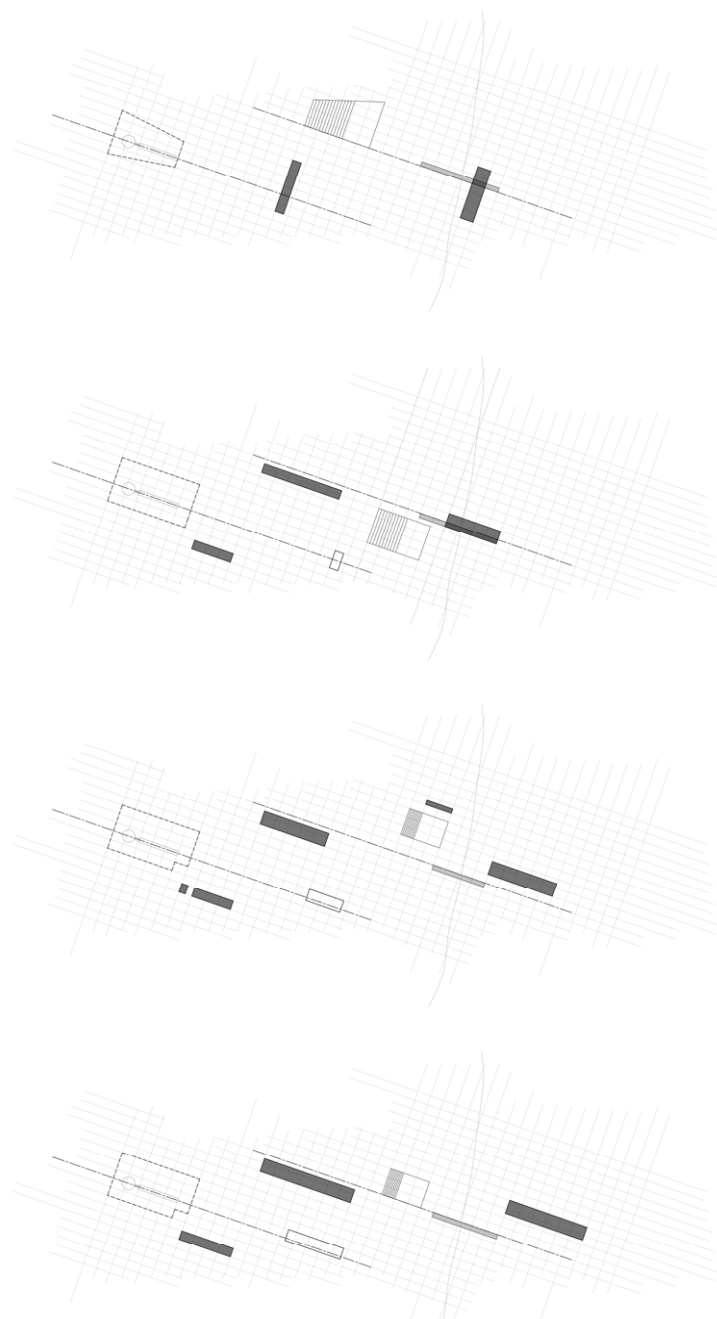
ΕΙΚ22. Εξέλιξη δαντέλας.

Επιπλέον, δοκιμάσαμε να εντάξουμε κι άλλα είδη υψηλής βλάστησης στη σύνθεση, αλλά έγινε συνειδητό αρκετά γρήγορα πως οι ελιές ήταν το πιο κατάλληλο δένδρο και δεν χρειαζόταν να εντάξουμε πολλά παραπάνω είδη πέρα από αυτό. Εξάλλου, η ελιά αναφέρεται ότι ήταν το ιερό δέντρο των μυκηναίων και σχετίζεται άμεσα με την ιστορία της περιοχής και την αρχαιότητα. Καθώς προχωρούσαμε, συνειδητοποιήσαμε επίσης πως η χαμηλή βλάστηση, διασπούσε κι αυτή σε έναν βαθμό το μεγάλο κενό μας και αποφασίσαμε να την απομακρύνουμε ολοκληρωτικά από τον σχεδιασμό. Η τελική απόφαση που πάρθηκε ήταν να πυκνώσουν οι ελιές και στα υπόλοιπα τμήματα της πλατείας, αφού η πιο αραιή τους διάταξη δεν μπορούσε να ολοκληρώσει το στόχο για τον οποίο τις προορίζαμε αρχικά, δηλαδή να λειτουργούν σαν ένα οπτικό και ηχητικό φίλτρο. Ένα ακόμα σημαντικό στοιχείο, όσον αφορά τη φύτευση, ήταν οι υψηλές καλαμιές που είχαν παρατηρηθεί εξ αρχής στις όχθες του ρέματος. Θεωρήσαμε την παρουσία τους σαν ένα πολύ δυνατό χαρακτηριστικό της περιοχής μελέτης και θελήσαμε να τις διατηρήσουμε αλλά και να τους δώσουμε τη δυνατότητα να αναπτυχθούν ακόμα περισσότερο και να εισχωρήσουν στην πρόταση.

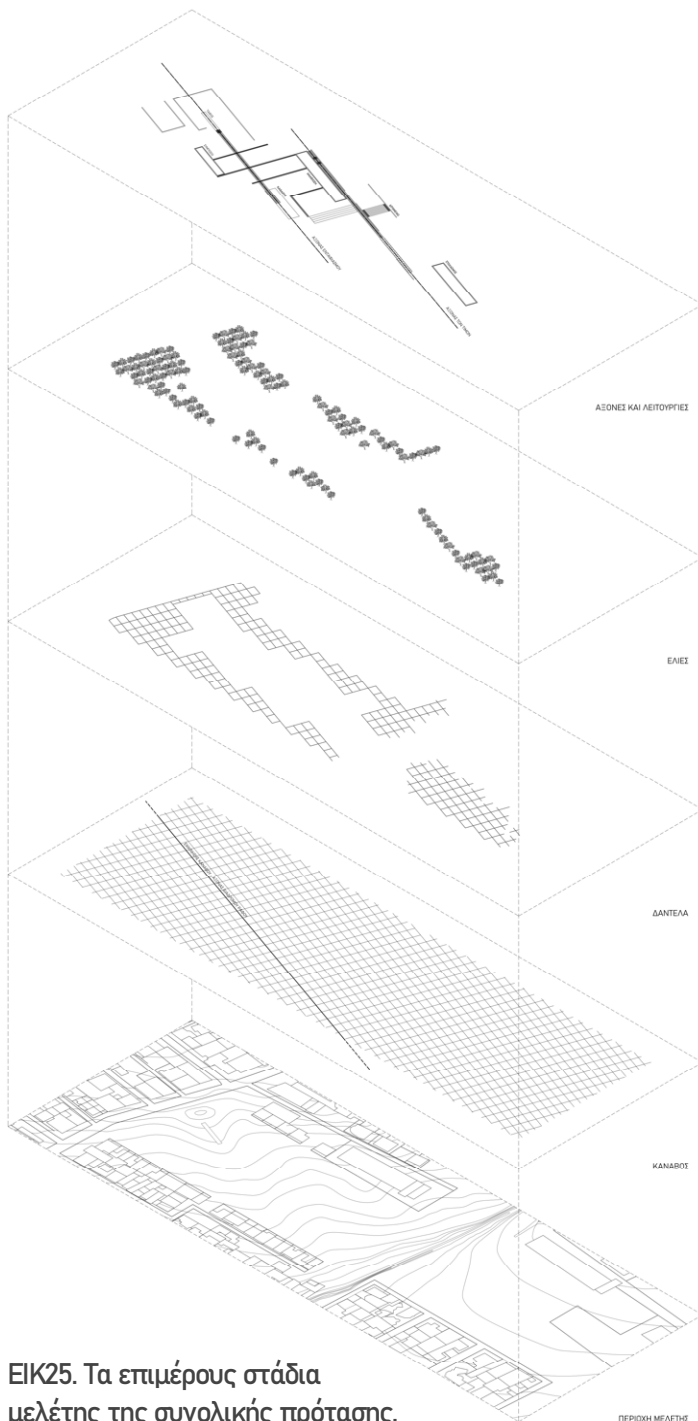
ΕΙΚ23. Εξέλιξη φύτευσης.

Μια από τις πρώτες διαδικασίες που χρειάστηκε να γίνει ήταν να ξεκαθαρίσουμε μεταξύ μας ποιες ακριβώς ήταν οι εμπειρίες που επιχειρούσαμε να δημιουργήσουμε και πώς αυτές θα συνεργάζονταν και θα αλληλοεπιδρούσαν με την πλατεία. Όπως αναφέρεται και νωρίτερα ο αρχαιολογικός χώρος και η γεφύρωση των δύο πλευρών του ρέματος αποτέλεσαν από μόνες τους αρκετά σημαντικές υπάρχουσες εμπειρίες. Το υπαίθριο θέατρο αν και υπήρχε εξ αρχής σαν λειτουργία στην περιοχή μελέτης, δεν ήταν εύκολα προσβάσιμο από το κοινό και δεν συνεργαζόταν αρμονικά με τον υπάρχοντα δημόσιο χώρο, έτσι αποφασίσαμε να το αναδιαμορφώσουμε και να το μεταμορφώσουμε σε μια καινούρια εμπειρία. Επιπλέον, θεωρήθηκε απαραίτητη, από αρκετά νωρίς, η δημιουργία δύο βασικών κτηριακών δομών που θα ήταν σε θέση να στεγάσουν τις δραστηριότητες που μέχρι τώρα πραγματοποιούνταν στο Πολιτιστικό Κέντρο του Κόκκινου Μύλου, καθώς έχοντας επισκεφτεί τον χώρο είχαμε αντιληφθεί ότι λειτουργικά οι χρήσεις που στεγάζονταν ήταν ασύμβατες. Αποφασίσαμε λοιπόν, να σχεδιάσουμε ένα κέντρο ενημέρωσης και εκπαιδευτικών προγραμμάτων με στόχο την πληροφόρηση του κοινού για τον αρχαιολογικό χώρο, καθώς επίσης και τη δημιουργία ενός χώρου απασχόλησης για τα παιδιά που επισκέπτονται τον θολωτό τάφο μέσω σχολικών εκδρομών και όχι μόνο. Επιπλέον, θελήσαμε να σχεδιάσουμε μια βιβλιοθήκη, η οποία με την σειρά της θα ήταν ένας πυρήνας πληροφόρησης αλλά και ένα μικρό αναψυκτήριο με ελεύθερη χρήση από τους επισκέπτες.

ΕΙΚ24. Εξέλιξη κτηριακών δομών.

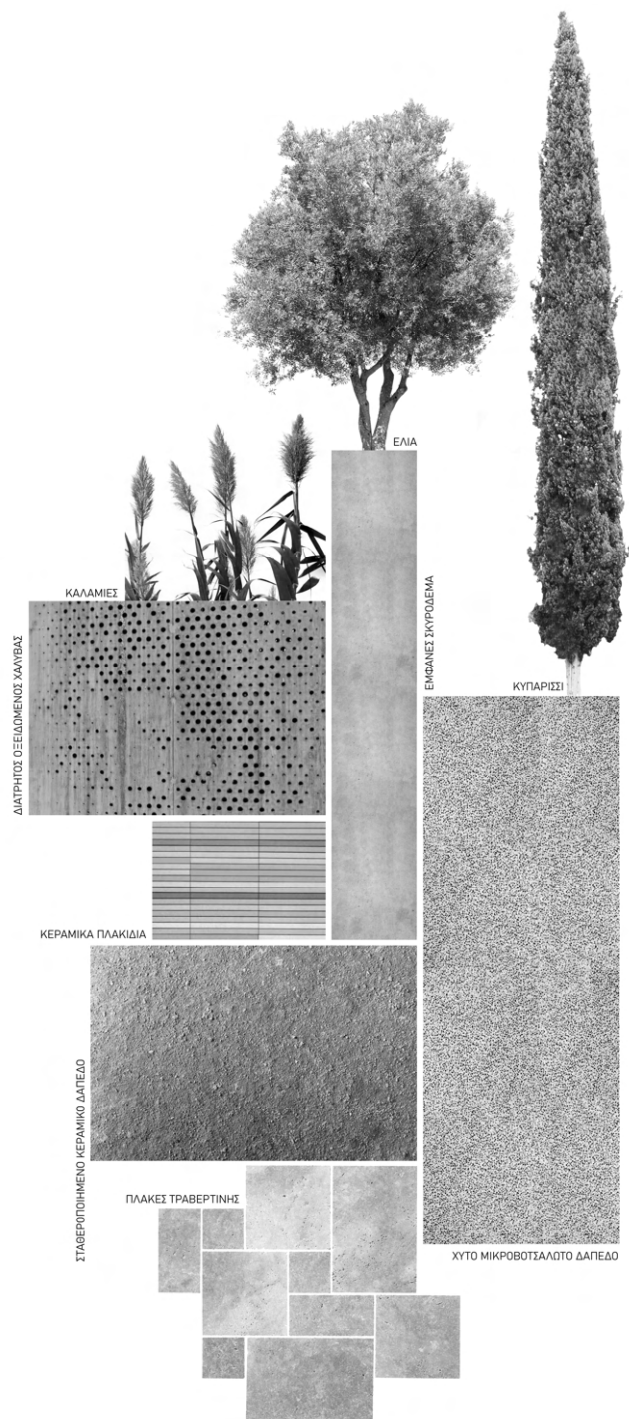
Επιθυμώντας να διατηρήσουμε τον δωρικό χαρακτήρα του τάφου, καθώς επίσης και την αυστηρή γεωμετρία του κανάβου, επιλέξαμε να σχεδιάσουμε γραμμικά κτήρια. Ωστόσο, ειδικά για το κέντρο ενημέρωσης, αρχικά θεωρούσαμε πως θα ήταν επιθυμητό να διακόπτει τον βασικό άξονα κίνησης, από και προς τον τάφο, έτσι ώστε να τονίζεται η χρηστική του σημασία. Συγχρόνως, αποφασίσαμε να τοποθετήσουμε τη βιβλιοθήκη από την άλλη μεριά του ρέματος, καθώς την θεωρήσαμε αρκετά ανεξάρτητη ως λειτουργία και ως έναν χώρο που χρειαζόταν ένα πιο ήρεμο περιβάλλον κοντά στο φυσικό τοπίο. Καθώς προχωρούσε η συνθετική διαδικασία, έγινε αντιληπτό πως θα ήταν καλύτερο τα κτήριά μας αντί να διακόπτουν τις βασικές ροές να τοποθετούνται παράλληλα σε αυτές. Τέλος, το υπαίθριο θέατρο αποτέλεσε το πιο σημαντικό κομμάτι του παζλ, για το οποίο έπρεπε να ανακαλύψουμε πώς θα επικοινωνούσε με την υπόλοιπη πλατεία χωρίς να διακόπτει τις ροές κίνησης και χωρίς να διασπά τον χώρο, γι' αυτό αν και έγιναν κάποιες δοκιμές που το τοποθετούσαν εντός του κεντρικού κενού μας στο τέλος δεν παρέμεινε σε αυτό το σημείο.

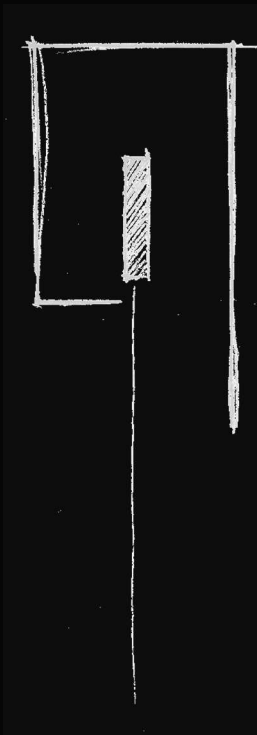
ΕΙΚ25. Τα επιμέρους στάδια μελέτης της συνολικής πρότασης.

Όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως αποτυπώθηκαν ως διαφορετικά επίπεδα, ώστε να γίνουν κατανοητές οι συνθετικές μας αρχές. Αν και μπορούν να αποτυπωθούν ως διαφορετικά τμήματα της γενικότερης συνθετικής διαδικασίας δεν μελετήθηκαν ανεξάρτητα, αλλά προχώρησαν και εξελίχθηκαν παράλληλα επηρεάζοντας το ένα το άλλο. Καθώς εξελίχσαμε και αναδιαμορφώναμε την πλατεία, άρχισε να δημιουργείται μια σχέση κατά την οποία οι εμπειρίες μας γειτνιάζαν με τους δύο κεντρικούς άξονες και επικοινωνούσαν με αυτούς σε ορισμένες περιπτώσεις. Έτσι αποφασίστηκε η τοποθέτηση των εμπειριών, που ως τότε αντιμετωπιζόταν αποσπασματικά, να συσχετιστεί με τους δύο βασικούς άξονες κίνησης οι οποίοι απέκτησαν όνομα. Η ονομασία των αξόνων προέκυψε από τα μυκηναϊκά ταφικά έθιμα. Έτσι λοιπόν, διαμορφώθηκε ο άξονας του ενταφιασμού, που αφορούσε καθαρά την τελετή της ταφής, και ο άξονας των τιμών, καθώς στο όνομα των νεκρών συνήθιζαν να πραγματοποιούν διάφορα δρώμενα και εκδηλώσεις προς τιμήν τους. Επομένως, ο πρώτος άξονας συμπεριέλαβε την ταφή (ο θολωτός τάφος), το συμπόσιο (το αναψυκτήριο) και για τη νοηματική ολοκλήρωση αυτού, προστέθηκε η εμπειρία της κάθαρσης (η δεξαμενή νερού), ενώ ο δεύτερος την αναβίωση (το κέντρο ενημέρωσης), το δρώμενο (το υπαίθριο θέατρο) και τον στοχασμό (η βιβλιοθήκη).

Παράλληλα με τη συνθετική διερεύνηση, αναγκαία αποτέλεσε και η επιλογή κατάλληλων υλικών, τα οποία θα εξυπηρετούσαν στον ορθό διαχωρισμό των διαφορετικών περιοχών της σύνθεσής μας. Καταρχάς, η επιλογή έγινε με βασική αρχή την εύρεση υλικών, τα οποία θα επικοινωνούσαν με το φυσικό περιβάλλον, ενώ παράλληλα θα έφεραν και τα ίδια στοιχεία ανεπεξέργαστων φυσικών υλικών. Έτσι, ξεκινώντας από τον πυρήνα και κινούμενοι προς τα έξω, για τον κεντρικό κενό χώρο επιλέχθηκε η χρήση σταθεροποιημένου κεραμικού δαπέδου, ένα υλικό που εύκολα διαβάζεται από το κοινό ως απλό ξηρό χώμα. Για τους κύριους αρμούς επιλέχθηκε το σκυρόδεμα, το οποίο διαχώρισε αυστηρά τις κύριες ζώνες των υλικών και εμφάνισε τον κάναβο στην περιμετρική ζώνη της πλατείας. Για την πλήρωση της επονομαζόμενης «δαντέλας», μεταξύ των αρμών, επιλέχθηκε η χρήση πλακών τραβερτίνη, ενώ για την ένωση με το αστικό τοπίο χρησιμοποιήθηκε το χυτό μικροβοτσαλωτό δάπεδο, ένα ουδέτερο υλικό που λειτουργεί ως μεσάζοντας μεταξύ της πόλης και της πλατείας. Έπειτα, επιλέχθηκε το corten (οξειδωμένος χάλυβας) για τα κατακόρυφα στοιχεία της σύνθεσης, τις διαδρομές και τη γέφυρα, ως ένα υλικό ευρέως γνωστό για την ιδιαίτερη υφή του και τη χρήση του σε υπαίθριες αναπλάσεις. Όσον αφορά τη φύτευση, επιλέχθηκαν οι ελιές και τα κυπαρίσσια ως χαρακτηριστικά δένδρα του ελληνικού φυσικού τοπίου, άμεσα συνδεδεμένα με την αρχαιότητα. Εκτός αυτών, όπως προαναφέρθηκε έντονη είναι και η χρήση των καλαμιών κοντά στο ρέμα, καθώς αποτελεί ένα χαρακτηριστικό φυτό σε περιοχές με υψηλό υδροφόρο ορίζοντα όπως η περιοχή μελέτης. Τέλος, για τις επιφάνειες των όψεων των κτηρίων της πλατείας επιλέχθηκε η επένδυσή τους με μικρά τεμάχια από terracotta πυκνής αρμολόγησης, σε παραλληλισμό με την αρμολόγηση της δαντέλας, ενώ για τα ελεύθερα τοιχία της πλατείας επιλέχθηκε το εμφανές σκυρόδεμα.

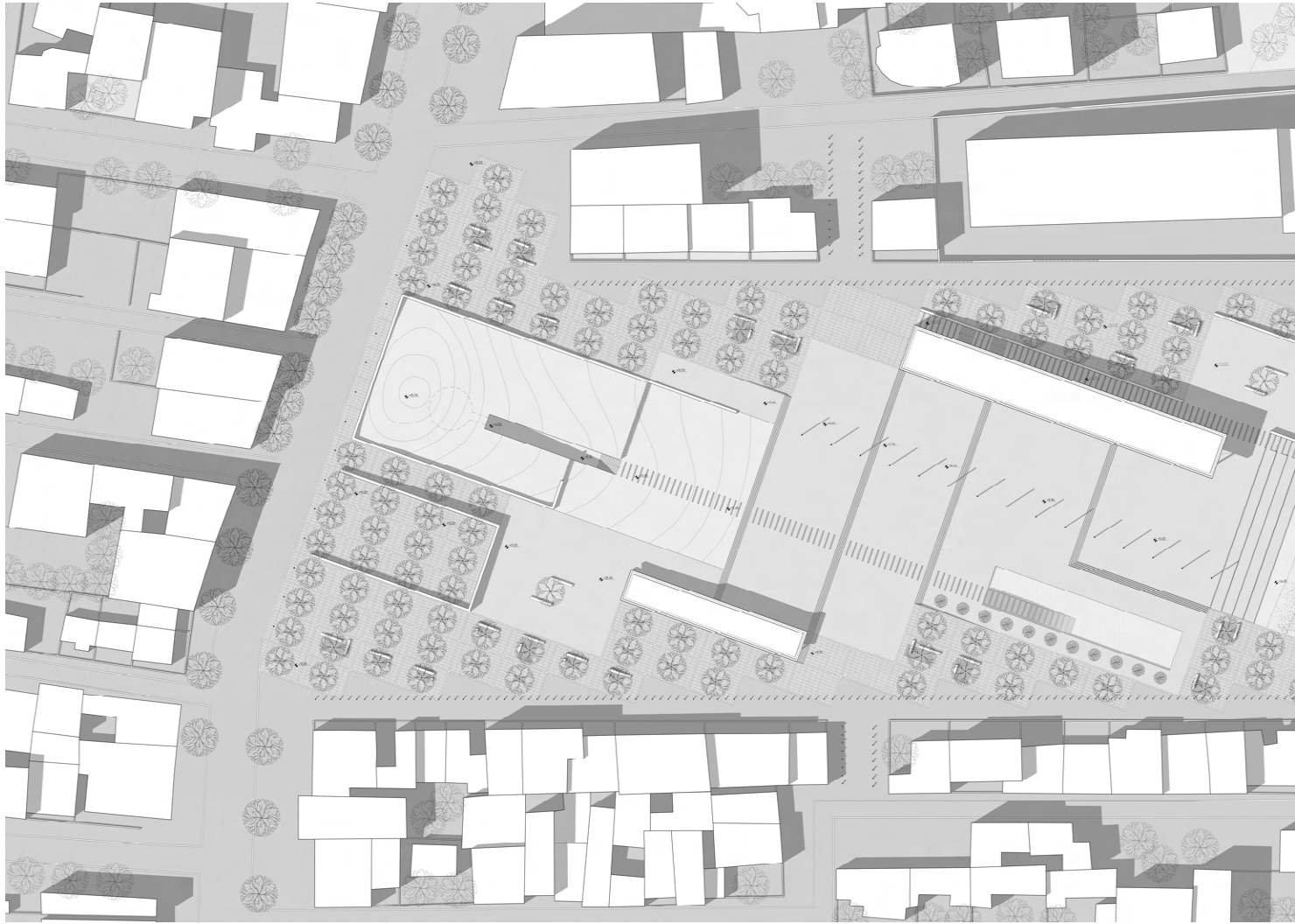
ΕΙΚ26. Κολλάζ παρουσίασης υλικών και φύτευσης.

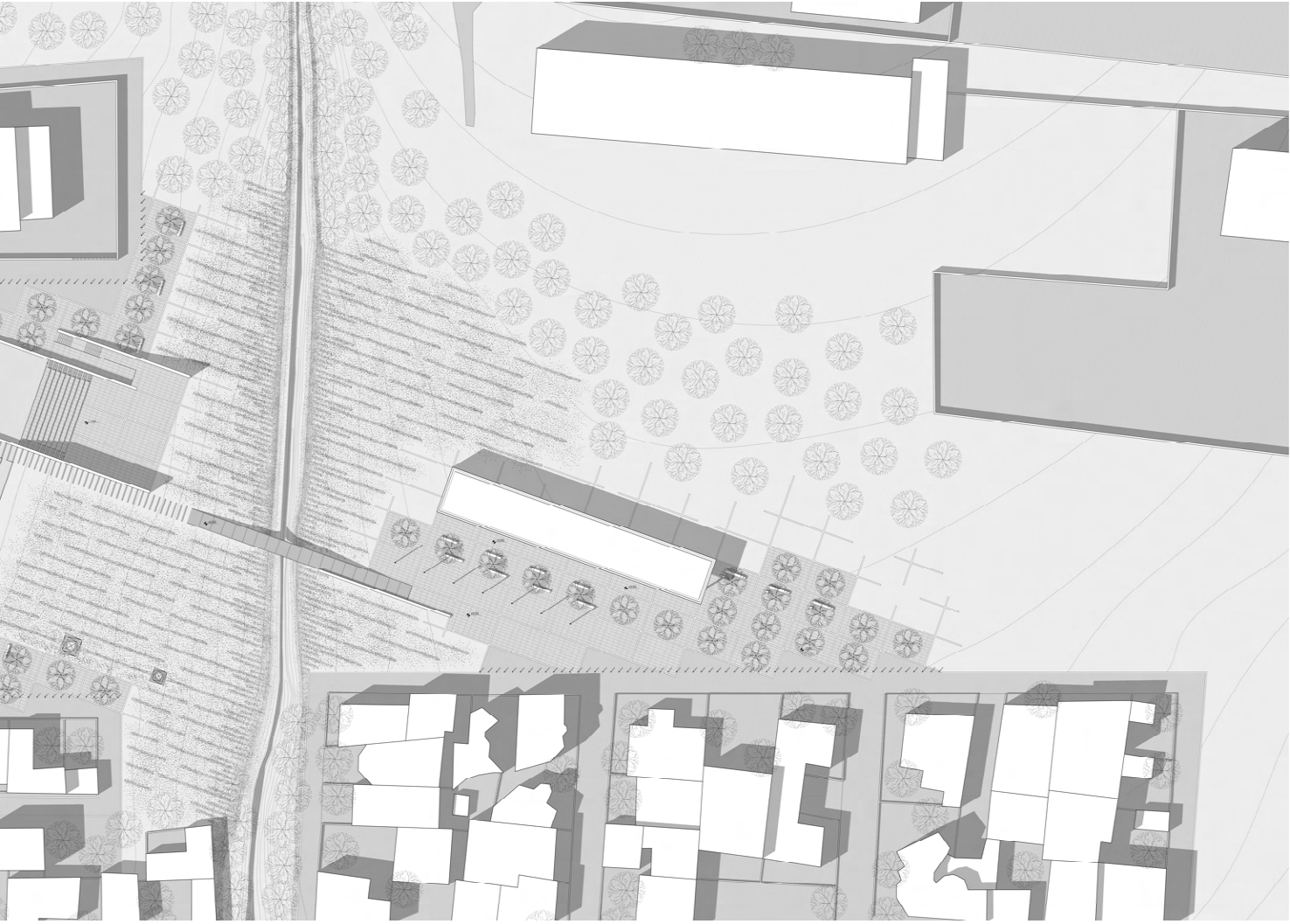
ΕΝΟΤΗΤΑ 4

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Έχοντας αναλύσει τα στάδια και την πορεία της ιδέας μας, επόμενο στάδιο αποτελεί η παρουσίαση της γενικής κάτοψης του συνόλου της πρότασής μας. Αρχικά, είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι η κεντρική λεωφόρος βρίσκεται εντός του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης», σύμφωνα με το οποίο το οδόστρωμα και τα πεζοδρόμια επανασχεδιάζονται, έτσι ώστε να υπάρχει απαραίτητος χώρος πεζοδρόμου. Ξεκινώντας λοιπόν από εκεί, καθώς δεν υπήρχαν επίσημα σχέδια, ορίστηκε ως ελάχιστο πλάτος του πεζοδρομίου τα 3,5 μέτρα, από τη μεριά του αρχαιολογικού χώρου, και προσαρμόστηκε το οδόστρωμα. Αυτή η μικρή διαπλάτυνση έδωσε μια ανάσα μεταξύ του δρόμου και του τύμβου. Οι δρόμοι που οριοθετούσαν το οικόπεδο επιλέχθηκε να πεζοδρομηθούν χωρίς όμως να διακόπτουν την πορεία των αυτοκινήτων. Ο διαχωρισμός την πλατείας από αυτούς τους δρόμους επιτεύχθηκε με τη βοήθεια χαμηλών διαχωριστικών. Προσεγγίζοντας, λοιπόν κανείς τον αρχαιολογικό χώρο από την κεντρική λεωφόρο, καταρχάς αντιλαμβάνεται τον περιμετρικό ελαιώνα που φιλτράρει τις οπτικές από και προς τον κεντρικό ζωτικό χώρο της πλατείας, ενώ στο βάθος υψώνεται ο λόφος του τύμβου και το περιμετρικό τοίχιο που τον ορίζει. Στο νότιο τμήμα του τάφου διαμορφώθηκε ένας μεγάλος εξώστης, στον οποίο ο επισκέπτης μπορεί να αντιληφθεί το μεγαλύτερο κομμάτι της πλατείας, χωρίς όμως να λάβει μέρος σε αυτό, έχοντας ως φόντο τον λόφο της Πεντέλης. Η τοποθέτηση του εξώστη στο συγκεκριμένο σημείο προέκυψε αρχικά λόγω της απρόσκοπτης θέας του σημείου προς τον ορίζοντα, αλλά επίσης θεωρήθηκε σημαντική η δημιουργία μιας παύσης που θα διέκοπτε τις έντονες καθοδικές ροές του φυσικού αναγλύφου, αλλά και τη ροή κατά μήκος της λεωφόρου. Όσον αφορά το σκληρό δάπεδο της πλατείας, διαμορφώνει μια «δαντέλα» περιμετρικά του κεντρικού κενού χώρου και σε συνδυασμό με τις φυτεμένες ελιές που ξεφυτρώνουν από αυτό, αποτελούν τον μεταβατικό χώρο από τον αστικό ιστό προς την πλατεία μας. Πάνω στο σκληρό δάπεδο αποτυπώνεται, μέσω των αρμών, ο βασικός μας κανάβος, ενώ το δάπεδο του κεντρικού χώρου διαφοροποιείται, καθώς δεν φέρει αρμούς και είναι από πιο μαλακό υλικό. Οι δύο σημαντικοί άξονες κίνησης σηματοδοτούνται από διαφορετικό υλικό, έτσι ώστε να διακρίνονται πιο εύκολα από τους επισκέπτες και να καθοδηγούν στις διαφορετικές λειτουργίες - εμπειρίες της πλατείας. Ο κεντρικός κενός χώρος διαχωρίζεται σε επίπεδα διαμορφώνοντας επιμέρους χώρους κίνησης, στάσης και παιχνιδιού ενώ στο τελειώμά του διαμορφώνονται άνετες κερκίδες που χάνονται στο φυσικό τοπίο του ρέματος. Οι τρεις βασικοί κτηριακοί όγκοι επιλέχθηκε να παραμείνουν γραμμικοί, τονίζοντας τη βασική κατεύθυνση του κανάβου και συνομιλώντας με τα γραμμικά βιομηχανικά κτήρια της περιοχής. Οι όψεις των κτηρίων σχεδιάστηκαν ως μετασχηματισμός της περιμετρικής «δαντέλας» της πλατείας. Το υπαίθριο θέατρο επιλέχθηκε να μετακινηθεί προς το κτήριο της βιομηχανίας, ώστε να δημιουργεί μικρότερη όχληση στις κατοικίες κατά την περίοδο λειτουργίας του, και κοντά στο κέντρο ενημέρωσης, καθώς συνδέονται λειτουργικά. Η δεξαμενή νερού ως στοιχείο της κάθαρσης τονίζεται μέσω μιας δεντροστοιχίας από κυπαρίσσια, που για τους αρχαίους Έλληνες ήταν το δέντρο της θλίψης, ενώ η διαδρομή σταδιακά βυθίζεται στο νερό δηλώνοντας την κατάβαση προς τον κάτω κόσμο. Η μετάβαση από τη μια μεριά του ρέματος στην άλλη, διαμορφώνεται με μια μικρή γέφυρα αναμεσα σε έναν πυκνό καλαμιώνα που λειτουργεί ως φίλτρο μεταξύ του πυκνού δομημένου αστικού ιστού και του φυσικού τοπίου της ανατολικής μεριάς. Τέλος, κατά μήκος των αξόνων τοποθετούνται ψηλά φωτιστικά, τονίζοντας παράλληλα τη βασική διεύθυνση του κανάβου, ενώ κάτω από επιλεγμένες ελιές διαμορφώνονται ομάδες καθιστικών που δημιουργούν μικρές γωνιές γύρω από την βλάστηση.

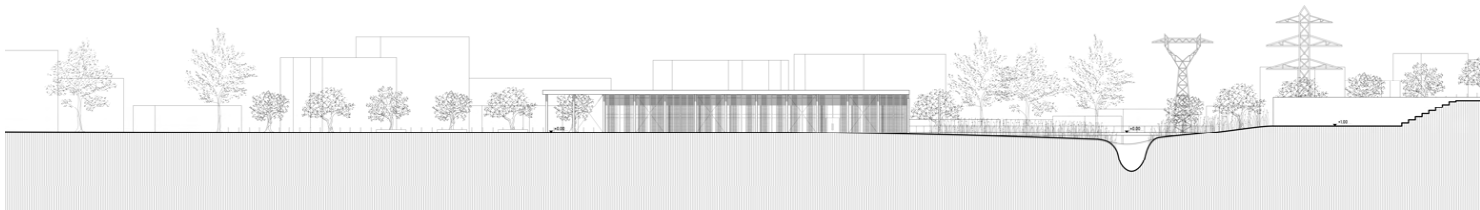

ΕΙΚ27. Γενική κάτοψη πρότασης.

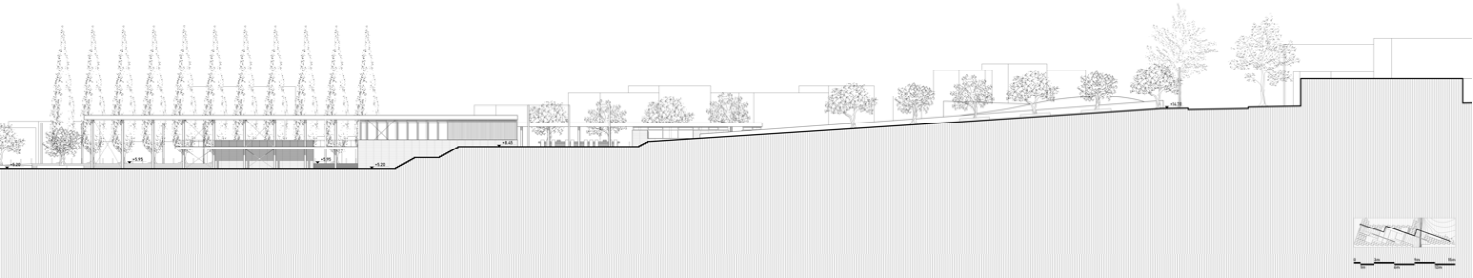

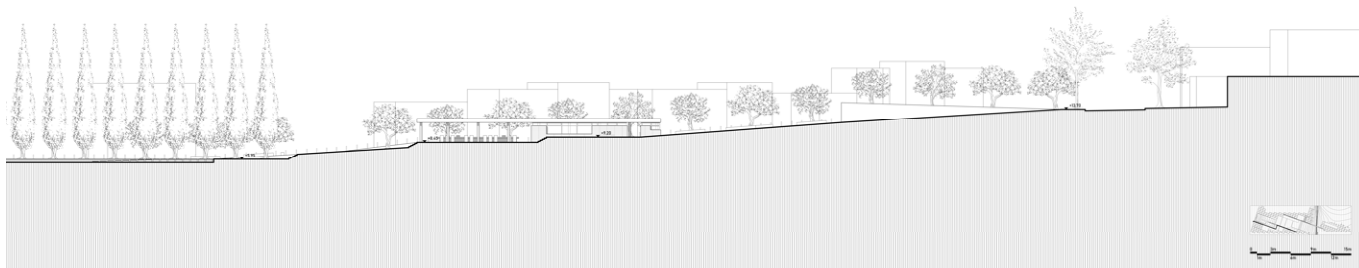

ΕΙΚ28. Τομή Α-Α.

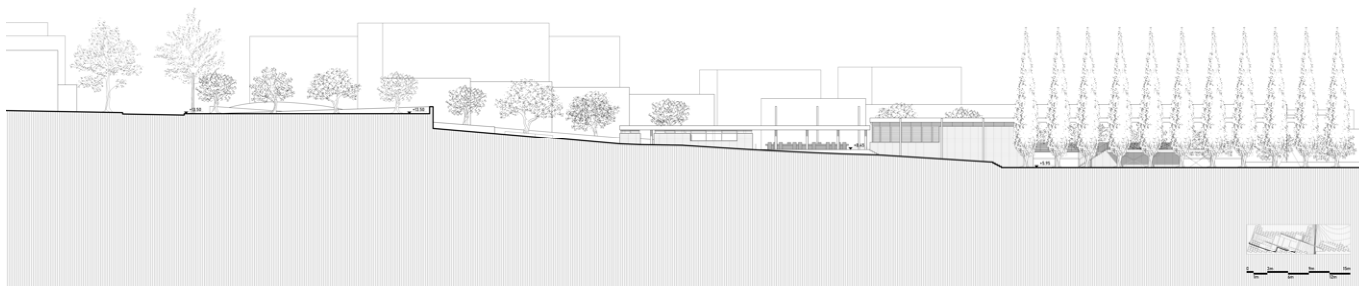

ΕΙΚ29. Τομή Β-Β.

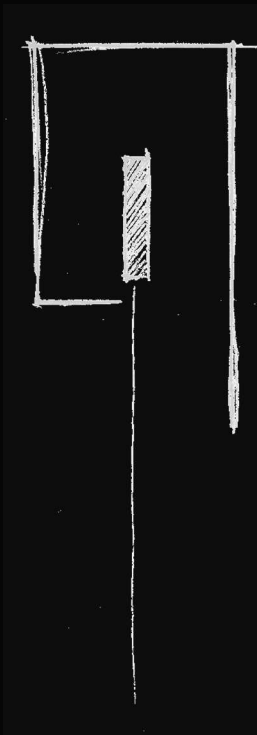

ΕΙΚ30. Τομή Γ-Γ.

ΕΙΚ31. Τομή Δ-Δ.

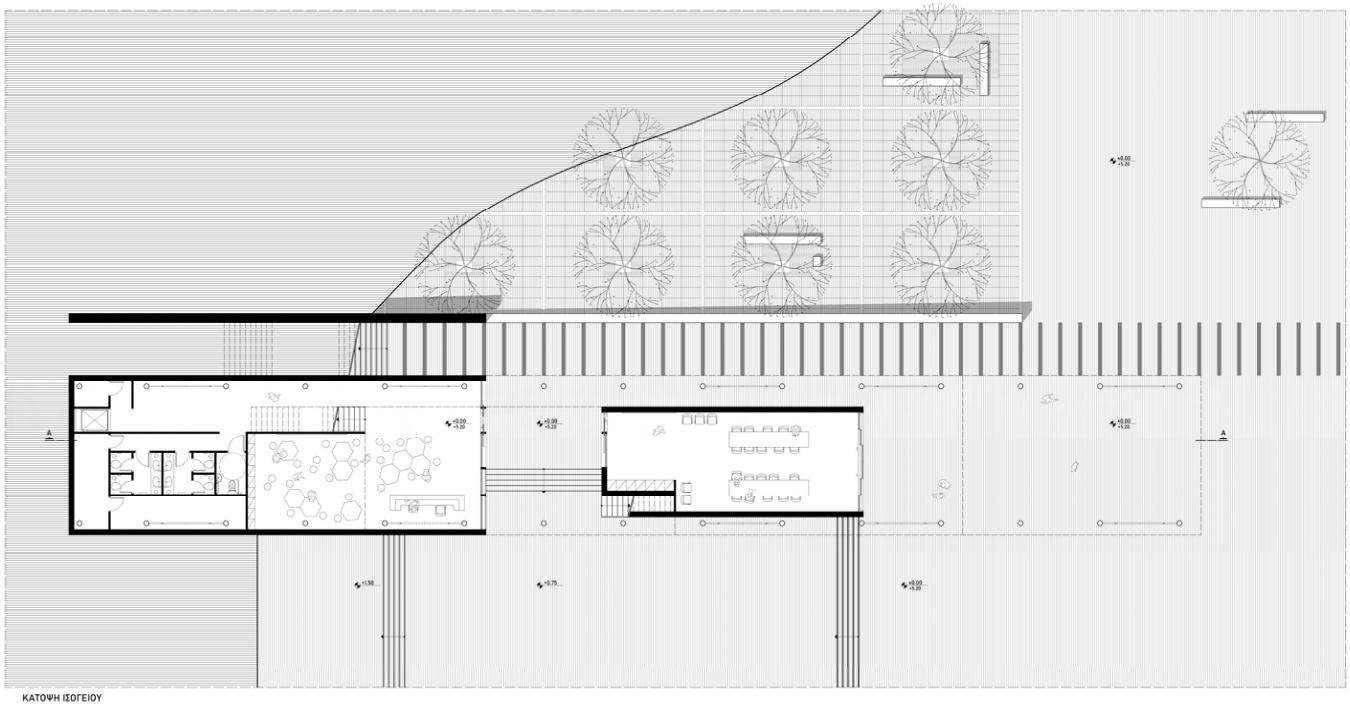

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

Ένα σημαντικό κομμάτι στην ανάλυση της πρότασής μας γύρω από τον θολωτό τάφο των Αχαρνών αποτέλεσε και η ανάλυση των κτηριακών δομών αυτής. Τα κτήρια επιλέχθηκε να είναι γραμμικά, παράλληλα στην κατεύθυνση των αξόνων, ώστε να δοθεί ακόμα μεγαλύτερη βαρύτητα τόσο σε αυτούς, όσο και στον ίδιο τον θολωτό τάφο από τον οποίο εξαρτώνται. Ο φέρων οργανισμός επιλέχθηκε να είναι από μεταλλικές πλαισιωτές ελαφριές κατασκευές, συνθετική επιλογή που προέκυψε, αρχικά λόγω των ραδινών στοιχείων που δύναται να σχεδιαστούν, αλλά και λόγω καλύτερης ένταξης των κτηρίων με τα γειτονικά μεταλλικά κτήρια της βιομηχανίας. Οι δομές αυτές κατά σειρά είναι το αναψυκτήριο, το κέντρο ενημέρωσης, το θέατρο και η βιβλιοθήκη. Στη συνέχεια επιλέγεται να αναλυθούν σύμφωνα με τη λειτουργική τους σημασία.

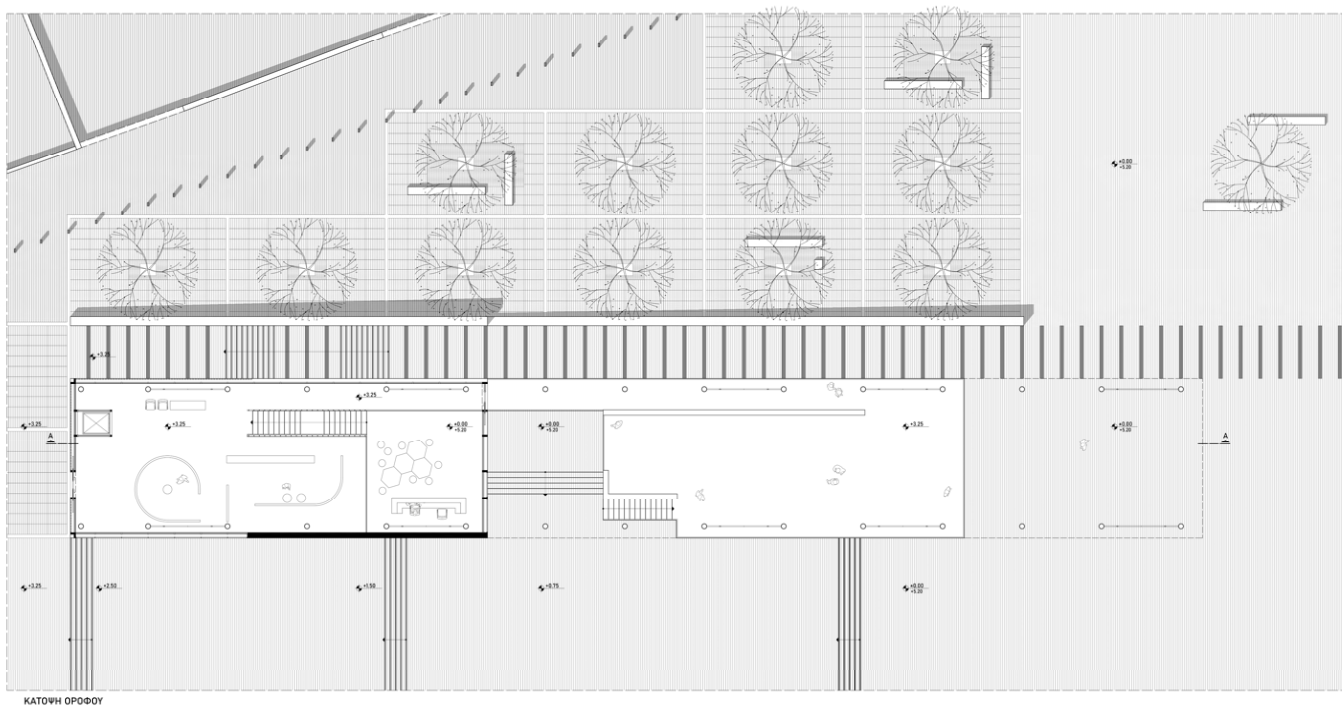
Εμβαθύνοντας περισσότερο στον σχεδιασμό των κτηριακών δομών της πρότασής μας, αρχικά αναλύεται η βασική λειτουργική δομή της πλατείας μας, το κέντρο ενημέρωσης έχοντας ως εμπειρία την αναβίωση. Ο σχεδιασμός του αναπτύσσεται σε δύο επίπεδα. Στην κάτω στάθμη, τοποθετούνται οι βοηθητικοί χώροι (W.C. και αποθηκευτικοί χώροι) και τα εργαστήρια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των αρχαιολόγων, σε ελεύθερη διάταξη, ώστε να προσαρμόζονται ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες. Για τον καλύτερο διαχωρισμό των δύο διαφορετικών εργαστηρίων, διαμορφώθηκε ένας μικρός ημιυπαίθριος χώρος μεταξύ τους, ο οποίος λειτουργεί σαν είσοδος στους επιμέρους χώρους, αλλά και ως πέρασμα. Παράλληλα, για την ορθή λειτουργία των εργαστηρίων, ο χώρος των αρχαιολόγων απομακρύνθηκε από τα εκπαιδευτικά εργαστήρια μέσω αυτού, λόγω πιθανής όχλησης από τα μικρά παιδιά, ενώ έτσι επιτεύχθηκε μεγαλύτερη ιδιωτικότητα στους επιμέρους χώρους. Το αίθριο λειτουργεί ως συνέχεια του κεντρικού κενού της πλατείας προσφέροντας έτσι εγκάρσιες ροές και ζωή σε αυτό. Οι αίθουσες των εργαστηρίων έχουν άμεση σχέση με τον εξωτερικό περιβάλλοντα χώρο, έτσι ώστε να έχουν φυσικό φωτισμό, ενώ τους θερινούς μήνες να μπορούν να πραγματοποιούνται και υπαίθρια. Ο κεντρικός χώρος της κάτω στάθμης έχει άμεση επαφή με τον ανελκυστήρα και τη σκάλα ανόδου προς τον όροφο. Στον όροφο τοποθετείται ένας μικρός χώρος έκθεσης με αντίγραφα των ευρημάτων και πίνακες πληροφόρησης, χρήσιμος τόσο για τα εκπαιδευτικά προγράμματα όσο και για την ενημέρωση των επισκεπτών για τον αρχαιολογικό χώρο και τη σημασία του. Σε επέκταση του ορόφου, μέσω ενός υπαίθριου διαδρόμου, φτάνει κανείς σε ένα μικρό παρατηρητήριο στο δώμα των εργαστηρίων των αρχαιολόγων, το οποίο μπορεί να λειτουργήσει παράλληλα και ως ανοιχτός χώρος έκθεσης ή διάφορων δραστηριοτήτων. Παράλληλα, από εκεί μπορεί ο επισκέπτης να παρατηρήσει καλύτερα όλη την πλατεία και τη σχέση της με το γύρο φυσικό και αστικό περιβάλλον. Και σε αυτό το επίπεδο βρίσκεται η είσοδος η οποία έχει άμεση οπτική από τον θολωτό τάφο. Στη νότια και στη δυτική και ανατολική πλευρά του κτηρίου τοποθετούνται οριζόντιες και κατακόρυφες περσίδες αντίστοιχα, που λειτουργούν ως φίλτρο του άμεσου ηλιακού φωτός και ως μια απλή στρατηγική παθητικού σκιασμού. Παράλληλα, στο μεγαλύτερο τμήμα της βόρειας πλευράς του κτηρίου αποφεύγεται η τοποθέτηση περσίδων, καθώς δεν είναι αναγκαίες. Στη νότια και βόρεια όψη προβλέπονται ανοίγματα για τον φυσικό αερισμό και παθητικό δροσισμό του κτηρίου. Οι όψεις διαμορφώνονται λαμβάνοντας υπόψη τα δίπολα όγκος - επιφάνεια, ανοιχτό - κλειστό και φως - σκιά ανάλογα με τις ανάγκες των χώρων εσωτερικά, ενώ χαρακτηριστικό στοιχείο, όχι μόνο του κέντρου ενημέρωσης, αλλά και όλων των κτηριακών δομών, είναι ο περιμετρικός φεγγίτης που δίνει στα δώματα την αίσθηση της αιώρησης.

ΚΑΤΩΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

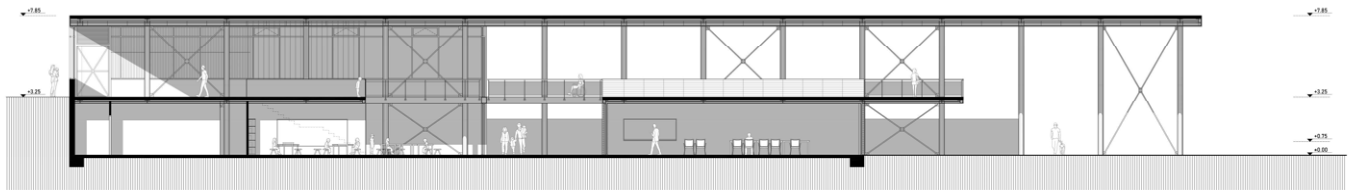
ΕΙΚ32. Κάτοψη κάτω στάθμης κέντρου ενημέρωσης.

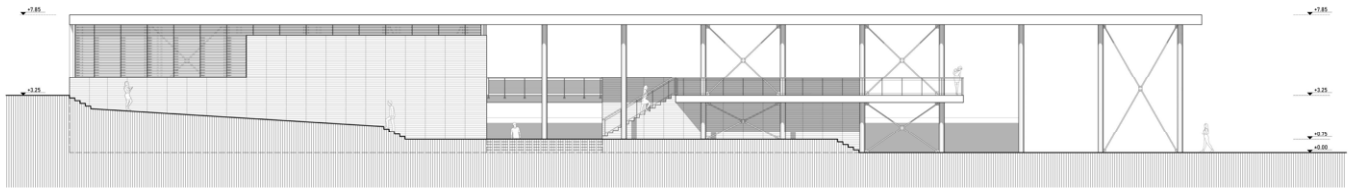

ΕΙΚ33. Κάτοψη άνω στάθμης κέντρου ενημέρωσης.

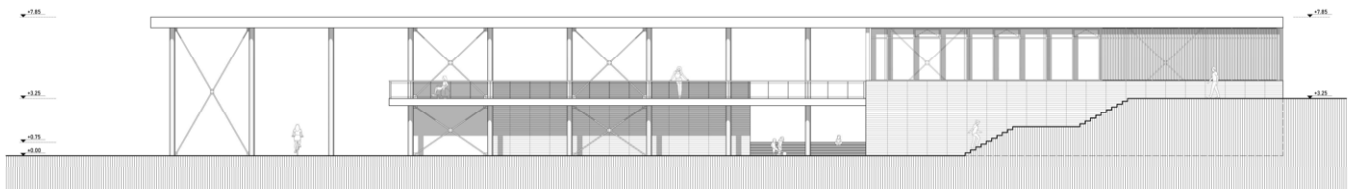

ΤΟΜΗ Α-Α

ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ

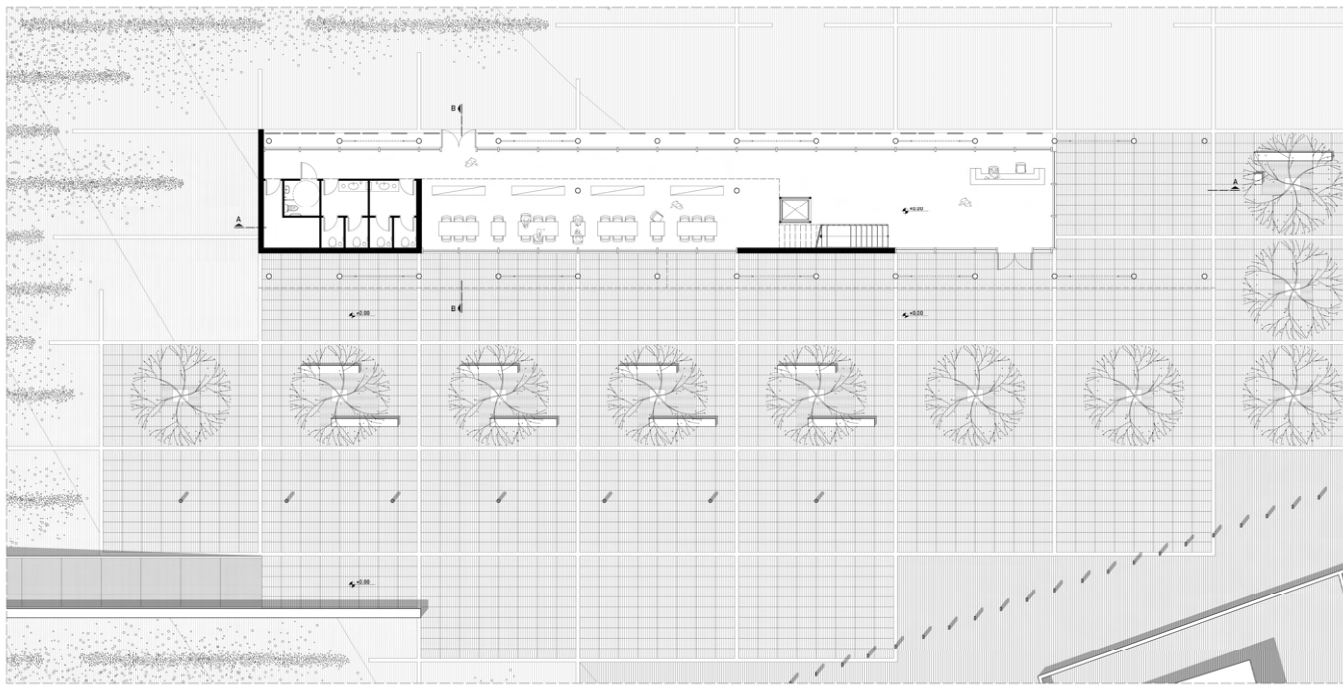
ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ

ΕΙΚ34. Διαμήκεις τομές κέντρου ενημέρωσης.

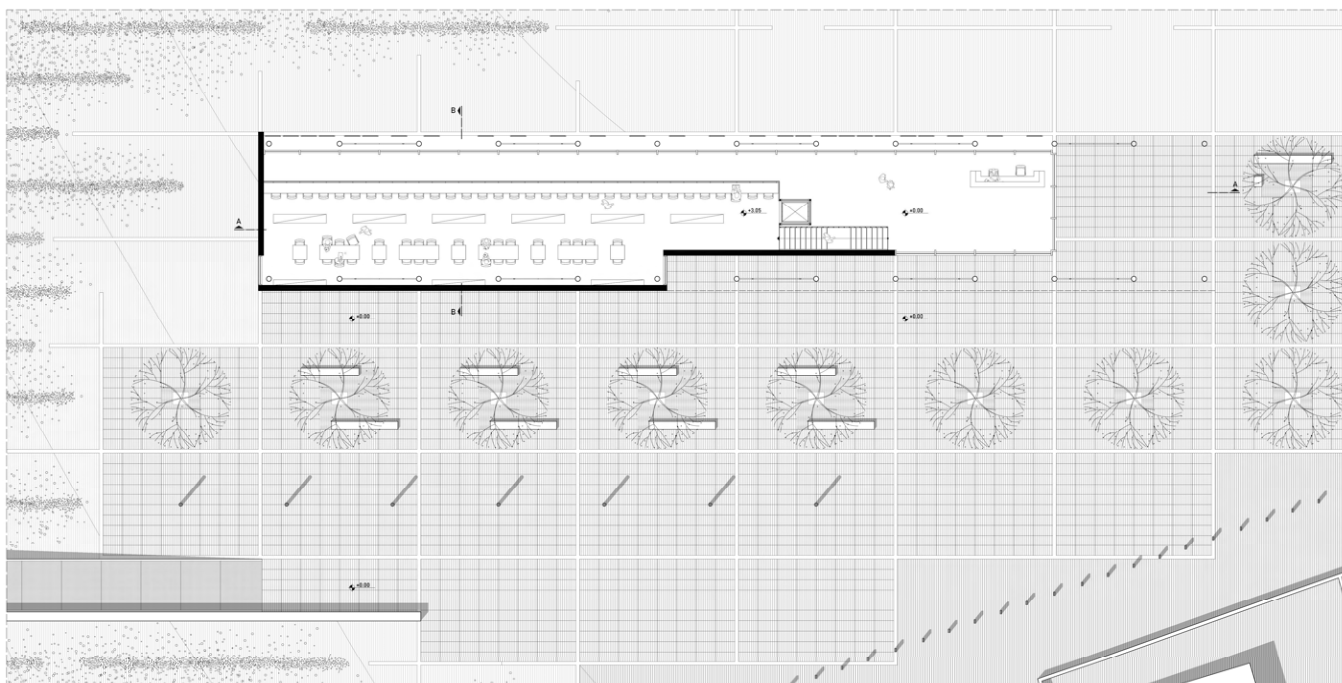
Όσον αφορά το κτήριο της βιβλιοθήκης, αποτελεί ένα εξίσου χαρακτηριστικό κτήριο της πρότασής μας, καθώς λειτουργεί ως απόληξη του άξονα των τιμών, ενώ παράλληλα διαμορφώνει μια ιδιαίτερη σχέση με το φυσικό τοπίο και τις καλαμιές του ρέματος. Πρόκειται για ένα κτήριο απομακρυσμένο από την υπόλοιπη σύνθεση, γεγονός που οφείλεται τόσο στη λειτουργικότητα του χώρου, όσο και στην αίσθηση της εμπειρίας του στοχασμού, που της έχουμε προσδώσει. Αρχικά, το κτήριο προσεγγίζεται είτε από τη γέφυρα είτε από τη γειτονιά της ανατολικής όχθης του ρέματος. Μπροστά του παρατάσσεται μια σειρά από ελιές, οι οποίες είναι τοποθετημένες σύμφωνα με τις συνθετικές αρχές της πλατείας, υπό των οποίων τοποθετούνται γραμμικά καθιστικά χρήσιμα για υπαίθριες αναγνώσεις και ξεκούραση. Οι ελιές αυτές λειτουργούν και ως ένα ενδιάμεσο φίλτρο μεταξύ του κτηρίου και της γειτονιάς. Η κλίμακα του κτηρίου, καθώς και η κλίμακα των στοιχείων των όψεων, επηρεάζεται από αυτή των γειτονικών κτηρίων, ώστε η μετάβαση από την γειτονιά στη βιβλιοθήκη, και εν τέλει στη βιομηχανία οπτικά, να γίνεται ομαλά.

Το κτήριο αναπτύσσεται σε δύο στάθμες: στο ισόγειο και στο πατάρι. Στο ισόγειο προβλέπεται ο κυρίως χώρος υποδοχής και εισόδου με εποπτεία της γραμματείας για την ορθή φύλαξη του χώρου και των βιβλίων, ενώ στην ίδια στάθμη τοποθετούνται χώροι ανάγνωσης και χώροι βιβλιοθηκών, στο βάθος αναπτύσσονται οι βοηθητικοί χώροι του κτηρίου. Στο πατάρι, το οποίο είναι προσβάσιμο από το ισόγειο μέσω σκάλας και ανελκυστήρα, βρίσκονται επίσης χώροι ανάγνωσης και βιβλιοθηκών, με χαρακτηριστικό έναν μακρύ πάγκο μελέτης. Βασικό συνθετικό στοιχείο του κτηρίου αποτελεί η βορειοανατολική όψη, η οποία σε όλο της το μήκος φέρει ένα ψηλό υαλοπέτασμα. Το υαλοπέτασμα αυτό αποσκοπεί στην άμεση επικοινωνία του επισκέπτη με το φυσικό περιβάλλον, σχεδιασμένο και μη, το οποίο λειτουργεί ως φόντο καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του κτηρίου. Το υαλοπέτασμα επίσης, επιτρέπει την είσοδο άπλετου φωτός στους χώρους του ισόγειου και του παταριού, το οποίο φιλτράρεται από μια σειρά μεταλλικών διάτρητων πανέλων. Τα πανέλα αυτά τοποθετούνται σύμφωνα με σχεδιασμένο κানাβο, έχοντας ως τελικό αποτέλεσμα την είσοδο ατμοσφαιρικού φυσικού φωτός, το βέλτιστο για την ανάγνωση. Σημαντικό στοιχείο επίσης, αποτελεί η ύπαρξη πολλών ανοιγμάτων τόσο στο βόρειο υαλοπέτασμα όσο και στον νότο, τα οποία εξυπηρετούν στον παθητικό αερισμό του κτηρίου.

ΕΙΚ35. Κάτοψη ισογείου βιβλιοθήκης.

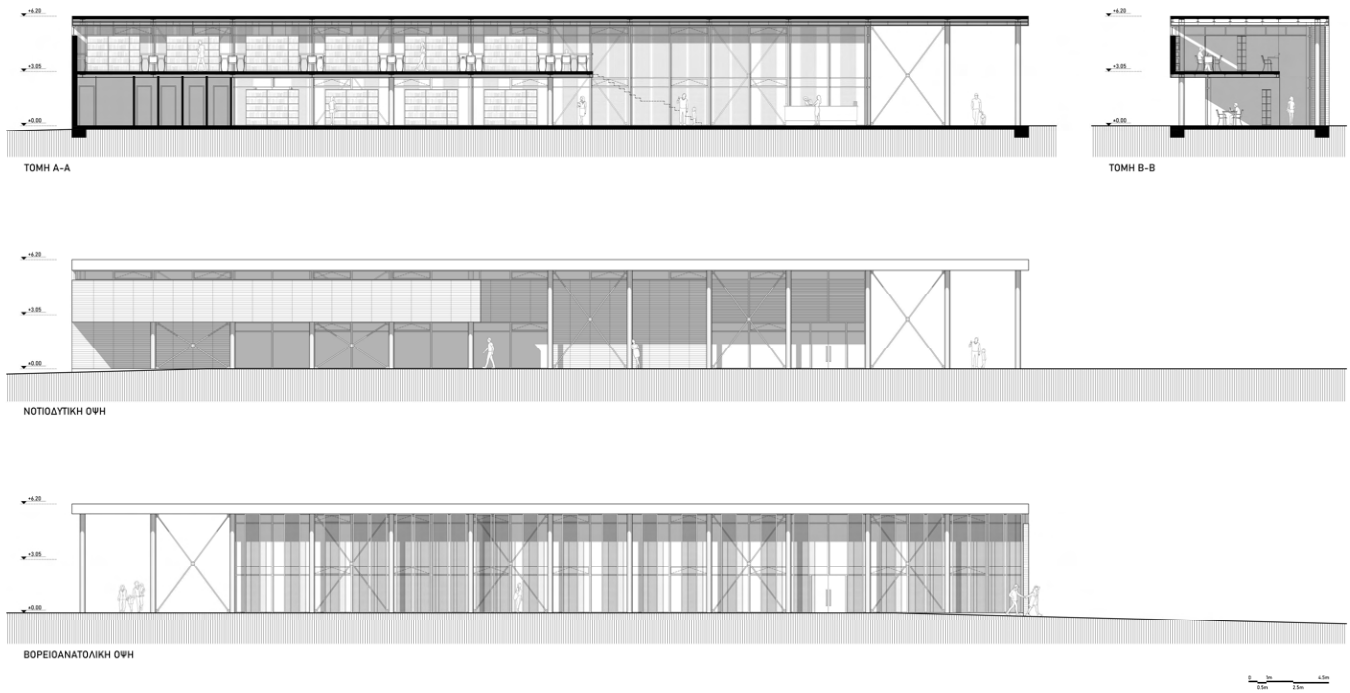

ΚΑΤΩΗ ΟΡΟΣΗΥ

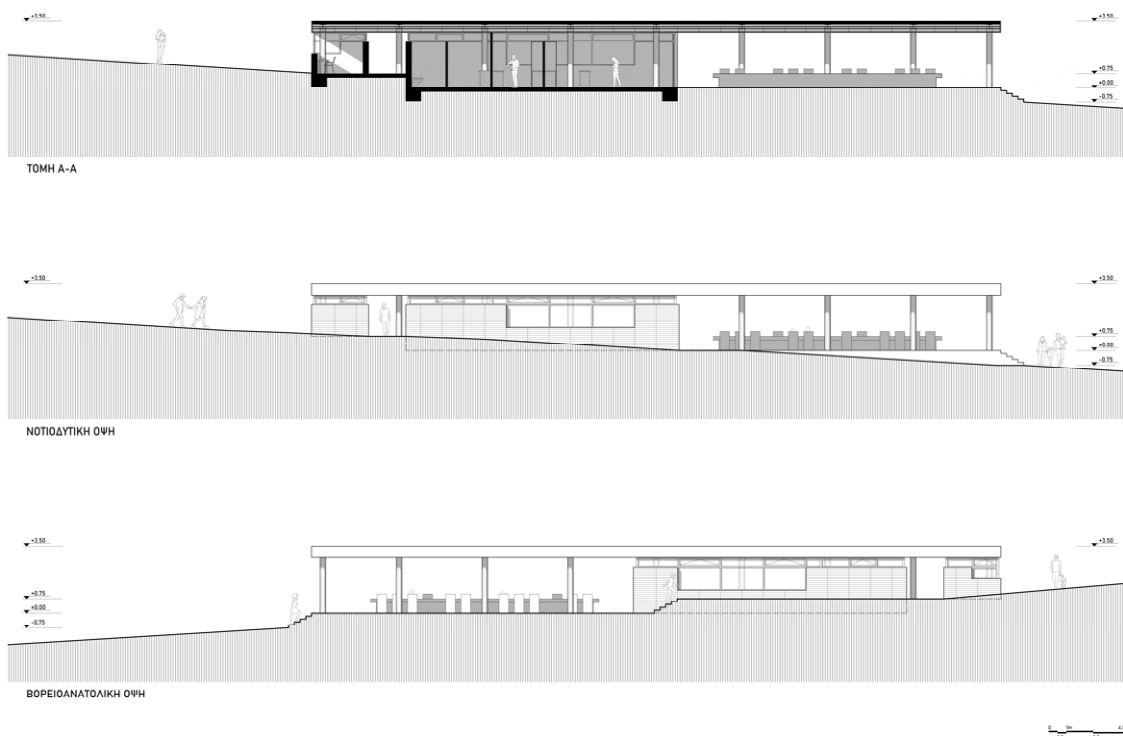
ΕΙΚ36. Κάτοψη ορόφου βιβλιοθήκης.

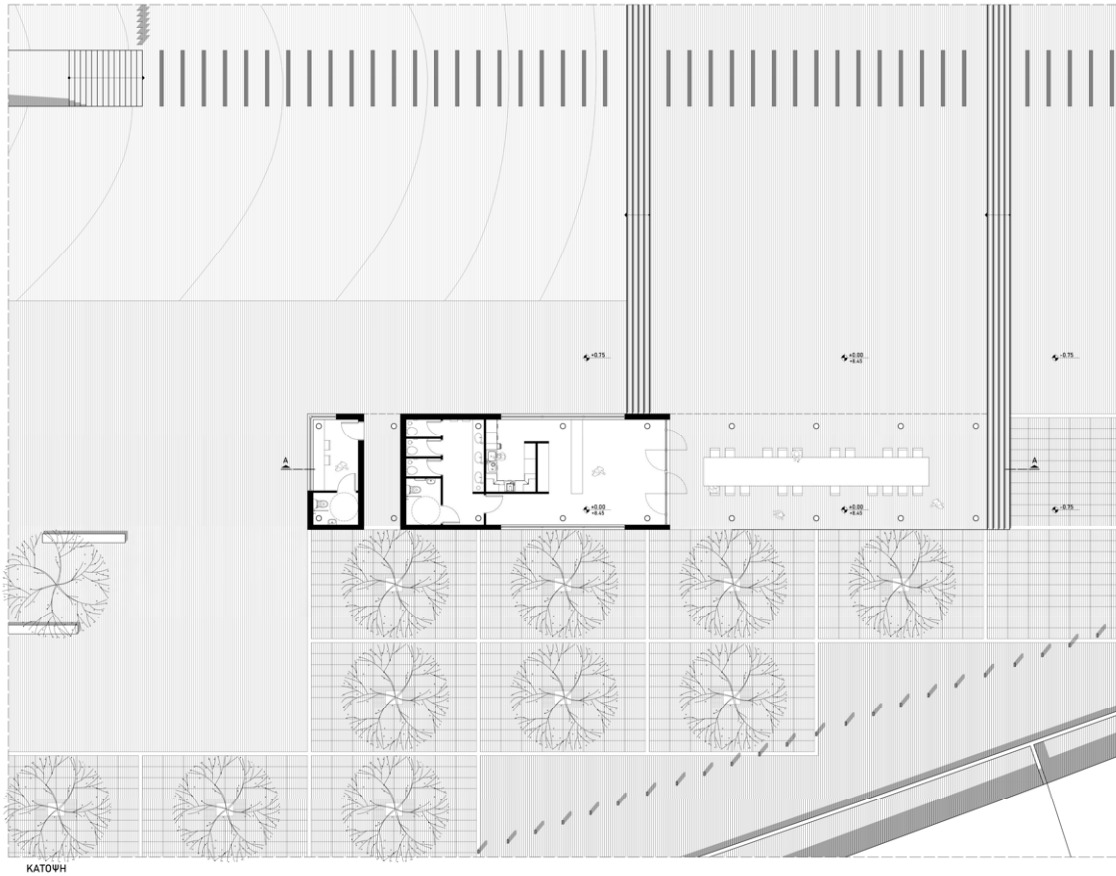

ΕΙΚ37. Τομές βιβλιοθήκης.

Όσον αφορά το κτήριο του συμποσίου, αποτελεί ένα μικρό ισόγειο αναψυκτήριο. Στον εσωτερικό χώρο βρίσκεται ο πάγκος σερβιρίσματος με ένα μικρό παρασκευαστήριο και οι βοηθητικοί χώροι. Στον εξωτερικό στεγασμένο χώρο τοποθετείται μια σταθερή μονολιθική τράπεζα, ως ανάμνηση του οικογενειακού συμποσίου ή αλλιώς νεκρόδειπνου που πραγματοποιούνταν μετά την τελετή της ταφής. Γι' αυτόν τον λόγο και το συμπόσιο βρίσκεται στον άξονα του ενταφιασμού. Ο εξωτερικός χώρος αποτελεί συνέχεια του κεντρικού κενού της πλατείας κι έτσι η τράπεζα λειτουργεί ακόμα κι αν το αναψυκτήριο είναι κλειστό, δημιουργώντας παράλληλα εγκάρσιες ροές από και προς το κεντρικό κενό της πρότασης. Στο πίσω μέρος τοποθετείται φυλάκιο για τον έλεγχο των επισκεπτών με οπτική προς την είσοδο του τάφου και ένας ενδιάμεσος ημιυπαίθριος χώρος για τον διαχωρισμό των λειτουργιών, που λειτουργεί και ως ημιυπαίθριος διάδρομος.

ΕΙΚ38. Τομές αναψυκτηρίου.

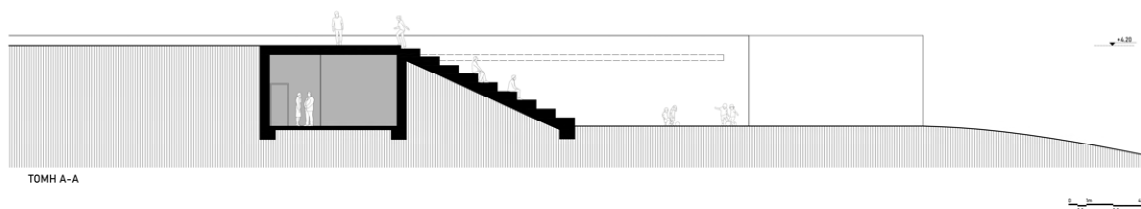

ΕΙΚ39. Κάτοψη αναψυκτηρίου.

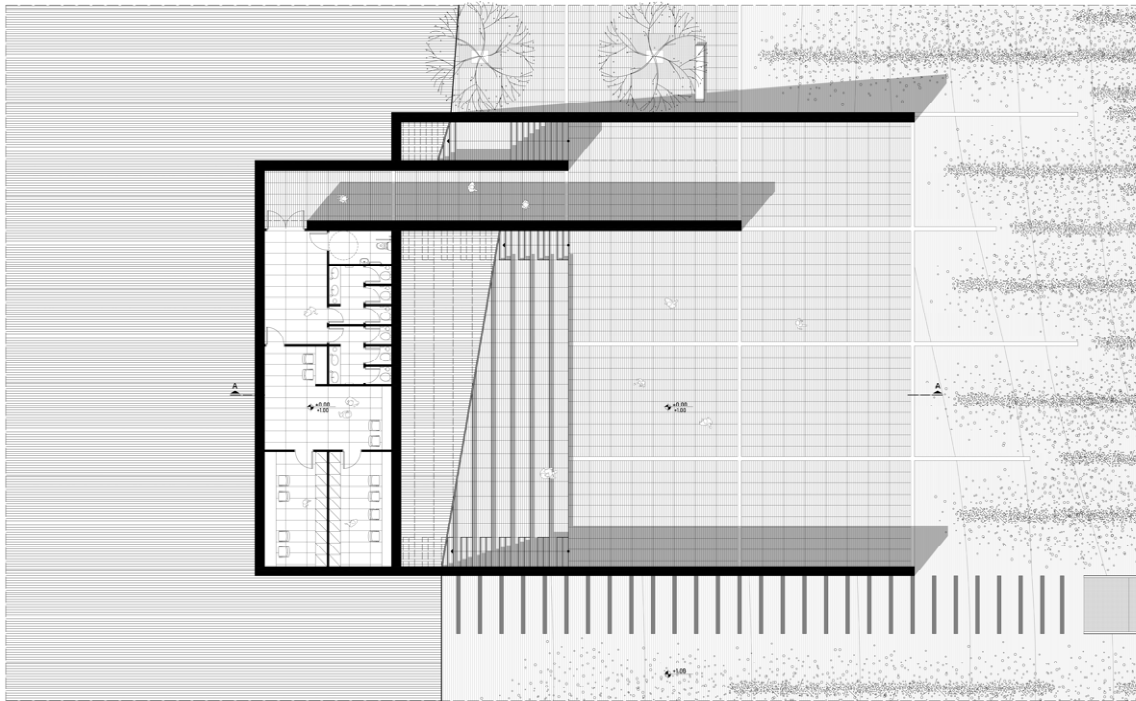

Χαρακτηριστικό σημείο της σύνθεσής μας αποτελεί ο ανασχεδιασμός του υπαίθριου θεάτρου, καθώς προκύπτει ως μια προτεινόμενη βελτίωση του υπάρχοντος θεάτρου. Το θέατρο, ή όπως χαρακτηρίζεται εννοιολογικά το δρώμενο, αποτελεί τη δεύτερη εμπειρία του άξονα των τιμών και βρίσκεται πριν τη μεταβατική ζώνη της γέφυρας και του καλαμιώνα του ρέματος. Η λειτουργία του ως χώρος εκδηλώσεων αποτέλεσε κύρια επιρροή στις συνθετικές επιλογές μας. Επεξηγηματικά, λόγω της όχλησης που προκύπτει από τη λειτουργία του, επιλέχθηκε να απομακρυνθεί, όσο το δυνατόν γίνονταν, από την οικιστική ζώνη της περιοχής και να προσεγγίσει τη βιομηχανία. Επίσης, η έννοια της θέασης και της αναπόσπαστης προσοχής που χρειάζεται να τη συνοδεύει, οδήγησε στην αξιοποίηση ψηλών τοιχιών για την οριοθέτηση του θεάτρου, αλλά και την απομόνωσή του από την ένταση της πόλης.

Η πρόσβαση στο θέατρο επιτυγχάνεται από το τελευταίο πλάτωμα του κεντρικού κενού χώρου της πλατείας, δίπλα από το κέντρο ενημέρωσης. Προβλέπεται λοιπόν, ένας ανοιχτός χώρος, σας επέκταση του κεντρικού κενού, με μια κεντρικά τοποθετημένη ελιά, ο οποίος δίνει την αίσθηση ενός υπαίθριου foyer, για την μετάβαση προς τον κύριο χώρο του θεάτρου. Από τον χώρο αυτό, στον επισκέπτη εμφανίζονται πρώτα οι κερκίδες, οι οποίες ακολουθούν την έντονη κλίση της τοπογραφίας του σημείου, και έπειτα η σκηνή. Φυσικά, πρόσβαση στο θέατρο δύναται να επιτευχθεί και από το επίπεδο της σκηνής, αν κανείς ακολουθήσει τον άξονα των τιμών. Ο χώρος της σκηνής, όπως προαναφέρεται, πλαισιώνεται από ψηλά τοιχεία, τα οποία λόγω του ύψους τους, λειτουργούν ως παρωπίδες για τους θεατές και καδράρουν ως φόντο το άμεσο φυσικό περιβάλλον, δηλαδή τον καλαμιώνα του ρέματος και τον ορίζοντα. Ένα στοιχείο που μειονεκτούσε στην υφιστάμενη κατάσταση του θεάτρου ήταν η απουσία βοηθητικών χώρων, ικανών να υποστηρίξουν τη λειτουργία του. Έτσι, ως μέρος του ανασχεδιασμού προβλέπονται βοηθητικοί χώροι υπόσκαφα, κάτω από τις κερκίδες του θεάτρου. Συγκεκριμένα, σχεδιάζονται W.C. κοινού, αλλά και παρασκηναϊκοί χώροι και καμαρινιών για τη σωστή προετοιμασία των συλλόγων και των ομάδων που θα εμφανιστούν.

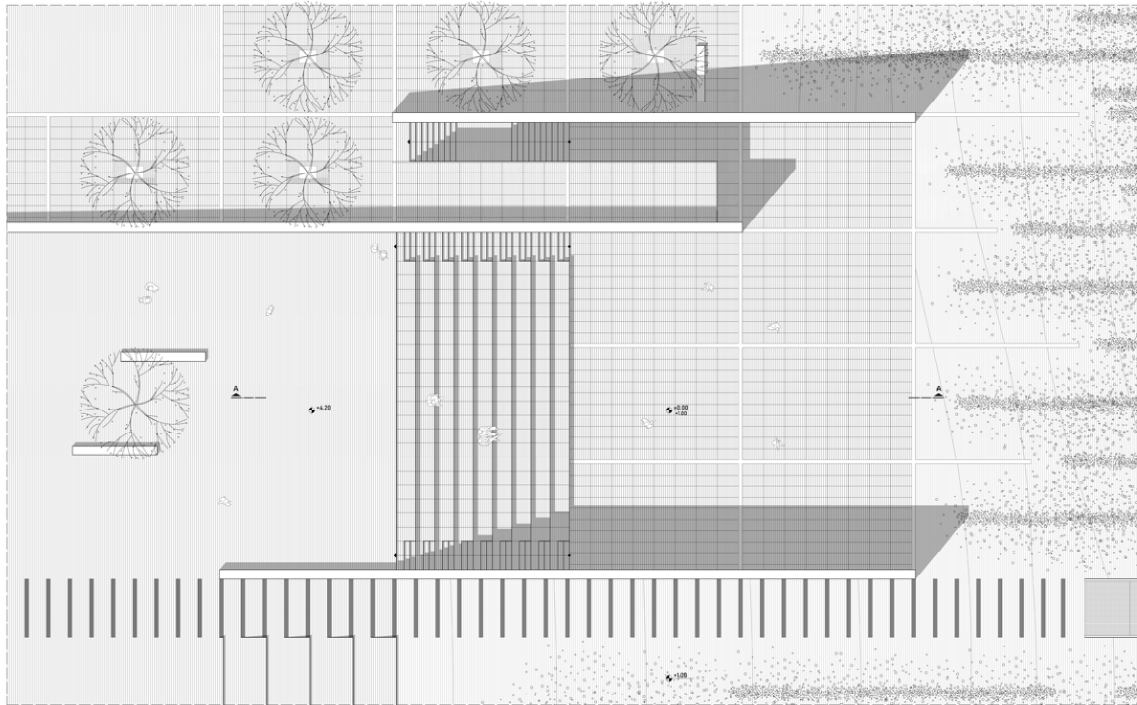
ΕΙΚ40. Εγκάρσια τομή υπαίθριου θεάτρου.

ΚΑΤΟΨΗ ΚΑΤΟ ΣΤΑΘΜΗΣ

ΕΙΚ41. Κάτοψη υπαίθριου θεάτρου.

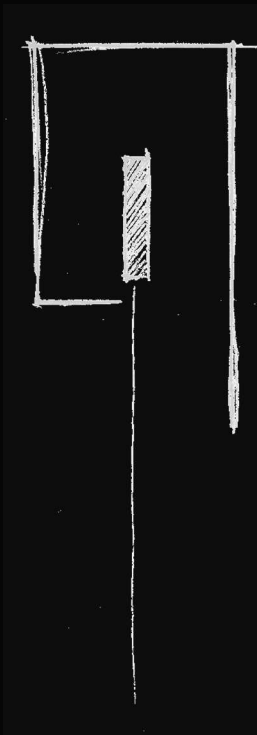

ΚΑΤΟΨΗ ΑΝΩ ΣΤΑΘΜΗΣ

ΕΙΚ42. Γενική κάτοψη υπαίθριου θεάτρου.

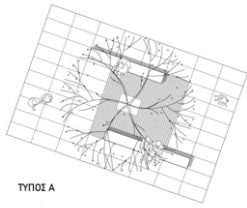
Ο σχεδιασμός όλων των κτηριακών δομών της πρότασής μας, επιλέχθηκε συνειδητά να περιοριστεί στην αυστηρή γεωμετρία και στην απλότητα των μορφών, ώστε να μην αποσπούν το βλέμμα και την προσοχή του επισκέπτη, αλλά να λειτουργούν ως φόντο στην υπαίθρια διαμόρφωση του αστικού κενού. Παράλληλα, θεωρήθηκε ότι αποτελούν αναγκαίοι λειτουργικοί πόλοι της πλατείας, ώστε ο χώρος να έχει ζωή και να εξυπηρετεί στις διάφορες δράσεις που αφορούν τον αρχαιολογικό χώρο του τάφου. Έτσι, τα κτήρια συμπληρώνουν νοηματικά την αρχική ιδέα της πλατείας, δίνοντας το καθένα βαρύτητα και σε μια διαφορετική λειτουργική ανάγκη αυτής.

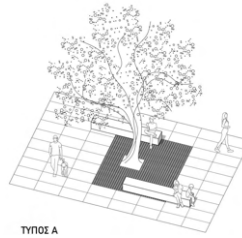
ΕΝΟΤΗΤΑ 6

ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

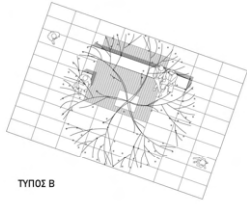
Στην ενότητα του αστικού εξοπλισμού αναλύονται οι τύποι και η μορφή των καθιστικών καθώς και η επιλογή των φωτιστικών της πρότασής μας. Καταρχάς, όσον αφορά τα καθιστικά, η τοποθέτησή τους δεν έγινε τυχαία. Επιλέχθηκε να τοποθετηθούν στο σκληρό μας δάπεδο και γύρω από τις φυτεμένες ελιές, αφήνοντας το κεντρικό κενό ως έναν χώρο δράσης και κίνησης. Η στάση, λοιπόν περιοριστική στη «δαντέλα» περιμετρικά την πλατείας, ωστόσο δεν ήταν όλες οι θέσεις κατάλληλες για την τοποθέτηση καθιστικών, καθώς σημαντικό ρόλο είχαν οι οπτικές φυγές από τα σημεία αυτά. Έτσι, αρχικά καθορίστηκαν οι ζώνες στις οποίες οι θεάσεις προς την πλατεία ήταν ευνοϊκές. Τα καθιστικά επιλέχθηκε να είναι γραμμικά σε διάφορα μήκη, ακολουθώντας την αυστηρή γεωμετρία της υπόλοιπης σύνθεσης. Για την εξυπηρέτηση κάθε δυνατής επιλογής, εντοπίζονται πέντε διαφορετικοί τύποι καθιστικών, καθένας από τους οποίους τοποθετείται ανάλογα με τις ανάγκες του σημείου και των οπτικών φυγών. Παράλληλα κάθε τύπος διαμορφώνεται και από έναν διαφορετικό σχηματισμό στη σχάρα του δέντρου που απευθύνονται, ώστε να λειτουργούν όλα τα στοιχεία μαζί σαν μια ομάδα. Το υλικό των καθισμάτων είναι εμφανές σκυρόδεμα, σε παραλληλισμό με τα ελεύθερα τοιχία της πλατείας. Στο κάτω μέρος περιβάλλονται από ενιαία σκοτία, έτσι ώστε να δίνουν την αίσθηση ότι αιωρούνται, ενώ στην εσωτερική μεριά, δηλαδή προς τη μεριά της ελιάς, τοποθετείται γραμμικός φωτισμός, ώστε το βράδυ να διαμορφώνονται ατμοσφαιρικές φωτεινές γωνιές διάσπαρτες στην πλατεία. Αυτός ο γραμμικός φωτισμός των καθιστικών αποτελεί και τον μοναδικό χαμηλό φωτισμό την πρότασής μας. Για τον φωτισμό του υπόλοιπου τμήματος της πλατείας επιλέχθηκαν ψηλά φωτιστικά, που όπως προαναφέρεται τοποθετούνται παράλληλα στους βασικούς άξονες της σύνθεσης και τονίζουν την βασική διεύθυνση του κανάβου τις νυχτερινές ώρες, όταν οι άξονες δεν είναι εμφανείς. Επίσης, μελετήθηκε η χρήση φωτισμού τοπικά στο υπαίθριο θέατρο και στη γέφυρα ανάλογα με τις λειτουργικές ανάγκες.

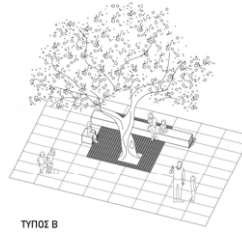
ΤΥΠΟΣ Α

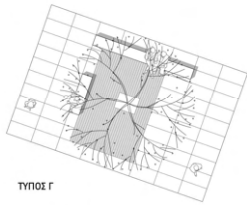
ΤΥΠΟΣ Α

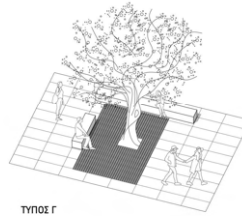
ΤΥΠΟΣ Β

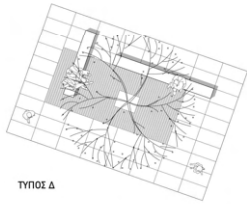
ΤΥΠΟΣ Β

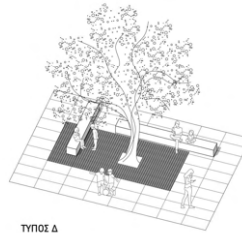
ΤΥΠΟΣ Γ

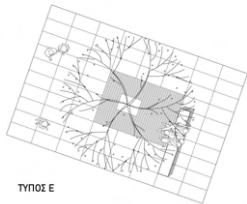
ΤΥΠΟΣ Γ

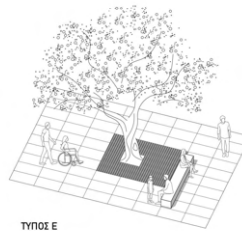
ΤΥΠΟΣ Δ

ΤΥΠΟΣ Δ

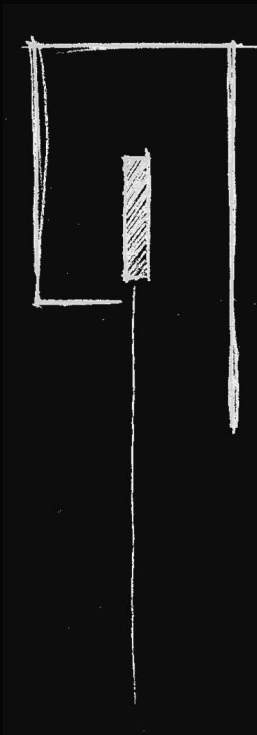
ΤΥΠΟΣ Ε

ΤΥΠΟΣ Ε

ΕΙΚ43. Κατόψεις καθιστικών (αριστερά).

ΕΙΚ44. Αξονομετρικά καθιστικών (δεξιά).

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

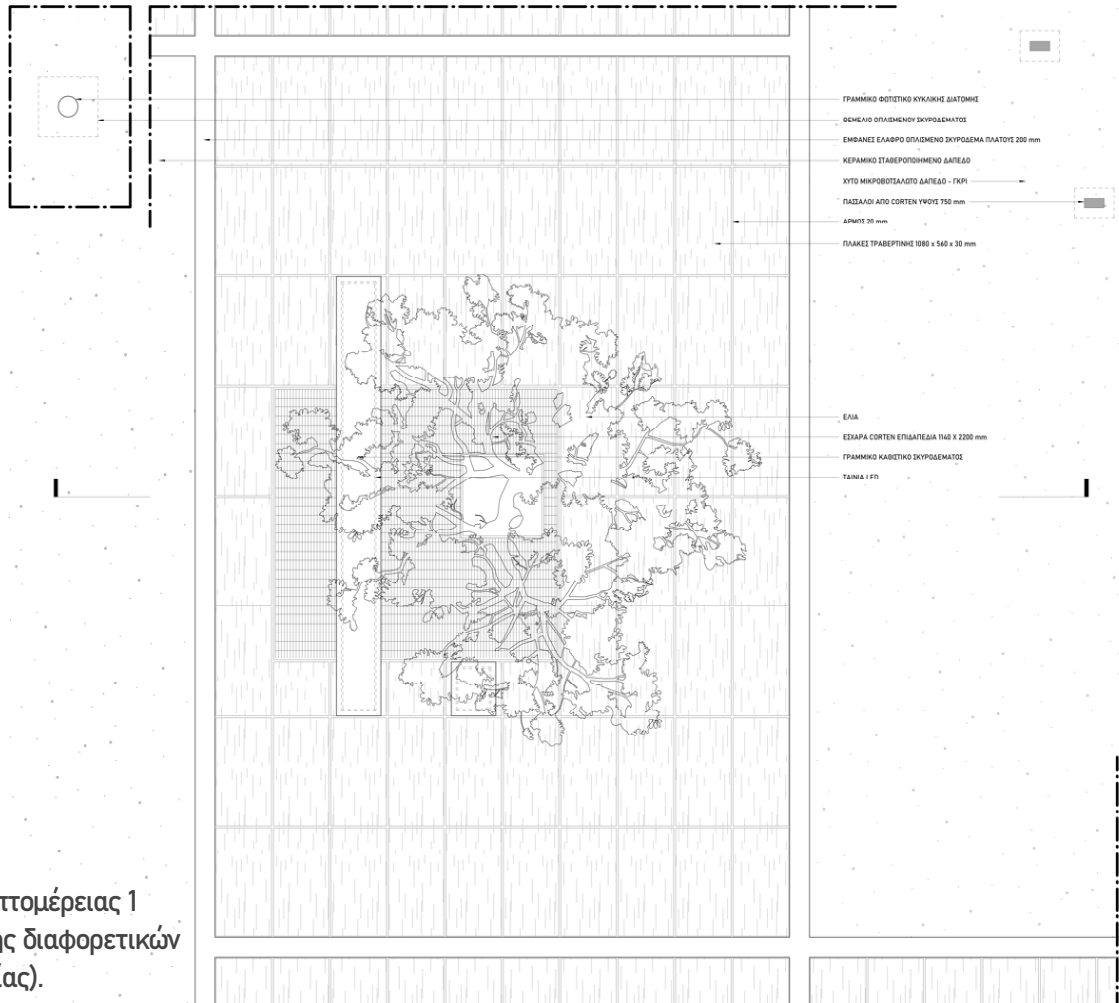
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Ολοκληρώνοντας τη δεδομένη μελέτη, έχοντας κατανοήσει συνθετικά την επέμβαση που προτείνουμε στις Αχαρνές, σημαντικό κομμάτι αποτελεί και η κατασκευαστική ανάλυση των επιμέρους στοιχείων της πρότασης. Η οικοδομική συγκρότηση του θέματος εξυπηρετεί στην ρεαλιστική απόδοση των σχεδιασμένων επιφανειών και στοιχείων, βασίζοντάς την σε, όσο το δυνατόν, πραγματικά δεδομένα.

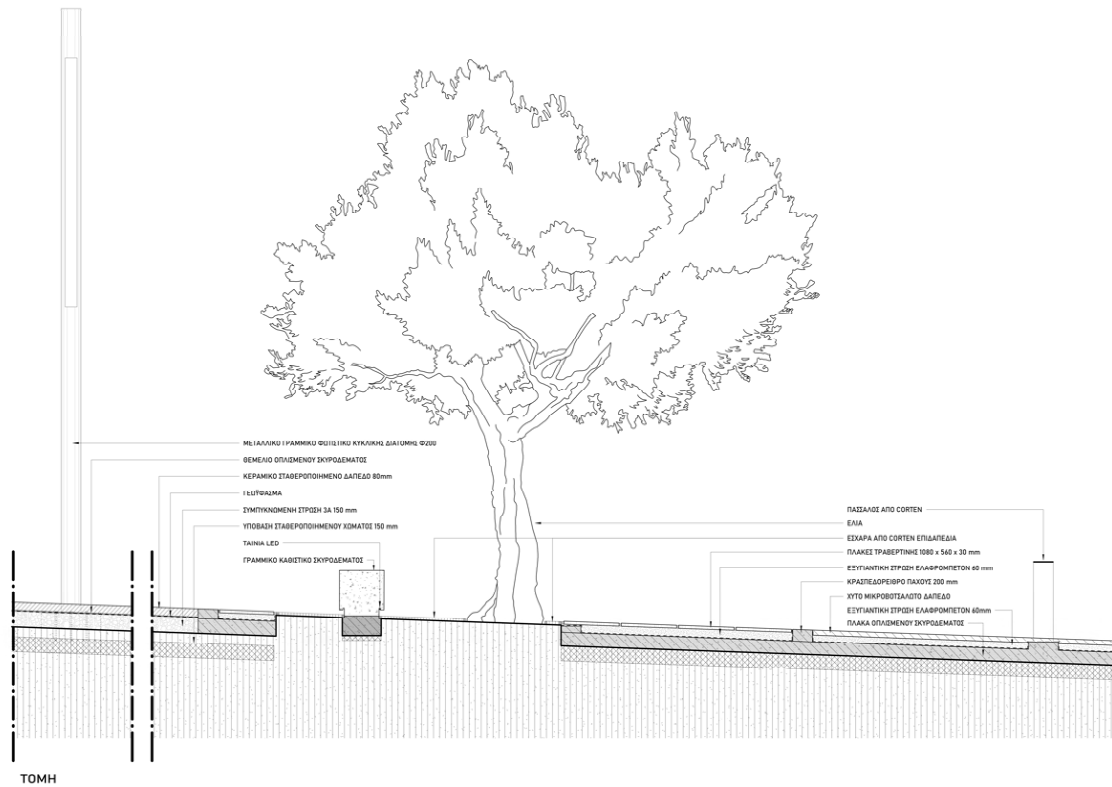
Για την κατασκευαστική ανάλυση, επιλέχθηκαν χαρακτηριστικά σημεία της σύνθεσης τα οποία συγκεντρώνουν την αναγκαία πληροφορία και πληθώρα κατασκευαστικών ζητημάτων, ενώ παράλληλα βρίσκονται σε κομβικά σημεία της πλατείας. Συγκεκριμένα επιλέγονται οι παρακάτω περιοχές:

1. περιοχή σύγκλισης διαφορετικών υλικών της πλατείας.
2. περιοχή δεξαμενής νερού.
3. περιοχή εξώστη.
4. περιοχή υπαίθριας κλίμακας.
5. περιοχή γέφυρας.
6. συντετμημένη τομή κτηρίου κέντρου ενημέρωσης.
7. συντετμημένη τομή κτηρίου βιβλιοθήκης.

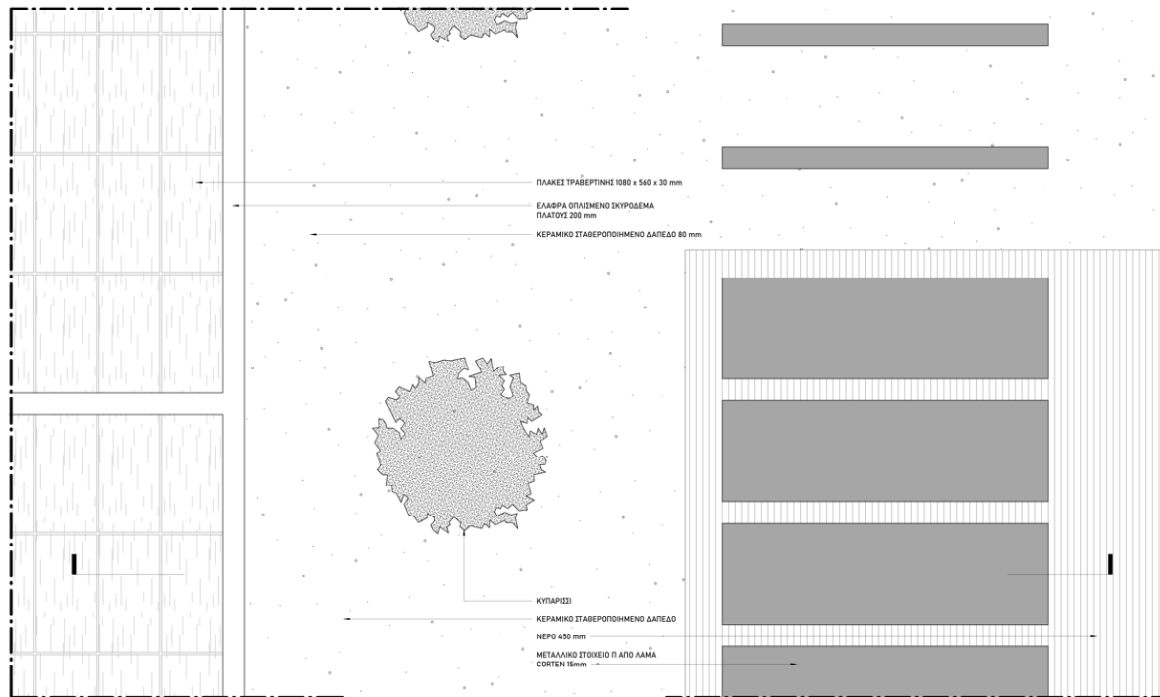
Αρχικά, επιλέχθηκε ένα τμήμα της πλατείας που βρίσκεται πάνω στη σύζευξη του κεντρικού κενού και της «δαντέλας», δηλαδή στο σημείο συναρμογής του κεραμικού δαπέδου με το δάπεδο από πλάκες τραβερτίνη. Βασικό ζήτημα για την επίλυση της δεδομένης λεπτομέρειας αποτέλεσε η σωστή απορροή των όμβριων υδάτων του ανοιχτού χώρου. Για αυτό, αποφεύχθηκε η χρήση υπόβασης σκυροδέματος κάτω από το σταθεροποιημένο κεραμικό δάπεδο και επιλέχθηκε διαστρωμάτωση κατάλληλων αδρανών (τύπου 3Α), έπειτα από την σύμφωνη γνώμη της εταιρείας παραγωγής του συγκεκριμένου δαπέδου. Με αυτόν τον τρόπο, οδηγούνται τα όμβρια ύδατα με τις κατάλληλες ρύσεις στην περιοχή του κενού και η απορροή των υδάτων γίνεται στη συνέχεια με φυσικό τρόπο. Παράλληλα, στην ίδια λεπτομέρεια παρουσιάζεται πώς εγκαθίσταται ο αστικός εξοπλισμός στην πλατεία, πάνω σε θεμέλια σκυροδέματος, αλλά και οι εσχάρες των δέντρων στο κενό μεταξύ των πλακών τραβερτίνη.

ΕΙΚ45. Κάτοψη λεπτομέρειας 1
(περιοχή σύγκλισης διαφορετικών
υλικών της πλατείας).

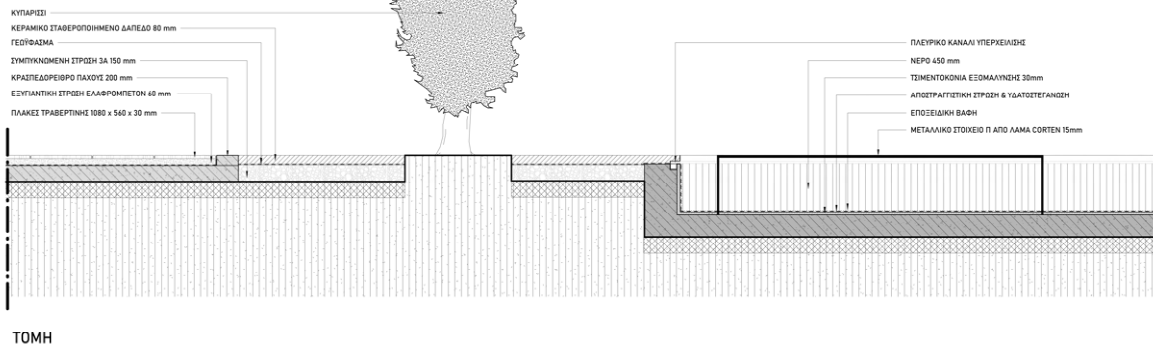
ΕΙΚ46. Τομή λεπτομέρειας 1 (περιοχή σύγκλισης διαφορετικών υλικών της πλατείας).

ΚΑΤΩΨΗ

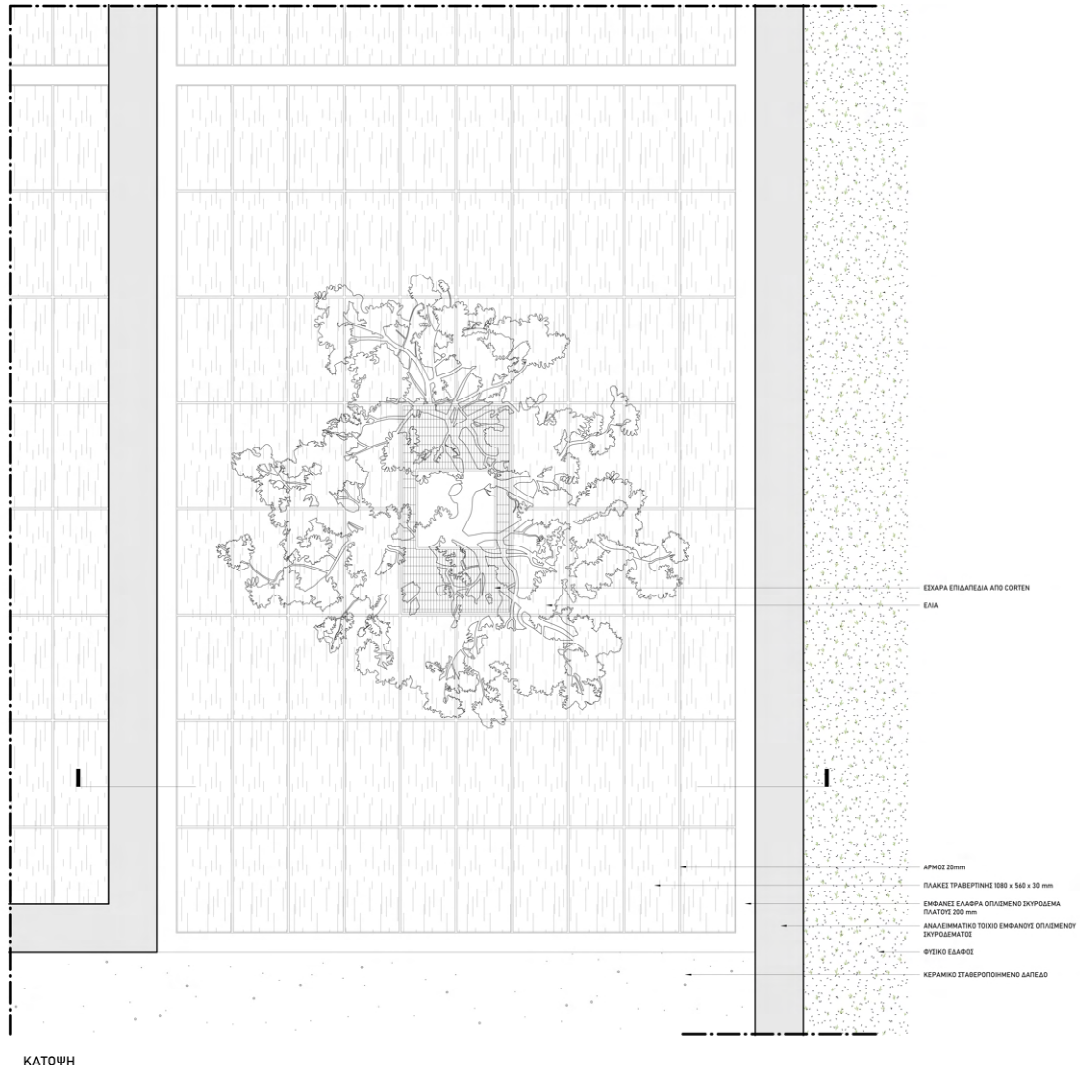
ΕΙΚ47. Κάτοψη λεπτομέρειας 2 (περιοχή δεξαμενής νερού).

Ένα ιδιαίτερο σημείο της σύνθεσης ήταν και η απόληξη του άξονα της ταφής, δηλαδή η περιοχή της δεξαμενής νερού. Στο σημείο αυτό έπρεπε να λυθεί τόσο η κατασκευή της δεξαμενής, έτσι ώστε το νερό να φαίνεται ότι έρχεται σε επαφή με το κεραμικό δάπεδο (χωρίς δηλαδή επιπλέον περίγραμμα γύρω από τη δεξαμενή) όσο και η σωστή στεγάνωση της δεξαμενής, αλλά και η τοποθέτηση των πατημάτων από λάμες corten. Οι λάμες αυτές επιλέχθηκαν ως ένα υλικό που δεν διαβρώνεται περαιτέρω από το νερό και αποτελεί συνέχεια του υλικού του άξονα της ταφής.

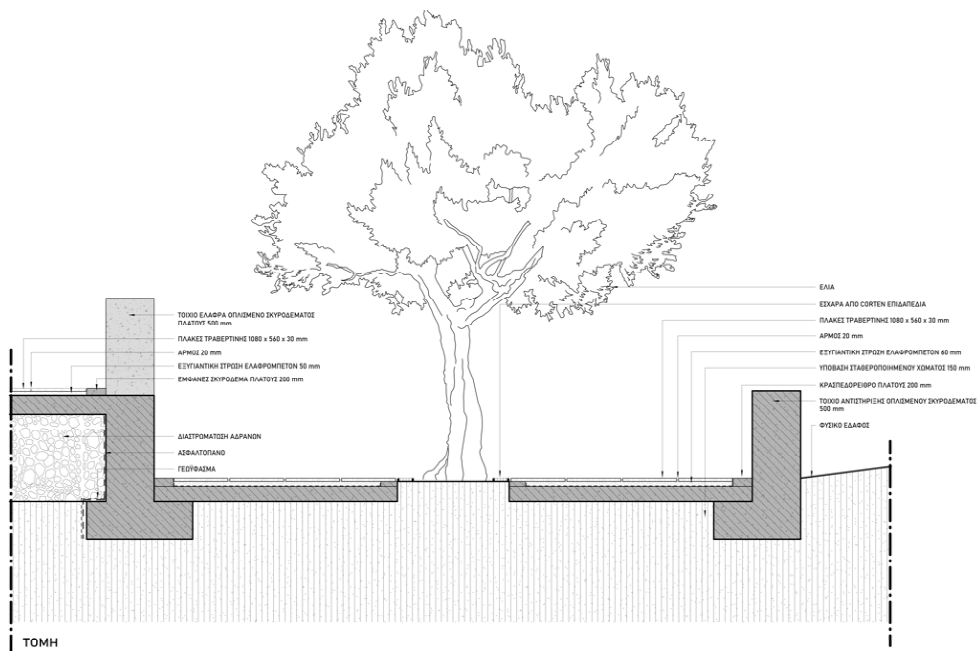

ΕΙΚ48. Τομή λεπτομέρειας 2 (περιοχή δεξαμενής νερού).

Εξίσου ιδιαίτερο σημείο αποτέλεσε και ο εξώστης δίπλα από την περιοχή του θολωτού τάφου. Τα τοιχία του είναι από σπλισμένο σκυρόδεμα, καθώς έχουν ένα μεγάλο τμήμα τους υπόσκαφο, ενώ όπως αναφέρεται από σκυρόδεμα είναι και τα τοιχία που λειτουργούν ως περίφραξη του τάφου. Η επιλογή του σκυροδέματος σε αυτά τα σημεία έγινε για να οριοθετηθούν οι δύο ξεχωριστές εμπειρίες, αλλά και γιατί η στιβαρότητα και καθαρότητα του σκυροδέματος αποδίδει στον χώρο του τάφου έναν δωρικό χαρακτήρα.

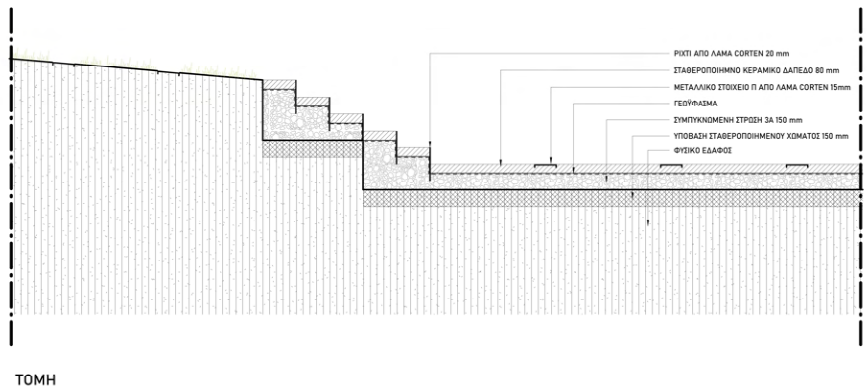

ΕΙΚ49. Κάτοψη λεπτομέρειας 3 (περιοχή εξώστη).

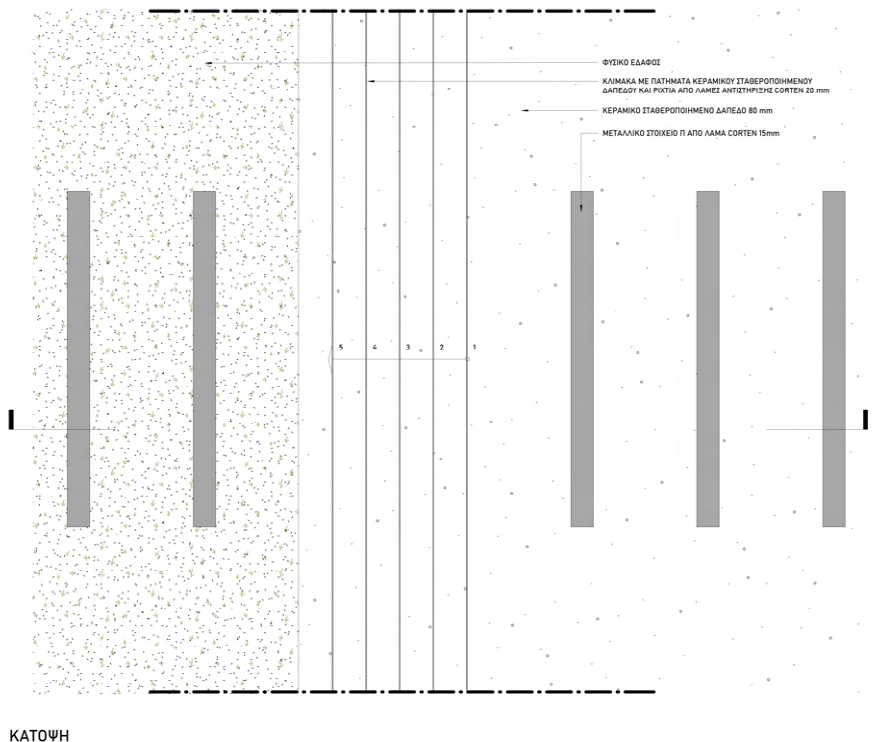

ΕΙΚ50. Τομή λεπτομέρειας 3 (περιοχή εξώστη).

Στη συνέχεια, επιλέχθηκε μια κλίμακα στον υπαίθριο κενό χώρο της πλατείας. Η βασική δυσκολία που εμφανίστηκε στην κατασκευή αυτή αφορούσε κυρίως τη συνέχεια του κεραμικού δαπέδου στα πατήματα της κλίμακας. Καθώς δεν γινόταν το υλικό να συνεχίσει και στα ριχτία, τοποθετήθηκαν λάμες corten οι οποίες μπήχθηκαν στο υπόστρωμα και λειτουργήσαν αναλημματικά, κρατώντας έτσι το σταθεροποιημένο χώμα των πατημάτων. Επίσης, στη συγκεκριμένη λεπτομέρεια παρουσιάζεται και η δημιουργία του άξονα από λάμες corten οι οποίες τοποθετούνται πάνω στο σταθεροποιημένο δάπεδο.

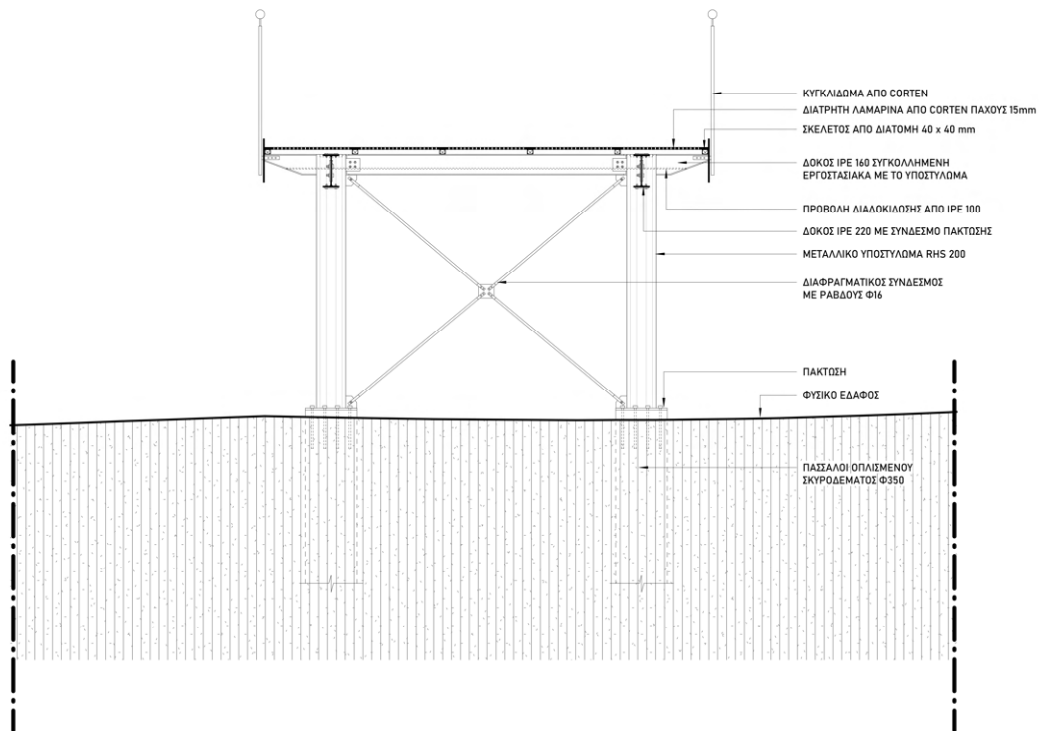

ΕΙΚ51. Τομή λεπτομέρειας 4 (περιοχή υπαίθριας κλίμακας).

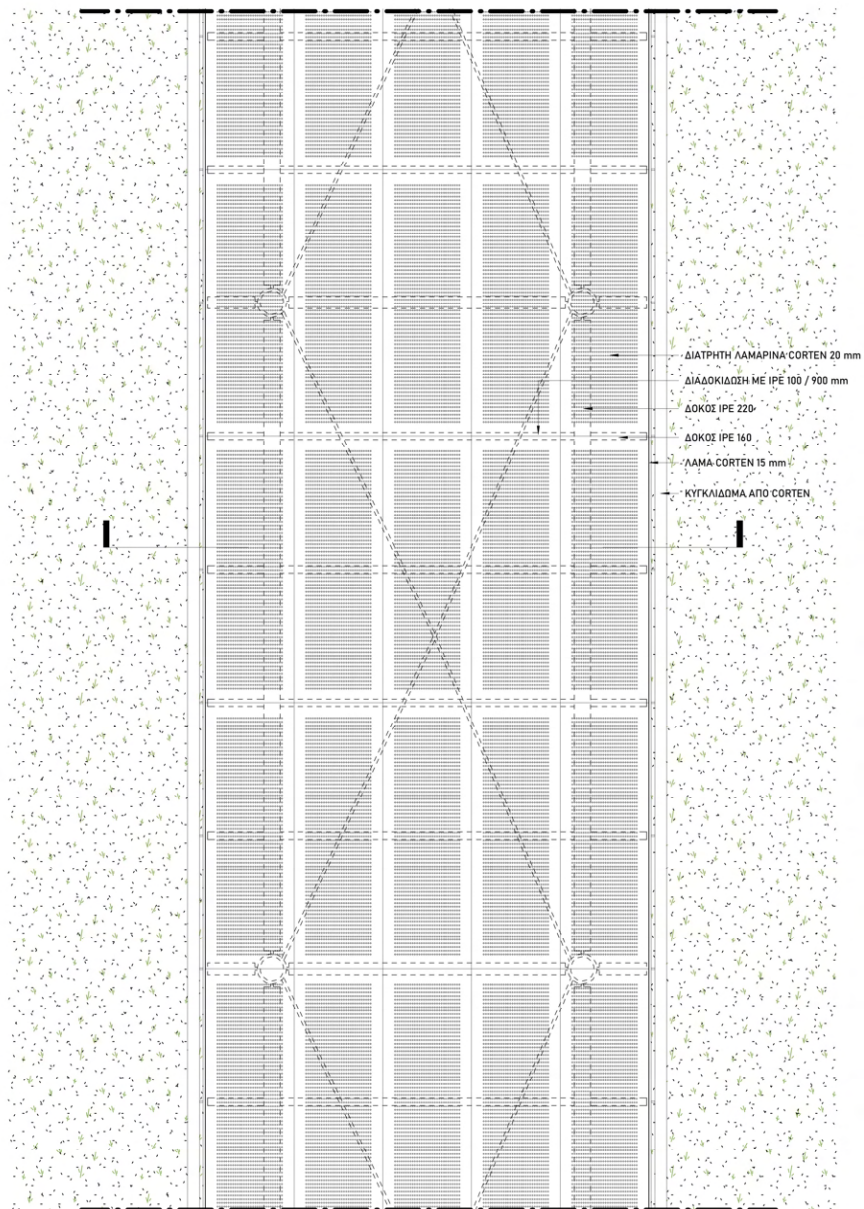
ΕΙΚ52. Τομή λεπτομέρειας 4 (περιοχή υπαίθριας κλίμακας).

Σημαντικό σημείο προς επίλυση αποτέλεσε και η γέφυρα. Η κατασκευή των υποστυλωμάτων γίνεται από μεταλλικά υποστυλώματα κυκλικής διατομής, τα οποία στερεώνονται στο έδαφος μέσω πασσαλόπηξης. Τα κύρια και δευτερεύοντα συστήματα δοκών αποτελούνται από μεταλλικά δοκάρια κατάλληλων διατομών, ενώ οι διαφραγματικοί σύνδεσμοι γίνονται με ράβδους σε χιαστί διάταξη. Η τελική επιφάνεια της γέφυρας πραγματοποιείται από διάτρητες λαμαρίνες corten, ενώ από το ίδιο υλικό είναι και τα κιγκλιδώματα τα οποία τοποθετούνται κατά μήκος αυτής. Σημαντικό ζήτημα προς επίλυση αποτέλεσε η υπερθέρμανση του corten από τον ήλιο, η οποία όμως καταπολεμάται από την πυκνή και ψηλή φύτευση που περιβάλλει τη γέφυρα, αλλά και τους υδρατμούς που παράγονται από την εξάτμιση του νερού του ρέματος.

ΤΟΜΗ

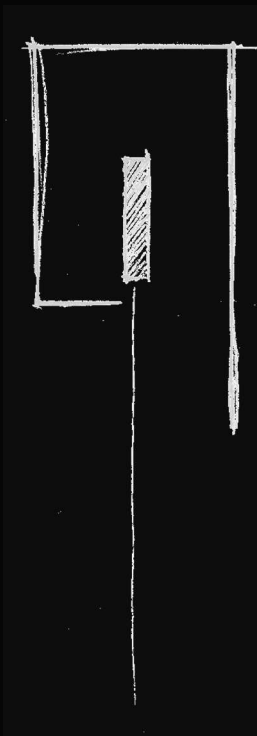
ΕΙΚ53. Τομή λεπτομέρειας 5 (περιοχή γέφυρας).

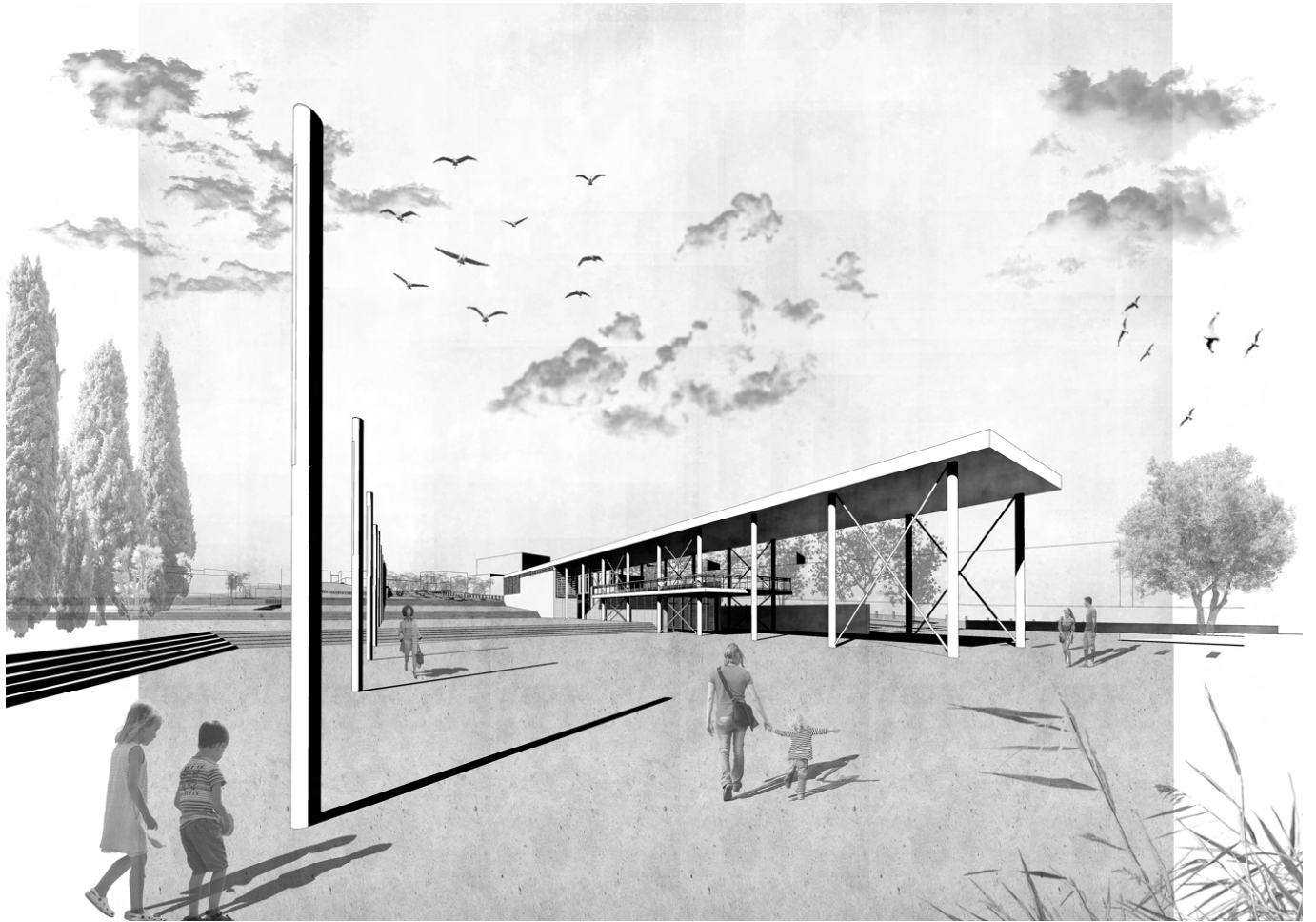
ΚΑΤΟΨΗ

ΕΙΚ54. Κάτοψη λεπτομέρειας 5 (περιοχή γέφυρας).

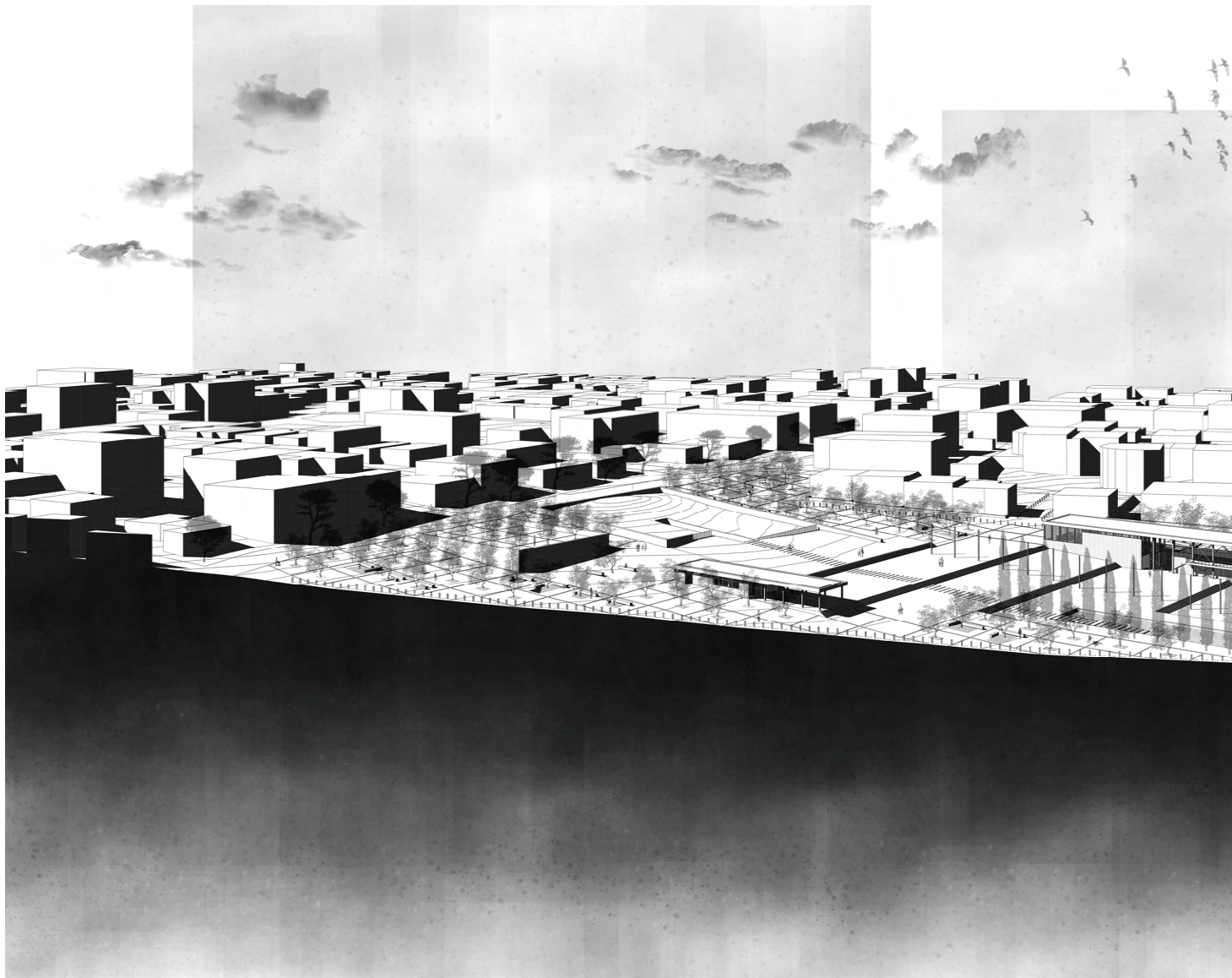
Εκτός της οικοδομικής ανάλυσης των ελεύθερων περιοχών της πλατείας, αναγκαία ήταν και η ανάλυση των κτηρίων που τοποθετούνται σε επιλεγμένα σημεία του κενού χώρου. Τα κτήρια αυτά όπως προαναφέρεται, πρόκειται για κτήρια μεταλλικής ελαφριάς κατασκευής με σύμμικτες πλάκες και τοίχους ξηράς δόμησης, εκτός από τα υπόσκαφα τμήματα αυτών, τα οποία κατασκευάζονται από οπλισμένο σκυρόδεμα. Σημαντικό στοιχείο των κατασκευών αυτών είναι η δυνατότητα αποδόμησης τους, αν αυτό χρειαστεί στο μέλλον. Οι εξωτερικοί τοίχοι φέρουν εξωτερικά σύστημα αεριζόμενης όψης με τεμάχια από terracotta, για τον καλύτερο αερισμό του κτηρίου και των μονώσεων που βρίσκονται στον σκελετό αυτής. Εσωτερικά καλύπτονται με τσιμεντοσανίδες. Οι εσωτερικοί τοίχοι είναι επίσης κατασκευασμένοι με το σύστημα ξηράς δόμησης, ενώ όλα τα πατώματα επιστρώνονται με βιομηχανικό δάπεδο. Τα δώματα επενδύονται στις παρειές τους με τεμάχια τσιμεντοσανίδας με αποτέλεσμα οπτικά να αποκολλούνται από τον όγκο των κτηρίων και σε συνεργασία με τους περιμετρικούς φεγγίτες να δίνουν την αίσθηση της αιώρησης. Μέσω περιμετρικής σχάρας και μελετημένων ρύσεων ολοκληρώνεται η ορθή απορροή των όμβριων υδάτων από τα δώματα. Τέλος, στις λεπτομέρειες παρουσιάζεται ο τρόπος στήριξης των περσίδων του κέντρου ενημέρωσης και των μεταλλικών πανέλων της βιβλιοθήκης σε συνδυασμό με το μεγάλο υαλοστάσιο.

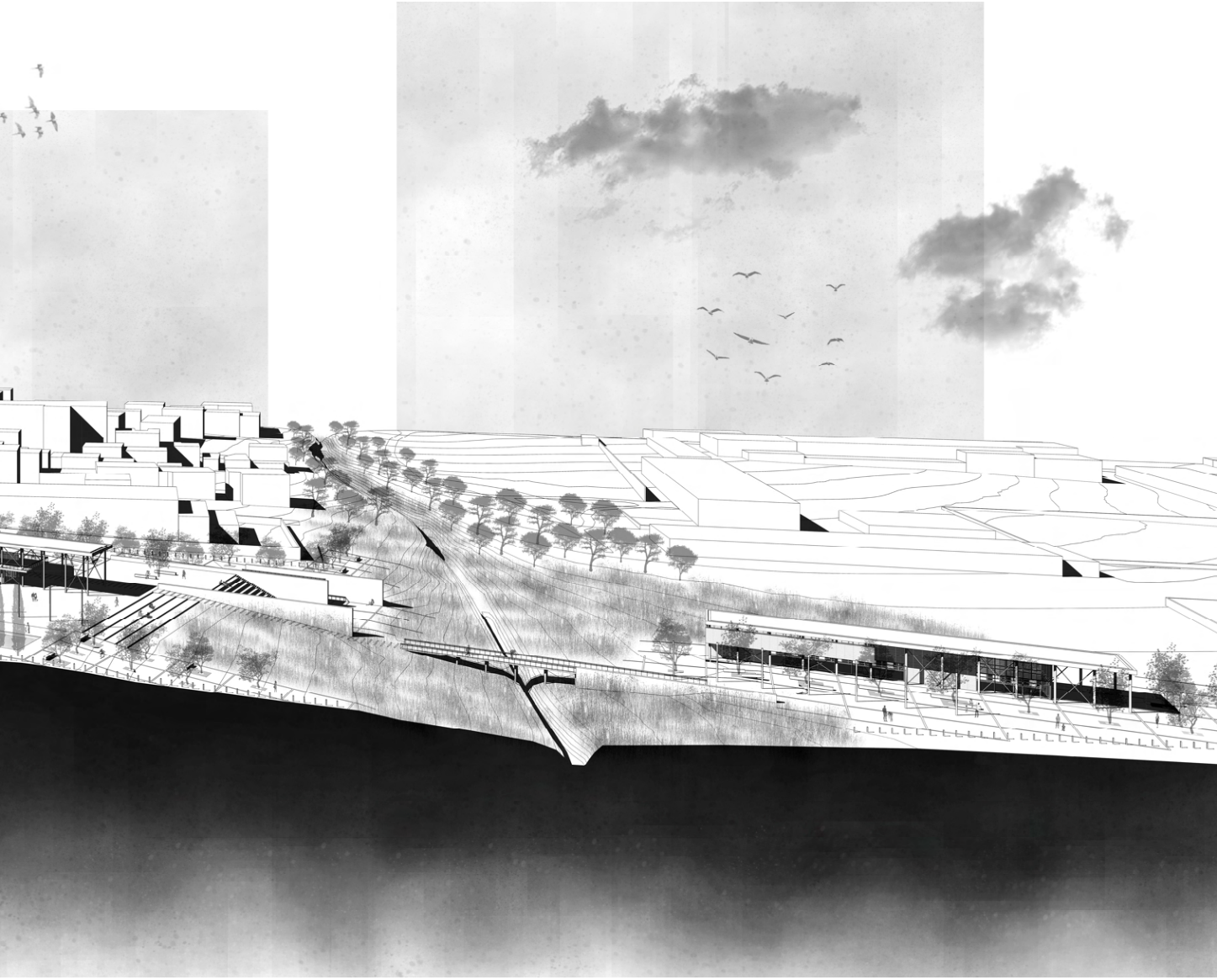
ΠΡΟΟΠΤΙΚΑ ΚΟΛΛΑΖ

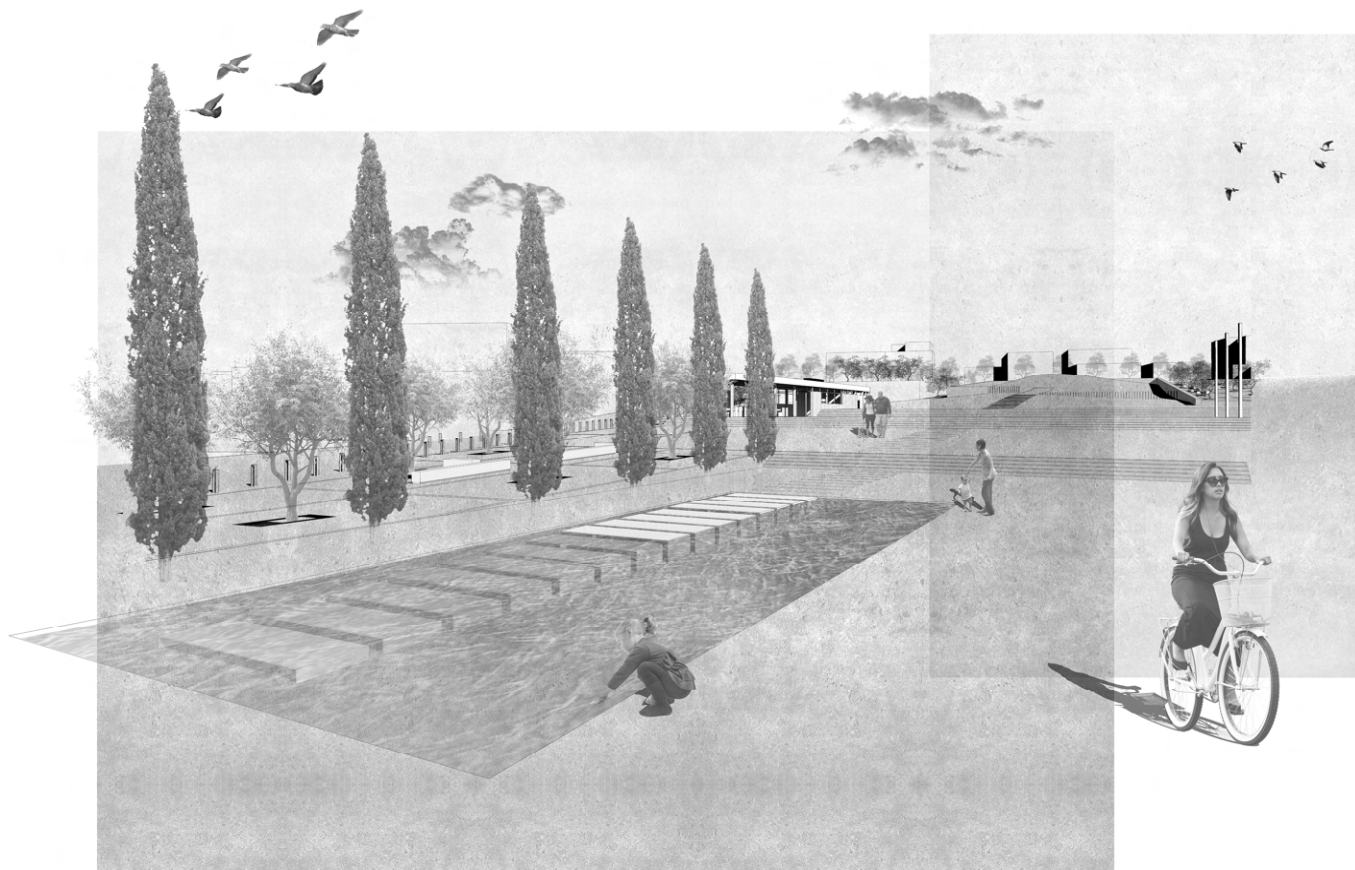

ΕΙΚ57. Το κεντρικό κενό της πλατείας με τα ψηλά φωτιστικά και το κέντρο ενημέρωσης.

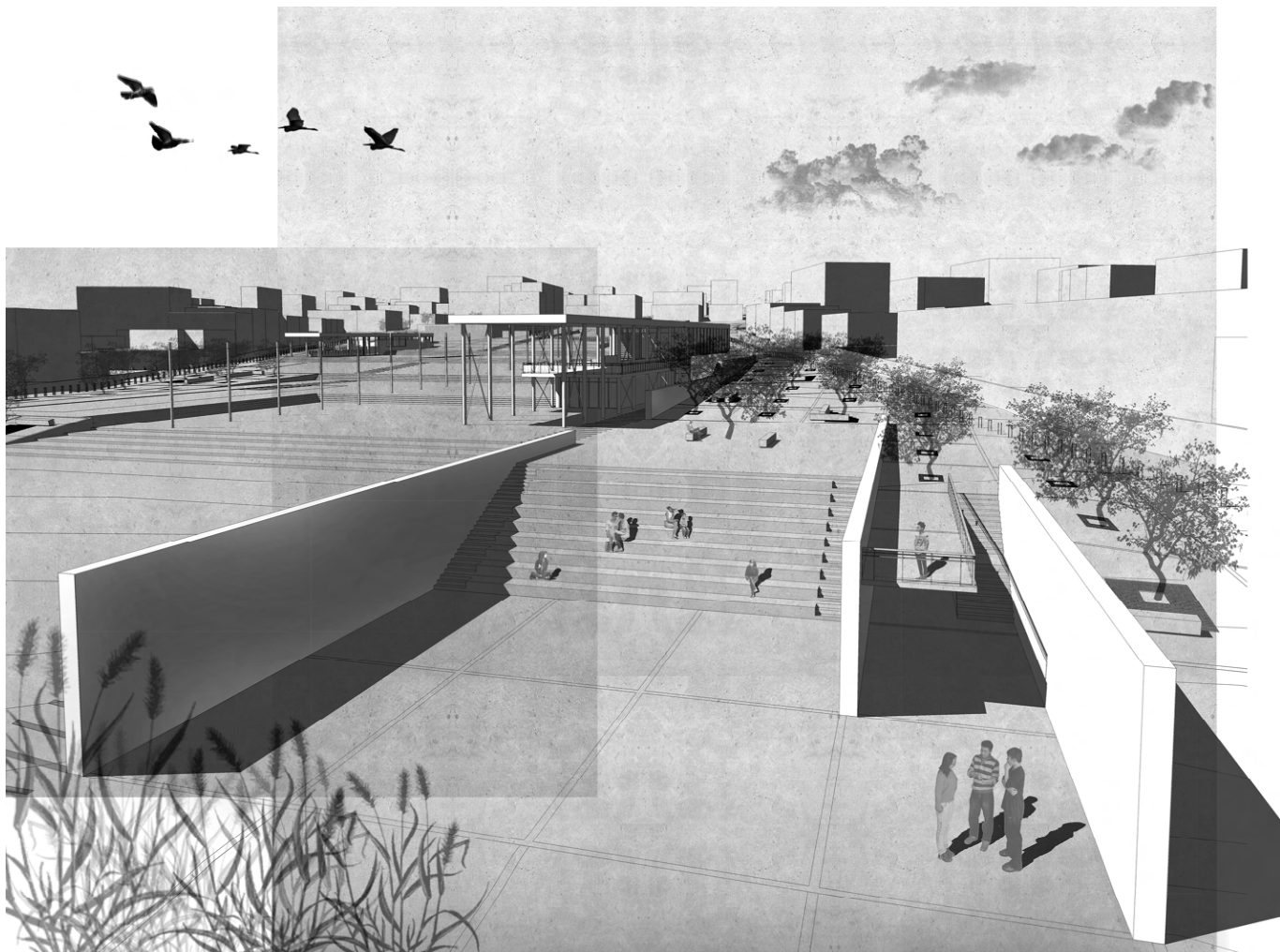

ΕΙΚ58. Συνολική άποψη της πρότασης.

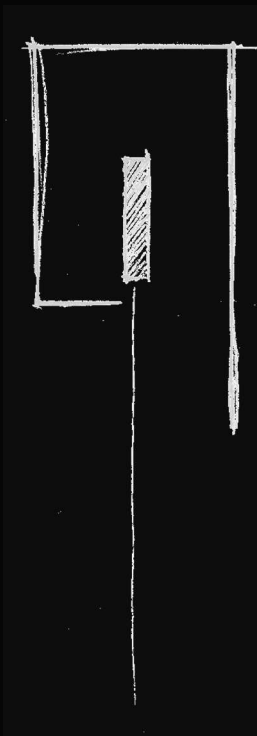
ΕΙΚ59. Η δεξαμενή νερού και η δεντροστοιχία από κυπαρίσσια.
Στο βάθος το αναψυκτήριο και ο τύμβος.

ΕΙΚ60. Το υπαίθριο θέατρο και στο βάθος το κέντρο ενημέρωσης και το αναψυκτήριο.

ΕΙΚ61. Το κτήριο της βιβλιοθήκης.

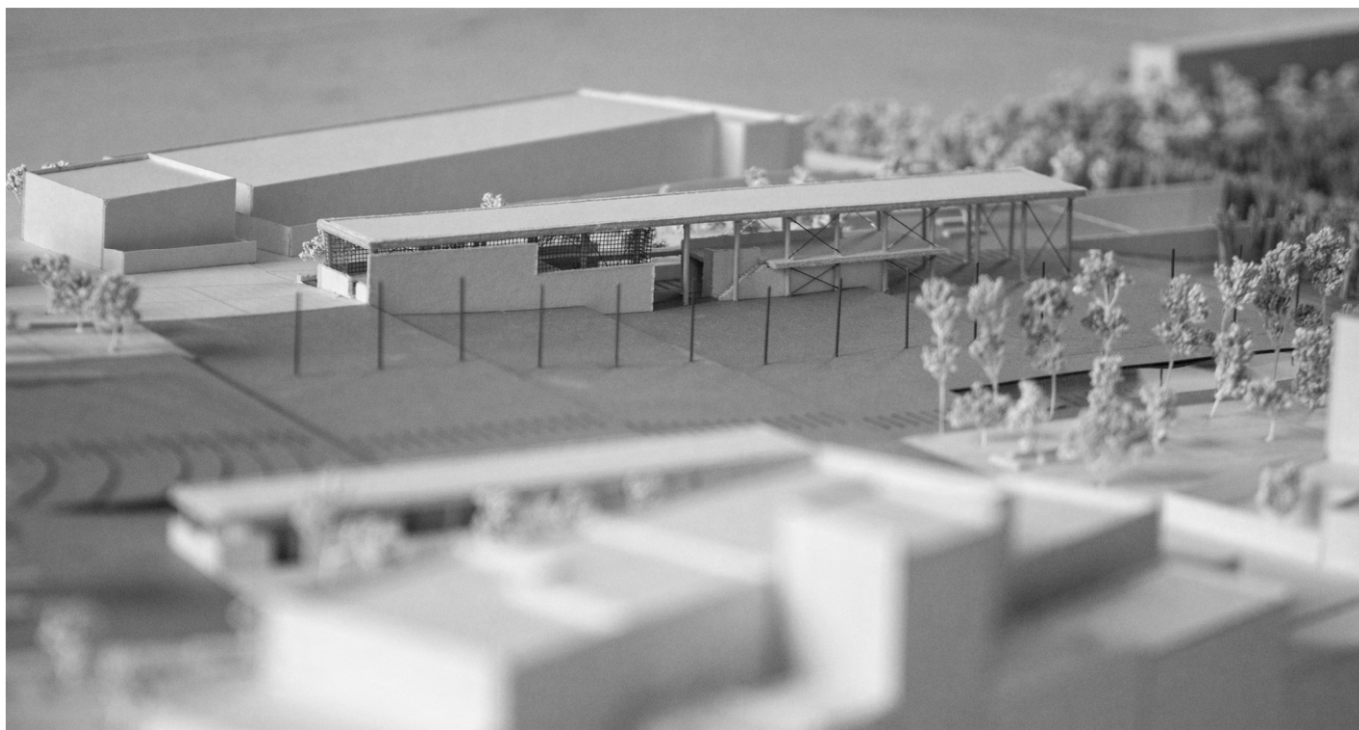
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΟΣ

ΕΙΚ62. Η συνολική πρόταση (φωτογραφία: Πίρουλα-Γοδού Χριστίνα).

ΕΙΚ63. Το υπαίθριο θέατρο και η βόρεια όψη του κέντρου ενημέρωσης (φωτογραφία: Πίρουλα-Γοδού Χριστίνα).

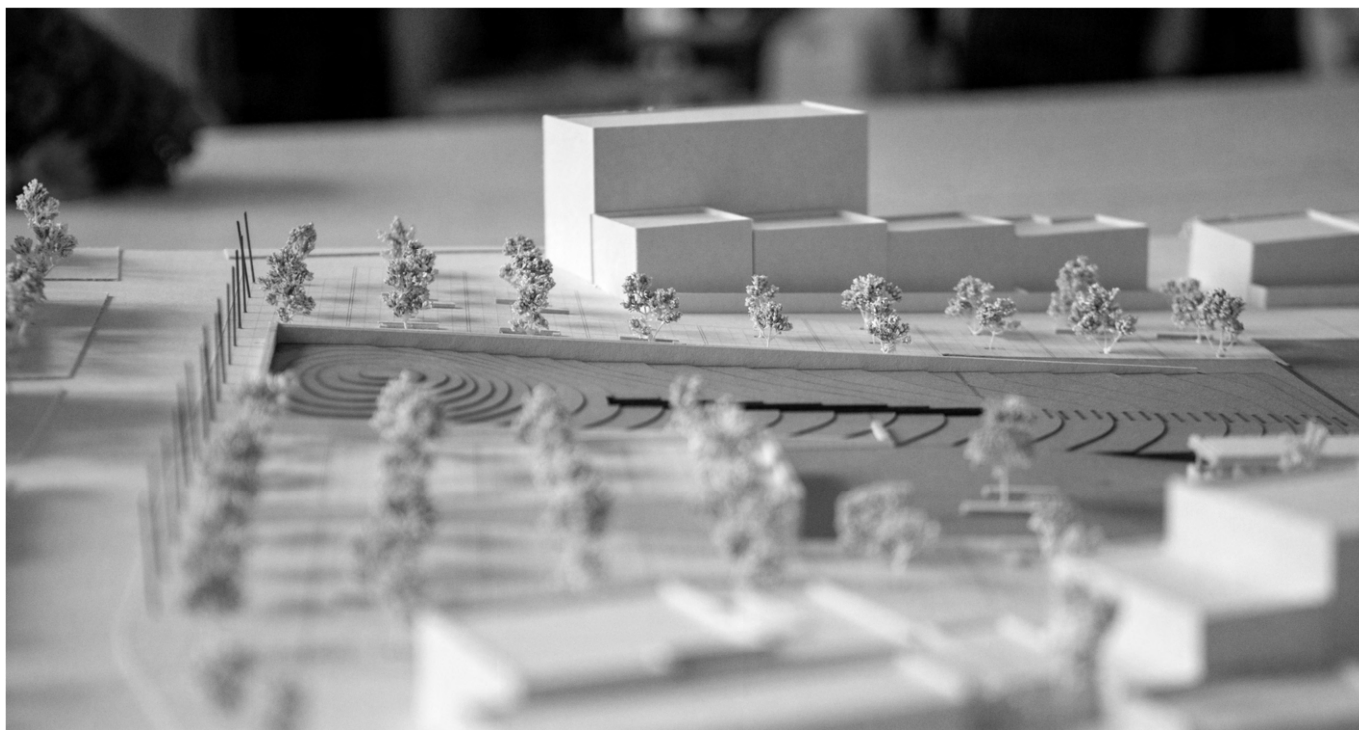
ΕΙΚ64. Η νότια όψη του κέντρου ενημέρωσης (φωτογραφία: Πίρουλα-Γοδού Χριστίνα).

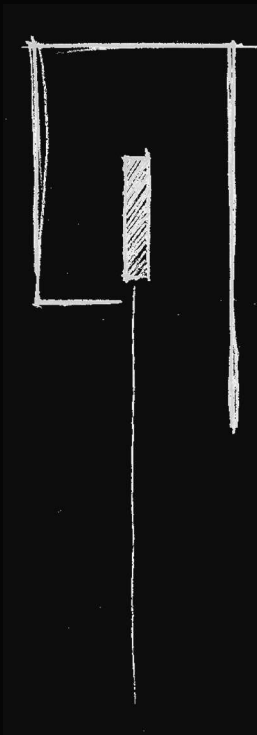
ΕΙΚ65. Ο πυκνός καλαμιώνας και η νότια όψη της βιβλιοθήκης (φωτογραφία: Πίρουλα-Γοδού Χριστίνα).

ΕΙΚ66. Η βόρεια όψη της βιβλιοθήκης (φωτογραφία: Πίρουλα-Γοδόυ Χριστίνα).

ΕΙΚ67. Ο θολωτός τάφος από την κεντρική αρτηρία της περιοχής (φωτογραφία: Πίρουλα-Γοδόυ Χριστίνα).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

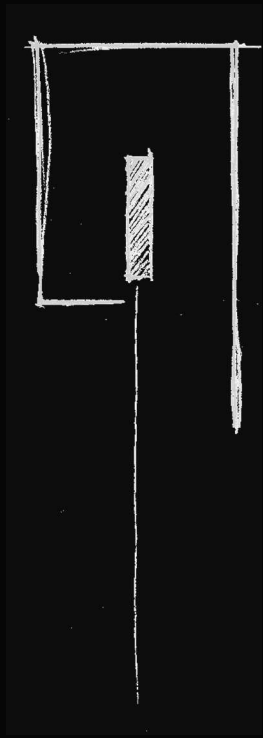
1. Αδριανός Ψύχας, *«ΠΡΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΜΥΚΗΝΑΪΚΕΣ ΤΑΦΕΣ, Η έκφραση της ταφικής αρχιτεκτονικής και τα ταφικά έθιμα της Πρώιμης Μυκηναϊκής Περιόδου στη βορειοανατολική Πελοπόννησο»*, Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, 2017.
2. Εύα Λαντζούνη, Μαργαρίτα Αγριαντώνη, Μυρτώ Κυρλή – Φλώρου & Νικολέτα Αντωνοπούλου, *«Προσεγγίσεις του εφαρμοσμένου αστικού σχεδιασμού στο Δήμο Αχαρνών με άξονα την ιστορία και τον πολιτισμό»*, Εργασία στο μάθημα: Προσεγγίσεις του εφαρμοσμένου σχεδιασμού στην Ελλάδα, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, ΔΠΜΣ Αρχιτεκτονική & Σχεδιασμός του Χώρου, Κατεύθυνση Β: Πολεοδομία – Χωροταξία, 2019.
3. Σοφία Κοσμίδου, *«Έρευνα Αστικού Παρατηρητηρίου Περιοχής Δήμου Αχαρνών»*, Πτυχιακή Εργασία, Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά, Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών, Τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων, Τομέας Α' Αρχιτεκτονικού και Οικοδομικού Σχεδιασμού, Αθήνα 2012.
4. Τζωρτζίνα Βαρθάλη, *«Όψεις του αστικού τοπίου και δημόσιος χώρος. Πόλη, φύση και νέες τεχνολογίες, Ρέματα μέσα στον αστικό ιστό, Η περίπτωση του ρέματος Καναπίτσας στον Δήμο Αχαρνών»*, Μεταπτυχιακή Εργασία, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, ΔΠΜΣ Αρχιτεκτονική & Σχεδιασμός του Χώρου, Κατεύθυνση Β: Πολεοδομία – Χωροταξία, 2019.

ΒΙΒΛΙΑ

1. Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Αθηνών, *«DAS KUPPELGRAB BEI MENIDI»*, Αθήνα 1880.
2. Δημήτρης Γ. Γιώτας, *«Οι Μενιδιάτες κατά τον 18ο αιώνα και την επανάσταση του '21»*, Αχαρνές 1990.
3. Δήμος Αχαρνών, Συλλογικό έργο, *«ΑΧΑΡΝΑΙ, ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ»*, Ν.Κ. MEDIA GROUP Ε.Π.Ε, Αθήνα 2018.
4. Έλενα Κασσωτάκη, *«Ο νεαρός Εύπορος μια μέρα στο θέατρο των Αχαρνών»*, Επισκήνιον 2016.
5. Έλενα Κασσωτάκη, *«ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ, ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΥΡΑΣ»*, Αχαρνές 2018.
6. Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Αχαρνών & Ιστορική και Λαογραφική Εταιρία Αχαρνών, *«ΑΧΑΡΝΕΣ»*, 1982.
7. Μαρία Πλάτωνος - Γιώτα, *«ΑΧΑΡΝΑΙ, ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΧΑΡΝΩΝ, ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΧΥΡΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΝΗΘΑΣ»*, GRAPH-IN, Αχαρνάι 2004.
8. Χρήστος Ι. Καλογράνης, *«ΟΙ ΜΕΝΙΔΙΑΤΕΣ, ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΟΣΑ ΕΙΔΕ - ΑΚΟΥΣΕ ΚΑΙ ΕΖΗΣΕ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΤΟΥ Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΚΑΛΟΓΡΑΝΗΣ»*, POINT Ο.Ε., Αθήνα 1990.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

1. <https://www.efada.gr/>
2. <https://www.acharnes.gr/>
3. <https://arxaiologikoacharnes.wordpress.com/>
4. <https://www.culture.gov.gr/el/SitePages/default.aspx>
5. http://odysseus.culture.gr/index_gr.html
6. <https://geomythiki.blogspot.com/>
7. <https://axarnea.gr/>
8. <https://el.wikipedia.org/>

*«Αν συναντήσουμε κάποιο ανάχωμα στο δάσος,
έξι πόδια μάκρος και τρία πόδια πλάτος
διαμορφωμένο με το φτυάρι σε σχήμα πυραμιδοειδές,
γινόμαστε σοβαροί και κάτι μέσα μας λέει:
κάποιος είναι εδώ θαμμένος.
Αυτό είναι αρχιτεκτονική»*

Adolf Loos, Arckitektur, 1910